# Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR
21
MAYIS 1978

250 KURUŞ



2. sayfamızda
"Sayın parlamenter"...
Bayrampaşa Cezaevi tutuklu ve hükümlüleri adına 48 koğuş mümessilinin İnfaz Yasası ile ilgili talepleri

Bugün
8. sayfamızda
KAZAN KALKTI


# Rus emperyalizmine karşı Lizbon Konferansı çalışmalarına başladı

**● Konferansa, Portekiz, Almanya, İtalya, Fransa iktidar partilerinin üyelerinden başka Türkiye'den HBF Başkanı Yıldırım Dağyeli katılıyor**

LİZBON (ÖZEL)

"Rus Emperyalist Tehdidine Karşı Lizbon Konferansı" çalışmalarına dün Portekiz'in başkentinde başladı. 20'den fazla ülkeden gelen siyasi parti temsilcisi ve şahsiyetlerin katıldığı toplantının hazırlıkları iki yıldan beri sürüyordu. Avrupa'nın çeşitli başkentlerinde yapılan çalışmalarını sonuçlayan komiteler, faaliyetleri konusunda Konferansa bilgi verecekler.

Avrupa'da iktidarda bulunan bazı partilerden (Portekiz Sosyalist Partisi, İtalyan Hıristiyan Demokrat Partisi, Alman Sosyal Hıristiyan Birliği, İngiltere İşçi Partisi)

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

**● Tarlalardan buğday fışkırırken, halk ekmeğinden kısıyor**

**● Üreticiler: "Taban fiyatları bir an önce açıklanmalı"**

**● Buğday stokları 5 milyon ton civarında**

**● Buğday üreticisi geçen yıla göre 15-20 oranında daha fazla masraf yaptı**

SEMİH OGAN

Bu yıl havaların yağışlı geçmesi nedeniyle buğday üretiminde büyük bir artış görülüyor. Buğday ekilen alanın geçen yıla göre 220 bin hektar daha az olmasına karşılık, üretimin bu yıl geçen yıldan 80 bin ton daha fazla olacağı tahmin ediliyor. Yetkililer bu yıl buğday üretiminin 17 milyon 730 bin ton civarında gerçekleşmesinin beklendiğini söylüyorlar. Böylece son üç yıldır devam eden ola-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

## Bolluk içinde yokluk

# Ekmek satışları yüzde 20 düşerken Buğday üretimi 80 bin ton artıyor

## Valiler anarşiyi tartışıyor

Ecevit başkanlığındaki toplantıya iç güvenlik kurulu koordinasyon üyesi bakanlar da katılıyor

ANKARA (ÖZEL)

67 ilin valisi bugün Ankara'da toplanarak asayiş ve güvenlik konularını görüşecek. Başbakan Bülent Ecevit'in Başkanlık edeceği toplantıya İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı ile İç Güvenlik Koordinasyon Kurulu üyesi Başbakan yardımcısı Ihsan Eyüboğlu, Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, Adalet Bakan Mehmet Can, Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

## Bingöl'de bir jandarma assubayı üç kardeşi tarayarak öldürdü

BİNGÖL (THA)

Bingöl'ün Ilıcal bucağının Yenibaşlar köyünde Erdoğan Ekmen adlı jandarma assubayın üç kardeşi otomatik silahla tarayarak öldürdüğü bildiriliyor. Olay çevre köylerde tepkiyle karşılandı, muhtemel olaylara karşı bölgedeki önlemler artırıldı.

Bildirildiğine göre olay

(Devamı Sa. 7, Sü. 4 te)

## Elçi: Sömürücü güçlerin işbirlikçileri halkı ezmeyi amaç edindi

ZONGULDAK

Ali Haydar Nergis Karadeniz gezisini sürdürmekte olan Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi, Zonguldak'ta yaptığı konuşmada sömürücü güçlerin işbirlikçilerinin halkı ezmeyi ve sömür-

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

## Üniversiteye girmek için 375 bin öğrenci başvurdu

İZMİR (AA)

16 Haziranda yapılacak Üniversitelerarası seçme sınavına, üniversiteye girebilmek için 373 bin 938 öğrenci başvurdu.

Sınava girmek üzere başvuran 373 bin 938 öğrenci, 3915 görevlinin gözetiminde, 24 il merkezinde sınava girecekler. Sınavlarla ilgili çalışmalara hız verildiği ve öğrencilerin sınava giriş kartlarının önümüzdeki günlerde adreslerine postalanacağı açıklandı.

## Büyük otellerin havuzları şenlenirken...

**Halk geçen kışın kömürünü yeni alıyor**

Havalar ısınıp da lüks otellerin havuzları dolup taşarken, kışı battaniye altında ısınmaya çalışarak geçiren halk, kömürünü ancak şimdi alabiliyor. Türkiye'de bütün işlerde olduğu gibi kömür dağıtımında da torpili olan, rüşveti veren, ensesi kalın olan ön sırayı kapar. Olmayan da aylarca sırasını bekler.

İşte Samsun'da geçen kışın kömürünü ancak şimdi alabilen halk, Kömür Satış Tevzi Bürosunun önünde toplanmış. Şöyle dert yanıyor:

"Kış mevsiminde Kömür Satış Tevzi Deposunun önüne gidip gelmekten bıkıp usandık. Kömürümüzün her gün ertelenerek, verileceği söylendi. Ve nihayet kimsenin kömüre ihtiyacı kalmadığı şu günlerde kömür alabildik."

## ABD Savunma Bakanı Brown: "Ambargo sorunu bu yaz çözülecek"

**● Yunanistan basını NATO Bildirisini eleştirdi**

YAZISI 7. SAYFADA

## Kipriyanu, Ecevit ile görüşme isteğini tekrarladı

ATİNA

Önceki gün Lefkoşe'den Atina'ya giden Kıbrıs Cumhurbaşkanı Spiros Kipriyanu, Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis ile görüştükten sonra "Tam bir

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

## Ecevit, İsrail'in Lübnan topraklarından çekilmesini istedi

ANKARA (ANKA)

Başbakan Bülent Ecevit, Paris'te yayınlanmakta olan "Al-Vatan Al-Arabi" dergisine verdiği demeçte, Orta Doğu ve Kıbrıs sorunu ile, Arap ülkeleriyle ilişkiler konusundaki görüşlerini açıkladı:

"İsrail'in Lübnan'dan süratle tam olarak çekilmesi

(Devamı Sa. 7 Sü. 8 de)

## Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı Deng Siao-ping: "Sovyetler Birliği'nin esas hedefi Avrupa'dır"

**● Carter'ın Güvenlik Danışmanı Brzezinski Çin'de**

(AJANSLAR)

ABD Başkanı Carter'in Ulusal Güvenlik Başdanışmanı Brzezinski'nin Çin'e yapacağı gezinin arifesinde, Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcılarından Deng Siao-ping uzun bir basın toplantısı yaptı ve 30 kadar soruyu cevapladı.

Deng Siao-ping, Amerikalı gazetecilere, Sovyetler Birliğinin bir savaş başlatmasının muhtemel olduğunu, ancak ana hedefinin Çin değil, Avrupa, Orta Doğu, Afrika ve ABD olacağını belirtti.

İki saat süren basın toplantısında Deng Siao-ping, Çin-Amerikan ilişkilerinin normalleşmesi için en az şun-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

## Prof. Erem: "Baro anti-demokratik kanun hükümlerinin kaldırılmasını istiyor"

ADANA (THA)

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Prof. Faruk Erem, Adana İktisadi Ticari İlimler Akademisinde (İTİA) yaptığı konuşmada, "TBB özgürlüklerin özellikle düşünce özgürlüğünün kısıtlı tutulmasına karşıdır. Olağan dışı yargı kuruluşlarını önleme çabasındadır. Huku-

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

## Butto'nun idam cezasının Yüksek Mahkemede incelenmesine başlandı

*Butto'nun avukatı:*

## "Bu dava uluslararası bir komplodur"

İSLAMABAD (AA)

Pakistan'ın eski Başbakanlarından Zülfikar Ali Butto'nun, hakkında verilen idam cezasının kaldırılması yolundaki talebi, Cumartesi günü Rawalpindi Yüksek Mahkemesinde incelenmeye başlandı. Butto hakkındaki idam kararı 18 Martta verilmişti.

Butto'nun avukatı Yahya Bahtiyar, Butto'ya verilen idam cezasının, uluslararası bir komplonun ürünü olduğunu söyledi.

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

## Paris'in Orly Hava Limanına yapılan baskında 3 tedhişçi, 1 polis öldü

PARİS (THA-UPİ)

Dün Paris'in uluslararası Orly Hava limanında, İsrail Hava Yolları El-Al'a ait bir yolcu uçağına gitmekte olan yolcuların üzerine, sayıları saptanamayan tedhişçiler tarafından ateş açıldı. Olaya polisin müdahalesiyle başlayan karşılıklı çatışmada 4 kişi öldü.

Türkiye Saati ile 16.40'da başlayan çatışma 35 dakika sürdü. Çatışma sonucunda 3 tedhişçi polis tarafından, 1 polis de tedhişçiler tarafından öldürüldü. Olaylarda ayrıca 2 polis, 1

(Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

## BAŞYAZI

# Halkın mezarlığa değil özgürlüğe ihtiyacı var

**Doğu Perinçek**

Ellerinden gelse, Türkiye'de insan oturan her yeri mezarlık haline getirecekler. Duvar yazılarında en çok geçen kelimelerden biri de mezar:

"Falanca mahalleyi komünistlere mezar yapacağız".

"Filanca mahalleyi faşistlere mezar yapacağız".

"Şu okulu komünistlere mezar yapacağız"

"Öteki okulu faşistlere mezar yapacağız".

Çocukken başka mahallelerin çocuklarıyla taş kavgaları yapardık. Halkı bölerek ayakta duran emperyalizm ve gericilik küçük kafalarımıza bu mahalle kavgalarından başka ne sokabilirdi ki. Hepsi birbirine benzeyen çocuklar, ilerde aynı kaderi paylaşacak yaramazlar birbirlerinin kafasını gözünü yarıp dururlardı. Karşı mahalle sizden daha çok zayiat verdiyse zafer sizin demekti.

Bugün bu mahalle kavgaları büyüklere de bulaştı. Eskiden Gedikpaşalı kabadayılarla Üsküdarlı külhanbeyler arasındaki kanlı kavgalar, bugün gençliğin bir kesimini sarmış bulunuyor. İşin kötüsü, bunun adına "sınıf mücadelesi" diyenler de var.

Gençliğin emperyalizme ve faşizme karşı savaşması, ülkenin geleceği için her zaman bir güven kaynağı, bir umut kaynağıdır. Türkiye tarihi bu mücadelelerin çok güçlü örnekleriyle doludur. 1960'ın 28-29 Nisanları, Amerikan emperyalizmine karşı gençlik hareketleri, gençliğin köylü kitleleriyle birlikte verdiği mücadeleler ve son yıllardaki kitle eylemleri Türkiye halkının bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine güçlü katkılarda bulundu.

Ne var ki, bugün maceracıların "sınıf mücadelesi" adı altında gençliği parçalayan eylemleri, devrimci eylemlerin tam tersi bir rol oynuyor ve faşizmi güçlendiriyor.

Ülkü Ocaklıların her önüne geleni düşman görmelerinde ve her yanı mezar yapma iddialarında anlaşılmayacak bir şey yoktur. Bu tutum, onların hizmet ettikleri sınıfların karakterinden ileri geliyor. Bir avuç emperyalist uşağı ve azgın gerici için, kendisi dışında bütün halk düşmandır.

Devrimcilerin bakış açısı ise, bunun tam tersidir. Bir avuç emperyalist uşağı ve gerici dışındaki herkes, yani 45 milyonluk halk devrimcinin dostudur. Emper-

(Devamı Sa. 7 Sü. 8 de)

*Aydınlık'ın sorularını cevaplayan MTTB Malatya İl Başkanı Mahmut Baştürk:*

# "Malatya'da Kavmiyetçilerin dükkanlarına el sürülmemesi dikkat çekiciydi"

**● "Uzun zamandan beri Malatya'da kışkırtıcı ajanlar vardır. İlimiz etnik gruplar olarak hassas bir bölgedir. Bu olaylar Malatya'nın dışından düzenlenmiştir"**

**● "Halkın birliği kafatasçı zihniyete sahip Ülkücü kesimlerin ve Doğu'daki şoven akımların düşünceleriyle sağlanamaz"**

**● "Bütün ülkelerin emperyalistlere karşı birleşmesini istiyoruz. Amerika ve Rusya pazarları paylaşmak için heryerde boğuşuyorlar. Üçüncü bir dünya savaşı her an çıkabilir"**

YAZISI 7. SAYFADA

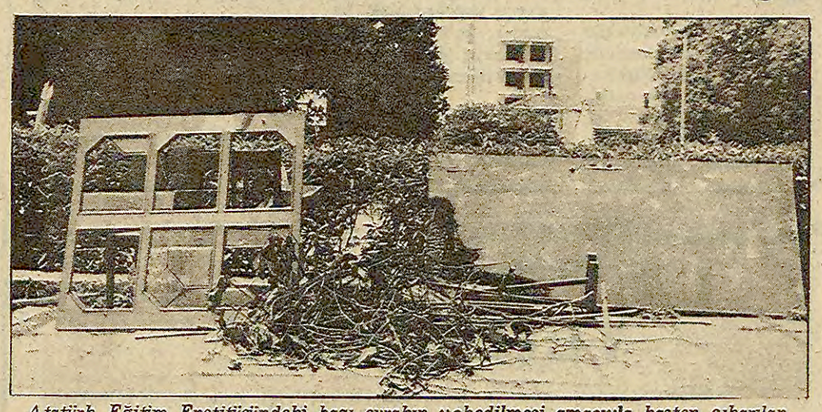

*Atatürk Eğitim Enstitüsündeki bazı evrakın yokedilmesi amacıyla kasten çıkarılan yangın, devriye polisin ve itfaiye ekibinin süratli müdahesiyle önlenebildi.*
*(Fotoğraf: Şenol Konukçu)*

MHP Beşiktaş İlçe Merkezine yapılan baskında 1 kişi öldürüldü

# Komandolar Atatürk Eğitim Enstitüsünü yakmak istedi

**● Komandolar Sivas'ta bir öğrenciyi tabancayla ağır yaraladılar**

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Komandolar, İstanbul'daki Fikirtepe Eğitim Enstitüsü Müdürünün kapısına patlayıcı ve yanıcı madde yerleştirerek Ens-

(Devamı Sa 7, Sü. 1'de)

**Aydınlık, İtalya Birleşik Komünist Partisi Siyasi Büro üyesi Gustavo Herman ile görüştü**

## "Bugün İtalya'daki buhranın esas nedeni Rusya'dır"

"Aldo Moro, her zaman Rusya'ya karşı Avrupa'nın birliği için çalışan bir kişiydi"

3. sayfamızda

## alınteri

*Muhittin Sirer*

### Zehirden şifa olur mu?

*Nice taze müneccim yıldız arayıp gökte*
*Gaflet ile görmez kuyuyu yolu üstünde.*

*Ziya Paşa*

Başbakan Londra'da Türkiye'ye "tehlikenin Sovyetler Birliği'nden gelmediğini" iddia ederken kullandığı kanıtlardan biri de "Sovyetler Birliği'nin Türkiye've Batının vermediğini vermesi" idi.

Ecevit, Batıyı Batılılara şikayet ediyor bir yandan,

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

# FİKİR MEYDANI

## Sayın parlamenter

### Bayrampaşa Kapalı Ceza ve Tevkif Evi
### 3026 hükümlü ve tutuklu adına
### 48 koğuş mümessili

Bizler, T.C.K nun en ağır ve hafif maddeleri ile yargılanmış ve yargılanmakta olan 3026 kişi adına İstanbul Bayrampaşa Kapalı Ceza ve Tevkif Evi 48.Koğuşu mümessilleriyiz. Bizim isteğimiz aşağıda çok kısa olarak belirteceğimiz gerçeklerle 647 Sayılı İnfaz Kanununa eklenecek yeni tasarının bir ek madde ile geliştirilmesini ve de küçük veya büyük bir Genel Af'fın çıkarılması ile ilgili hususlardır..

Ceza suçlunun topluma yeniden kazandırılmasını amaçlar ve bütün dünya'daki uygulamalarda birleşilen gerçek budur.

Cezaevlerinde uzun süre yatıp topluma dönebilecek sıhhati taşımak bile insanın kendi bedenine ve ilişkilerine büyük titizlik göstermesi ile mümkündür. Bu süreler içinde iyi hal gösterebilen ve sağlıklı kalan bir mahkumun kendisine, ailesine ve Ülkesine yararlı bir kişi olmasından başka yapacağı hiç bir şey olamaz. Bunun yanısıra cezaevlerimizin ilkelliği ve dolayısıyla bizlerin ne denli güç şartlar altında ceza yattığımız malumlarınızdır. Bu ağır şartlar muvacehesinde kişiyi uzun süre yatırıp bedenen ve ruhen az veya çok arazla topluma salacak şekilde ceza uygulaması yerine, kişiyi toplumda suç işlimemek için yaşam kavgasını sürdürürken şartla salıverme süresini 2/3 nisbetinde büyütmekle cezalandırmak ferdin ve devletin önde gelen çıkarlarından sayılmalıdır.

Bundan mada hazırlanmış olan senede 72 gün istifadeyi içeren İnfaz Yasasının uygulamada zorluğu görülebileceği gibi İdam ve Müebbet mahkumlarına bu tasarının yanısıra küçük veya büyük bir genel af olmadığı takdirde uygulanması imkansızdır, kanaatindeyiz.

Ayrıca şunu belirtmek isetiriz ki, 1803 sa. Af Kanununa göre İdam cezaları 30 yıla, Müebbet cezalar 24 yıla indirilmiştir. 1803 sa. Af. Kanunundan istifade etmiş bu iki cezaya yeni İnfaz Tasarısının bir küçük vaya büyük Genel Af olmadığı taktirde uygulanması da imkansızdır. Uygulandığı taktirde Anayasamızın eşitlik ilkelerine ters düşecektir. Çünkü İnfaz çezaya uygulandığında tüm ceza üzerinden hesapla indirim yapılmaktadır. Oysa bu iki cezanın aslı İdam ve Müebbettir. Ayrıca şimdi İdam ve Müebbet cezaları almış ve alacaklara da bir küçük veya büyük Genel Af olmadığı takdirde uygulanması Anayasamızın eşitlik ilkesine ters düşecektir.

Diyelim ki, Müebbet cezalılar hali hazırda olan 647 sa. K. na göre 24 yıl yattığında şartla salıverilmektedir. Yeni tasarıya göre bu sürenin 16 yıl 10 ay 7 güne indirilmesi gerekmektedir. Ya İdam mahkumlarına nasıl uygulama yapılabilecektir? Ve de 1803 S. Af Kanunundan istifade etmiş İDAM ve MÜEBBET mahkumlarına nasıl uygulama yapılabilecektir?

Genel Af İsteğimizle ilgili olaraktan da şuna değinmek isteriz: Af'ın bir ülkeye faydalı veya zararlı olup olmayacağını anlayabilmek için o ülkede işlenen suçların nedenleri ile suçluların Sosyal, Kültürel ve Ekonomik durumları üzerine eğilinmesi zaruridir. Bugün batı ülkelerde suçlar çoğunlukla aydın kimseler tarafından ve evvelden tasarlanmak suretiyle işlenmektedir. bu kabil profesyonel suçların af'fedilmelerinde ise hiç bir fayda beklenemez, Hatta zararlı olur. Halbuki az gelişmiş ülkelerde ve bizde daha ziyade geleneklere uygun gurur, tehevvür, kişilik gösterisi haksızlığa, aldatmağa ve aldatılmağa tahammülsüzlük gibi tesadüfen veya cehalet ve işsizlik gibi zoraki sebeplerle ve pek cüz'i olaraktan da porfesyonel suçlar işlenmekterir. Bunlardan profesyonel suç işleyenlerin haricindekiler cezaevine girdikleri gün fiil ve hareketlerinden pişman olmuşlardır. İşte af onlar için bir kurtarıcıdır. Bir daha suç işlemeleri beklenemez. Suç işlemekten ve suç olacak olaylardan her zaman kaçarlar. Gururları kırılmış hayatı anlamışlardır. Demek oluyor ki, yurdumuzda mesleki suçluların yok denecek kadar az bulunması sebebi ile toplumun bünyesine uygun şekilde kabul edilen Af'lar her zaman faydalı olmuştur. Ve olacaktır.

Ayrıca Anayasamızın eşitlik ilkesine ters düşen 1803 sa. Af Kanunu ile iligili hususa değinmek isteriz:

1803 S. Af Kanununun 1/D maddesinde yer alan "Müebbet Ağır Hapis" tek bir suçtan dolayı hükmedilen cezadır. Şöyle ki 1803 S. Af Kanunundan önce tek suçtan Müebbet Ağır Hapis cezası almış bir mahkum şayet Af olmasa idi tüzüğe göre iyi halliliğini kazanmış ise 24 yılını doldurduğu takdirde şartla salıverilecekti Yine bu aftan önce Müebbetler T.C.K. nun 13/son maddesi ile 647 S.K.nun 1712 sayılı kanunla değişik 19. maddesine nazaran 36 yıl üzerinden muvakkat hürriyeti bağlayıcı ceza gibi salıverilmeleri mevcut iken, 1803 sa. Af Kanununun 7/A bendine göre 4 yılın 1/3 cü 8 yıl şartla tahliye süresi tespit edilmiştir.

Af'tan önce ve sonraki uygulama arasındaki bu dengesizliği Yargıtay Ceza Kurulunun 7.7.1975 gün ve 975/1-183 esas, 975/182 karar, itirazname 28 sayılı ilamı düzeltmiş oluyor. İlgili ilam içtima sonucu T.C.K. nun 71/2 maddesi uyarınca tertip olunan Müebbet Ağır Hapisten bahsetmekle birlikte gerek T.C.K nun 13/Son ve gerekse 647 S. K. nun 13. ncü maddesine nazaran Müebbet Ağır Hapsin 36 yıl üzerinden şartla tahliyesinin düşünülmesi gerekliliğine de karar verilmiştir. Bu cümleden olmak üzere tek suçtan Müebbet Ağır Hapiste aynı görüş geçerliliğini muhafaza etmektedir.

Yine Elmalı Ağır Ceza Mahkemesinin 24.12.1976 gün ve 975/127 Esas, 976/15 Karar sayılı ilamı şartla tahliye süresinin hesaplanmasını 36 yıl Ağır Hapis Cezası üzerinden yapılmasına karar verilmiş ve bu kararda Yargıtay 1. ci Ceza Dairesinin 18.5.1976 gün ve 976/1401 Esas, 1866 kararı ile onanmıştır. Bu ilama görede Af'tan önce tek suçtan Müebbet Ağır Hapis cezalı bu hükümlü 1803 S. Af Kanunundan sonra 24 yıl Ağır hapse mahkum edilmiştir. Yine kararında belirtildiği üzere meşruten tahliyesi 36 yılın 1/3'çü hesaplanarak 12 yıl tespit edildiğinden24-12-12 yıl tüzük hükümlerine göre iyi halli olduğu takdirde salıverilecektir. Bu mevzuda şöyle bir misal daha verebiliriz. İki ayrı adam öldürmek suçundan 24, 24 yıl ağır hapse mahkum edilen bir kimsenin bu cezaları T.C'K nun 71/2 fıkrası hükmüne tevfikan, müebbet ağır hapsinin tayini gerekmektedir. 1803 sa. Af kanununun uygulandığında, içtima çözülmekte, 24-12-12, 24-12-12 yılkı 24 yıl Ağır Hapis Cezası kalacaktır. meşruten tahliye süresinin 36 yılın 1/3 ü olarak hesalandığından 12 yıl tenzil edilmesi gerektiğini, anılan Yargıtay Ceza İşleri Müdürlüğümüzünü Esas ve Karar sayılı ilamından anlaşılmaktadır. Şu halde bu hükümlü 24-12-12 yılı tamamladığında iyi halliliği mevcut ise şartla salıverilecektir. Tek suçtan Müebbet Ağır hapse mahkum edilmiş bir hükümlü ile misaldeki içtima neticesinde müebbet ağır hapse mahkum edilen hükümlü arasında 1803 sa. Af Kanununun 7/A bendi gereğince 4 yıl fark olacaktır. Yani tek suçtan müebbet ağır hapis cezalı 16 yıl yatacak 8 yıl istifade etmiş olacaktır. Diğeri 12 yıl yatacak, 12 yıl istifade edecektir.

Bu durum Adaletin tatbikatta eşit ölçüler dahilinde uygulama sahasında olmadığını göstermektedir. Ayrıca tek suçtan müebbet ağır hapis cezası alıp 12 yıl yatırılan Edirne C. Savcılığı da misal olarak gösterilebilir.

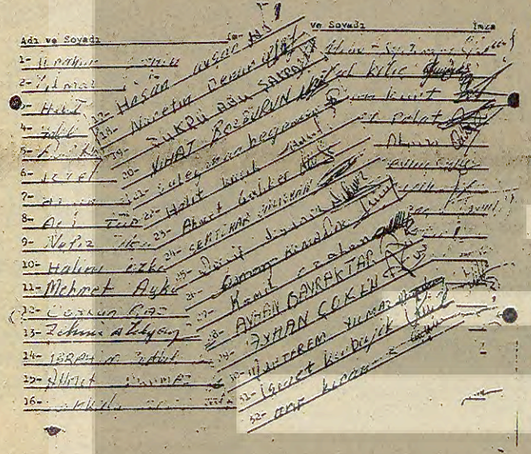

Misal: Edirne Kapalı Cezaevi Hükümlü Defteri No: 977/468 sırasında kayıtlı biri içinde 1803 sıylı Af kanunundan sonra düzenlenen müddetname 36-12-12-12 yıl olacak şekilde düzenlenmiştir.

Elimizde olan kanıtlara göre Elmalı ve Edirne C. Savcılığı 1803 sa. Af kanununa göre tek veya çift suçtan Müebbet Ağır Hapis cezası alanları 12 yıl yatırıp şartla salıvermekte, diğer bir kısım Savcılıklarda 16 yıl yatırdıktan sonra şartla salıvermektedir. Kısaca bu hususla ilgili olaraktan Anayasamızın eşitlik ilkeleri çerçevesi üzerinde bu haksızlığın giderilmesi ve yeni çıkacak 647 sa. İnfaz kanununun ek maddelerinin yanısıra bu iki değişik uygulamanın giderilmesi için ilgililere düzeltme hususundan tamim çıkarılması gerekir, kanısındayız.

En önemli hususlardan biri de T.C. K.nun 54. ve 55. maddesini içeren çocukların durumunun ele alınmasıdır. Bugün mahkemelerimiz ve cezaevlerimiz bu yaşı 11-18 arasındaki çocuklarımız için yeterli olmadığından talihsiz bu kişiler. Bir defa suç işlediğinde mahkemelerimiz ve cezaevlerimizin yetersizliği nedeniyle 2, 3, 4,5...suçu işlemeye yaşları itibariyle mecbur bırakılmaktadır. Bir çoğu sahipsiz olan çocuklarımızın Çocuk mahkemelerinin yanısıra, tahliye olan her sahipsiz çocuğu topluma kazandırılabilmesi için yurtlar ve okullar açılmalıdır. İstanbul gibi büyük ve çocuk suçlarının en fazla olduğu yerde bir çocuk islah cezaevinin olmayışı bu yavrular için büyük bir talihsizliktir. Bu talihsizliği gidermek ve topluma suçlu kazandırmamak için büyük illerimize, Çocuk Cezaevleri Yetiştirme Yurtları veya okulları, İşyerleri ve de Çocuk mahkemelerinin ivedilik ile ele alınması en önde gelen görevimiz olmalıdır.

### Kanaat istek ve dileklerimizin yanı sıra:

a- 4 Mart 1978 günü Cumhuriyet Gazetesinde Adalet Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kuruluna verilen "Cezaların İnfazı hakkındaki 647 S. Yasaya 7 madde eklenmesini öngören tasarı" haber olarak yayınlanmıştır.

b- 5 Mart 1978 günlü Vatan Gazetesinde aynı haber daha geniş olarak 647 S. Yasaya eklenecek geçici maddeleri ile birlikte yer aldı.

c- 7 . Mart. 1978 günlü Hürriyet Gazetesinin orta sayfasında yayınlanan "Mahkumlar Allaha Emanet" başlığını taşıyan yazı ile birlikte başta Türkiye Barolar Birliği Genel Başkanı Sayın Prof. Dr. Faruk Erem olmak üzere Tutuklu ve Mahkumlarla Dayanışma Derneği Genel Başkanı Sayın. Osman Başdemir, Dengeli Beslenme Sağlıklı Yaşama Derneği Genel Başkanı Sayın İhsan Ekin'in bu konudaki görüş düşünce ve önerileri yer almaktadır.

d- 8 Mart 1978 Günlü Cumhuriyet Gazetesinde İstanbul Barosu Başkanı Sayın Orhan Apaydın'ın "İNFAZ YASISI" başlıklı yazıları yayınlanmıştır.

Konumuzla ilgili görüş düşünce ve önerilerinin yukarıda sözü edilen gazetelerde detaylı olarak sergileyen sayın örgüt başkanları ve yazarlarının tümünün ortak görüşü ve görüşümüz:

647 S. İnfaz Yasasına eklenecek olan bu yeni tasarının uygar ülkelerin ve ülkemizin gerçeklerinin çok gerisinde kaldığıdır. Bu nedenle beklenilen reformun yapılmadığı ve cezaevlerinin rahatlatıcı olmaktan çok uzak olduğu dolayısı ile mahkumlardan yana önemli ve çağdaş denilecek bir yenilik getirmediği şeklinde özetlenebilmektedir.

### Bu tasarı ile ilgili isteklerimiz ve dileklerimiz şunlardır:

1- ÖLÜM CEZALARININ KALDIRILMASI.
2- ŞARTLI SALIVERMENİN 2/3 NİSBETİNDE ÇIKARILMASI.
3- BU TASARI İLE BİRLİKTE MECLİSLERİMİZCE UYGUN BULUNACAK BİR GENEL AF'FIN ÇIKARILMASI.
4- 1803 SAYILI AF KANUNUNA GÖRE MÜEBBET AĞIR HAPİS MAHKUMLAR İÇİN İLGİLİLERE MAĞDURİYETLERİNİN ÖNLENMESİ BABINDA İVEDİLİK İLE TAMİM ÇIKARILMASI.
5- ÇOCUK MAHKUMLARLA İLGİLİ ÇALIŞMALARIN HIZLANDIRILMASI.
6- BU TASARININ MECLİSLERİMİZDEN EN KISA ZAMANDA GEÇİRİLEREK YASALAŞMASININ SAĞLANMASINA YARDIMCI OLMANIZI EN İÇTEN İSTEMİMİZLE ARZ VE TALEP EDERİZ.

## Sabıkalılık

*Armağan Anar*
TUMAD-DER GENEL BAŞKANI

Selam Mahkum Arkadaşlar,

Bizim çileli hapishanelerimizden kurtulduk dediğimiz anda yepyeni ve bütün bir ömür sürecek çile başlar hepimiz için: Alınlardaki sabıkalılık damgası!

Çoğu zaman elimizde olmayan nedenlerden, örneğin ekmeğimiz, toprağımız, can güvenliğimiz elimizden alındığı, horlandığımız, hakaret gördüğümüz, insan yerine konmadığımız, sömürüldüğümüz için hapse düştükten sonra, biz sadece şu kadar gün, ay ya da yıl değil de, ömür boyu cezalandırılırız. Nereye gitsek, ne yapmaya kalksak, "sabıkalılık" diğer insanlarla, bütün toplumla aramıza duvar gibi girer, bizi onlardan ayırır. Memur olayım dersiniz, sabıkanız olmadığına dair savcılıktan belge isterler. İşçi olayım dersiniz, sabıkalı olduğunuzu duyar duymaz ya işten atarlar, ya da angaryaya koşup ücretinizi az verirler.

Yasaları kendileri yapmışlar. Şu suçun cezası şu kadar diye. Hem de bol tarafından. Dünyanın pek az yerinde, hele suçluları topluma kazandırmak amacıyla cezalandırdığını iddia eden ülkelerin hiç birinde cezalar bu denli ağır değildir.

Koyarlar mapushaneye şu kadar yıl. Hem de bir günün bin yıl gibi geçtiği mapushaneye. Suçlular burada topluma kazandırılacak derler. Demek mapushaneleri suçluları topluma kazandıracak yerler olarak görüyorlar. Öyleyse, neden her gittiği yerde insana sabıkan var mı diye soruyorlar?

Kitaba yazmışlar; cezaları ve de her cezasını çeken topluma kazandırılmış olur diye. Madem öyle, neden mahkumiyet bitince sabıkalılık cezası başlar.

Nasıl olmuşsa birinin aklına gelmiş mahkumiyetten sonra sabıkalılıktan dolayı insanların işsiz bırakılması ayıp olduğu ki koymuşlar yasalara işyerleri şu kadar mahkumu işe alacak diye. İşyerleri dinliyor mu bunu? Ne gezer! Canı isterse alıyor eski mahkumu, istemezse almıyor. Onların yasalara uyma zorunluluğu yok anlaşılan.

Yeni İnfaz Tasarısında mahkumlara mahkumiyetleri bitince devlet kuruluşlarında iş verileceği yazıyormuş. Göreceğiz bakalım. İyi niyetle söyleseler de gerçekleştiremezler gibi geliyor bana. Neden mi? Çünkü asıl sabıkalılar duruyor yerli yerinde. Bunlar hiç bir mahkemenin önüne çıkarılmamış adli sicilde mahkumiyetleri yoktur, suçlulardır ama. Biliriz hepimiz sabıkalarını. Biliriz yurdumuzun kaynaklarını, devletin olanaklarını talan edenleri, halka zulmeden, işkence eden, silah çekenleri, Kontrgerillacıları , vurguncuları Lockheed rüşvetçilerini, vergi kaçıranları, işçi primi ödemiyenleri. Biliriz Yahya Demirelleri, Akgün Erbakanları, Ordunun silahını, patlayıcısını halka karşı kullanan MHP'li yüzbaşıları. Bunlardır asıl sabıkalılar. Asıl insan içinde dolaşmaya yüzü olmaması gerekenler. Sabıkalı arayanlar onların yakasına yapışmalı. Kendisine verilen cezayı çekmiş, hem de konduğu cezaevinin koşullarında kat kat çekmişlerin değil.

## Karımı dövmenin yanlış olduğunu anladım

İstanbul'dan Mehmet Sarıtaş

Daha önceki mektubumda da belirtmiştim. Divriği Özbağı köyündenim. Size baştan alıp anlatayım.

1968'de ailemin muhalefetine rağmen severek evlendik. Fakat aile içindeki huzursuzluk dolayısıyla karımı her gün dövüyordum. Annemin istemediği kızla evlenmem, ev içindeki büyük huzursuzluk, yani gelin kaynana kavgası en çok rastlanan huzursuzlukların en büyüğüydü. Anneme karşı çıkamadığım için kızıyor, karımı dövüyordum. Fakat karımı her dövüşümde kardeşlerime, anneme ve babama karşı kinim gittikçe artıyordu. Aile içindeki geçimsizliği ayrılmakta buluyordum. O zaman arkadaşlarım buna karşı çıktılar. bunun yanlış olduğunu söylediler. Arkadaşlarımın yardımıyla benim hanımdan değil, anne, babamdan ayrılmamın doğru olduğunu anladım. Böylece annemden ayrılarak, İstanbul'a geldik.

İstanbul'da yarı aç, yarı tok geçinip gidiyorduk. O dönemlerde fabrikada çalışıyordum. İş yerindeki baskılara tahammül edemediğim için, bu haksızlıklara karşı mücadele etmek için işyerinde temsilciliğe adaylığımı koydum ve temsilci seçildim. İş yerim Maden-İş 6. Bölgeye bağlıydı. Akşam işten çıkar çıkmaz sendikaya gidiyor ve diğer iş yeri temsilcileriyle tanışmayı ve onların iş yerlerindeki mücadelelerini öğrenmek istiyordum. Devrimci diye sandığım İlerici Gençlik Derneği ve İlerici Kadınlar Derneği ile ilişki kurdum. Her gün sabahlara kadar bunlarla beraberdim. Karımı iki çocuğumu tamamen unuttum. Karım karşı çıktığında sen benim devrimci mücadelemi engelleyemezsin diye dövüyordum. Oysa sabahlara kadar kaldığım yerlerde işçi sorunlarından hiç bahsedilmiyordu. Çay bahçelerinde, plajlarda dolaşıyorduk. Eve geldiğimde hanım para ister, ben de onu döverdim. Boşayacağımı söylerdim. Bu arada gerçek devrimci arkadaşlarla tanıştım, sağda solda sabahlamamı, yaşayışımı eleştirdiler. Ondan sonradır ki İKD'nin İlerici Kadınlar Derneği değil, yuva yıkan kadınlar derneği olduğunu anladım. Ve 1976'dan bu yana devrimci saflarda mücadele veriyorum. Ailem de devrimci arkadaşlarımın tutumunu beğeniyor, evimizde huzursuzluk kalkmış oldu.

Şimdi aile içindeki huzursuzluğun dayakla değil de ikna yoluyla düzeldiğini anladım. Ben karımı dövdükçe bana karşı tavır alıyordu. Fakat ona insanca davrandığımda her karşılaştığım zorlukta bana yardımcı oluyor.

Sizi biri dövse diye soruyorsunuz? Bunun örneği var. Askerlikte gördüm. Haksız yere dövüldükçe, haksızlığa maruz kaldıkça aklıma hep benim ailem üzerinde kurduğum baskı aklıma gelirdi.

Yanlış davrandığımı kavradım. Baskılarla hiç bir işin hallolmayacağını anladım. Dededen kalma sopadan medet umduğum dönemlerde aile içindeki huzursuzluğun daha fazla başgösterdiğini gördüm. Bunun tamamen yanlış olduğunu anladım.

Bu yazımı okuyan tüm okuyucuların benim düştüğüm hatalara düşmemelerini istiyorum.

"KOCALARIN KARILARINI DÖV MELERİ DOĞRU MUDUR? TARTIŞMASINA MEKTUPLARINIZI BEKLİ YORUZ".

# HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

**Demirciler-Pazarcık** KAHRAMANMARAŞ

## *Bu ne bitmez davadır*

*1952'den beri mahkeme sürüyor*
*6330 dönüm arazi ağanın elinde*

Demirciler Köylüleri

Pazarcığın Demirciler köyünde 6320 dönüm hazine arazisine İbrahim ve Hüsso ağalar sahip çıkıyor. Ağalar 1952 yılından beri hazine ile davalıdır. Geçmişte Pazarcık Sulh Mahkemesi tarafından ağaların lehine verilen kararı Yargıtay iki sefer bozdu. Yargıtayın birinci kere bozmasında 6320 dönümlük hazine arazisini köylülere verilmesi talep ediliyor.

Davası yeniden görüşülecek olan hazine arazisi hâlâ ağaların elinde.

Daha önce Pazarcık'ta hazine davalarına bakan hakim, ağalardan büyük rüşvetler yiyerek davalı arazileri ağaların lehine karara bağlamıştı. Ağalardan yüklü rüşvet yiyen, bu hakimin görevinden istifa edip İstanbul'da ticaretle uğraştığı söyleniyor.

Yine Demirciler'de ağalar muhtarlığı da elinde bulunduruyor. Köyün suyunu kestiler. Muhtarlık yapan ağa bir lira olan içme suyunu 5 liraya çıkardı. Suyun beş liraya çıkarılmasını kabul etmedik. Bunun üzerine ağalar depodaki suyu kesti. Susuz kaldığımızdan 2 kilometre uzakta bulunan dereden merkeple su taşıyoruz.

ALMANYA

## Remscheid Cezaevinden Yılmaz Güney'e açık mektup

7.5.1978

Kıymetli ağabeyimiz YILMAZ GÜNEY , günlük devrimci gazetemiz Aydınlık'ı mutlaka okuduğunu tahmin ettiğimizden sana onun aracılığıyla selamlarımızı ve sağlık dileklerimizi iletiyoruz.

Bizler, Almanya'nın Remscheid Cezaevinde yatmakta olan Türkiyeli ve Yunanistanlı emekçileriz. Hepimiz de bozuk düzenin kurbanları olarak burada bulunuyoruz. Radyodan, sağlık durumunun iyi olmadığını duyduk. Merak ediyoruz. İki satırla sağlık durumunu bildirirsen bizi meraktan kurtarmış ve sevindirmiş olursun.

Hepimiz seni arkadaşça sevgilerimizle kucaklar, mücadele azminin eskisi gibi sağlam olmasını dileriz.

NOT: Bu mektubu imzaladığımız sırada yanımızda bulunan Alman arkadaşlarımız da katılmak istediklerini bildirdiler ve imzaladılar.

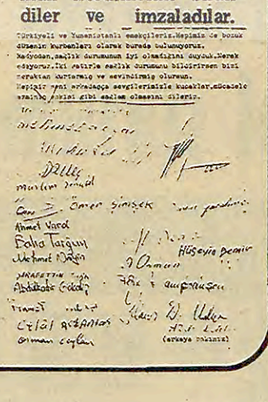

SAKARYA

## Meseleleri ayrıcalık gözetmeden herkese anlatalım

SDMMA Öğrencisi Tevfik Uyanık

Geçmiş MC döneminin kalıntıları Sakarya'da halen göze çarpar durumdadır. Belde halkı bu dönemde çeşitli saldırılara maruz kalmıştır. Bugün ise acil önlemler alınacağı yerde savsaklanmaktadır. Bunun zararını halkımız çekmektedir. MC'nin sokak taşkınlıkları halen göze çarpıyor. Yalnız bunlar mı? Hayır. Kendilerine devrimciyim diyenler de halkımızı tedirgin etmektedirler.

Bugün acil bir görevle karşı karşıya olduğumuzu bilmeliyiz. Adam dövmek kişileri kamplarda görmek bence yanlıştır. Biz devrimi 45 milyon halk yapacağız. Halkımızın birliğini sağlayacağız ki iki süper devlete karşı güçlü mücadele edelim. Bizler gibi onlar da halkın çocuklarıdır. Hiç kimseyi şu veya bu kamplarda görmek halkımıza yarar getirmez. Tüm meseleleri yurtseverlik tutkusuyla, ayrıcalık gözetmeksizin, yorulmadan, usanmadan, böyle kandırılmış, çağdışı zihniyete kapılmış arkadaşlara birer birer anlatalım. Devrimciliğin özü de burada yatmaktadır.

Tüm akademi öğrencilerine ve Belde halkına çağrıda bulunuyorum. Okulda, sokakta, karanlık köşelerde oynanan oyunları açığa çıkarmak, anarşiyi ortadan kaldırmak için hep birlikte mücadele edelim.

**Pazarcık** KAHRAMANMARAŞ

### Biz fakirler nasıl geçiniriz?

## Yetti ağalık

Bekir Sevim

Ben Adıyaman'ın Altıntop köyünde doğdum. Köleliğe dayanamayarak Maraş'a göçettik. Çünkü orada arazimiz yoktu. Toprak hep ağanın malıdır. 5-6 köy ağanın elindedir. Eh, ağa sana ne verirse, odur. İtiraz edemezdik. Ağalığı istemediğimiz için orada kalamadık.

Geçenlerde Adıyaman'ın Paşamezar köyüne gittim. 12 ev ağaya çalışıyor. Ağanın ineklerine bile bakıyorlar.

Ben bu ağanın evine misafir oldum kendisi yanıma dahi gelmedi. Ailesi ve 12 yaşındaki oğlu geldi. Hoş beşten sonra oğlu 50 yaşındaki kölesine bize çay pişir diye emretti. Çayımızı getirdikten sonra daha oturmadan ineklere bakmasını söyledi. Ben bunlara dayanamayarak baban yaşındaki adama nasıl emir ediyorsun" dedim. 12 yaşındaki çocuk "ben buna boşuna mı 1000 lira veriyorum" dedi.

Şimdi bu adam 5 çocuğu ile nasıl geçinsin. Buna yiyecek mi alsın, giyecek mi, alsın. Söyleyin bakalım.

Ben de fakir bir adamım. Sene 1968 ' den beri ticaretle uğraşıyorum, daha bir şey artıramadım. Neden derseniz benim de sermayem ağalarındır. Ticaretin dörtte üçünü ağalar alıyor. Ben nasıl geçim sağlayayım. Bekarım ama, dokuz nüfus benim üzerimdedir.

Bu sene de Maraşlı bir "dede'yle ortak oldum. İki ay hayvan besledikten sonra kâr vermiyerek ayrıldı. Biz fakirler nasıl geçinsin?

Yıkılsın Ağalık, Toprak lar Köylünün!

## BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1)Toplumun düşün ve sanat yaşamıyla eriştiği düzey. 2) Feodal toplumda beylerin toprakla birlikte satın aldıkları köylüler- Yatağından çıkmış başıboş su akımı. 3) Başa giyilir. 4) Rusya ve uydusu Varşova Paktının Batı Avrupa'da yönelttiği askeri tehditte topun ağzında ve ilk saldırı tehdidiyle karşı karşıya olan NATO ülkesi 5) Ağaların elinde bulunan Güney Doğu Anadolu'da geniş bir ova. 6) Tersi bronşların daralmasından ileri gelen nefes darlığı ve hastalığı 7) yüz, çehre 8) Başka bir ülkenin tutsaklığı altında yaşama, tutsaklık-Tersi bir renk. 9) Gündelikçi ırgat

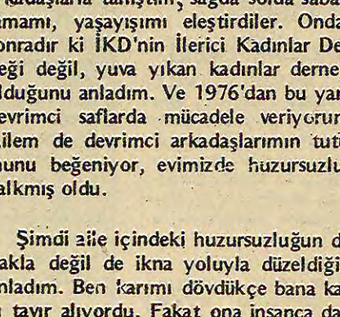

YUKARDAN AŞAGI: 1) Bir işte hüner ve el becerikliği kazanmış kimse- Uğraş sonucu meydana getirilmiş, değerli şey. 2) Bir emir- Bir nota- Şart eki 3) Kilonun binde biri- Kutsal inanç, 4) Bağışlama- Bir ünlem- Başına bir harf geldiğinde resmi işlerde ödenen para 5) Tersi İngiltere ile Fransa arasındaki deniz- Tersi bir harfin okunuşu 6) Yerleri bir olmayan - Tersi bir besin maddesi 7) Çoban Sülünün memleketi 8) Tatlı ve kuru çörek- Arseniğin simgesi 9) Kıbrıs'ta bir liman kenti.

**DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ**

| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | A | N | A | M | A | L | ■ | E | K |
| 2 | N | E | S | İ | R | ■ | A | N | İ |
| 3 | A | Ç | ■ | L | A | P | A | ■ | J |
| 4 | L | A | M | E | ■ | T | ■ | O | ■ |
| 5 | O | T | ■ | ■ | E | ■ | K | E | L |
| 6 | J | İ | L | E | T | ■ | A | D | O |
| 7 | İ | F | A | ■ | S | E | M | E | T |
| 8 | ■ | ■ | V | ■ | E | D | A | R | İ |
| 9 | İ | L | O | ■ | B | İ | L | İ | M |

## Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing:

# "Afrika Afrikalılarındır"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Halen Fransa'yı ziyaret etmekte olan Senegal Devlet Başkanı Leopold Senghor ile görüşen Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing verdiği bir demeçte, Afrika'ya yapılan yabancı askeri müdahalelere değinerek, "Afrika Afrikalılarındır" Afrikalılar kendi sorunlarını hiç bir dış müdahale olmaksızın, kendi aralarında ve Afrika'ya özgü bir biçimde çözebilirler" dedi.

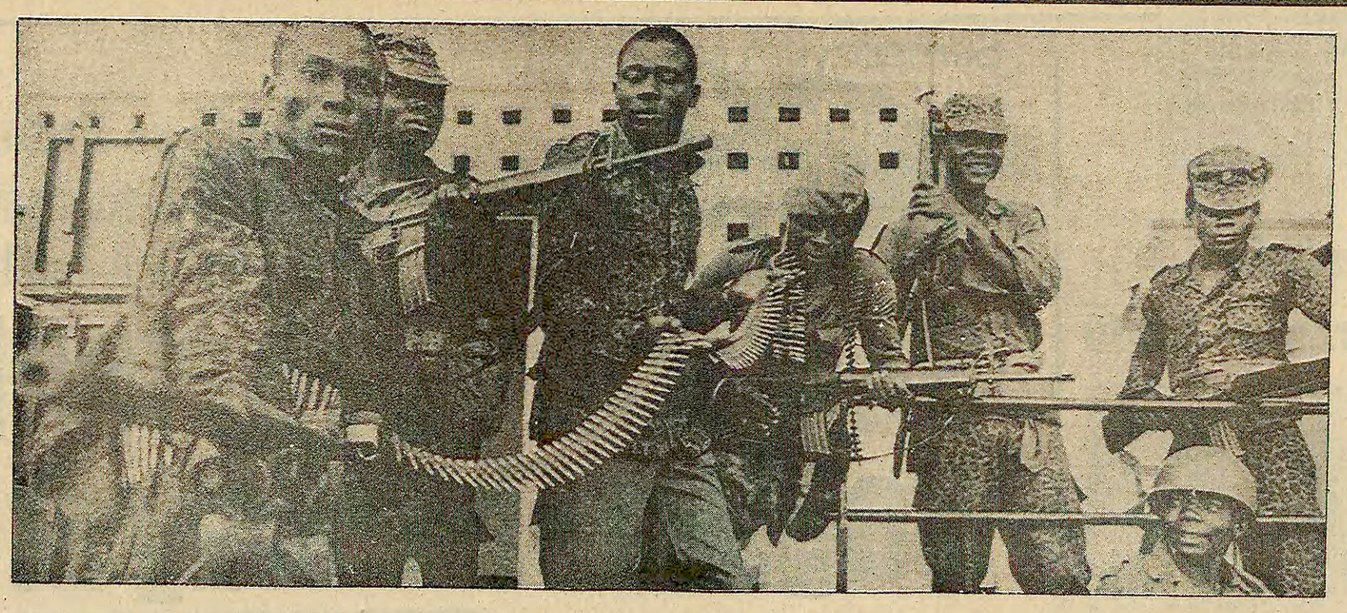

*Küba eğitimli, Rus donatımlı satılık askerler, sözümona vatanlarını kurtarmak için geçen yılın Martında Zaire'ye saldırmıştı. Ancak Zaire birlikleri bu mermilerle, onları yerlerinden bir bir söküp attı. Şimdi de öyle olacak. Bundan kimsenin kuşkusu yok. Resimde Zaireli askerler görülüyor...*

# Katanga jandarmaları savunmasız 60 kişiyi kurşuna dizdi

(Ancak bir gün "Afrika tuzağı"na düşecekler) Frankfurter Allgemeine, 18 Mayıs 1978

DIŞ HABERLER SERVİSİ

**Kolvezi'ye havadan indirilen Fransız paraşütçü birlikleri, bir okula kapatılmış 20 rehineyi kurtardı. Fransız paraşütçülerinin kent içinde ilerlediği ve semt semt çarpışmaların devam ettiği bildirildi.**

Öte yandan Fransız birlikleri, bir tıpanakta barınan 40 kadar rahibi de kurtararak cephe gerisine aldılar.

Bölgeden kurtarılan 80 kadar Batılı, bir İngiliz uçağı ile Londra'ya gitmek üzere yola çıktı. Kurtarılanlardan 10'unun Fransız olduğu açıklandı.

Fransa Savunma Bakanlığının sözcüsü ise yaptığı açıklamada, Fransız paraşütçü birliklerinin Kolvezi'de kontrolü ellerine geçirdiklerini bildirdi. Sözcü, şimdiye kadar bir kayıp vermediklerini, Fransız birliklerinin Belçika birlikleri ile kentin güneyinde buluştuklarını sözlerine ekledi.

Öte yandan Kolvezi Havaalanı ile Kamina arasında bir hava köprüsü kuruldu.

Bu arada Zaire basın ajansı Azap, işgalcilerin öldürdüğü 60 Batılının cesedinin bulunduğunu açıkladı. Ajans, Fransız askerlerinin Kolvezi'yi kurtarmak için giriştikleri harekatta büyük bir dirençle karşılaştığını belirtti. Ajans, Batılıların çoğunun, Fransız paraşütçülerinin kente varışlarından kısa bir süre önce vurularak öldürüldüklerini açıkladı.

ABD'NİN TEPKİSİ

ABD, önceki gün, Şaba olaylarından dolayı Küba'yı ilk kez resmen suçladı.

ABD Dışişleri Bakanlığı, son günlerde kullandığı ihtiyatlı dili bırakarak, istilacıların, Angola'da Kübalılarca eğitilip, Sovyet silahlarıyla donatıldığını gösteren kanıtlara sahip olduğunu açıkladı.

Fidel Castro, Havana'daki Amerikalı diplomatlara Küba'nın Şaba'da katılmadıkları yolunda güvence vermişti.

*Zaire Devlet Başkanı Mobutu Sesse Seko Katangalı jandarmalara karşı halkın desteğini aldı.*

## TRT yetkililerini uyarıyoruz

# Katanga Ulusal Kurtuluş Ordusu mu, paralı asker mi?

Katanga Ulusal Kurtuluş Ordusu mu,

Paralı askerler mi?

Birkaç gün önce Sovyetler ve Küba desteğindeki paralı askerler Zaire'ye saldırdı. Katangalı jandarmalar olarak bilinen bu paralı askerlerin saldırısı en başta Afrika Birliği Örgütünün tepkisiyle karşılaştı.

Katangalı jandarmaların çok karanlık bir geçmişi var. Bunlar 1960'daki Kongo Kurtuluş Savaşında. Batılı emperyalistlerin devşirdiği bir silahlı kuvvet. Daha sonra kim el uzattıysa, ona hizmet ettiler. Son sahipleri Sovyet-Küba yayılmacıları.

TRT ise bunlardan, "Kongo Ulusal Kurtuluş Ordusuna bağlı gerillalar" diye söz ediyor.

Afrika Birliği Örgütünün 49 üyesi var. Bu ülkelerin bir teki bile "Katanga jandarmalarını" tanımıyor. "Milli kurtuluşçuluğu" kendinden ve Ruslardan menkul Katangalı jandarmaların geçmişini acaba TRT Haber Merkezi yetkilileri hiç araştırdı mı?

TRT yetkililerini uyarıyoruz ve daha sorumlu davranmaya çağırıyoruz.

## İtalya Birleşik Komünist Partisi Siyasi Büro üyesi Gustavo Hermann

# "Bugün italya'daki buhranın esas nedeni Rusya'dır"

### "Kızıl Tugayların öldürdüğü Aldo Moro Avrupa'nın birliği için çalışıyordu"

Muhabirimiz Atilla Arslan, İtalya'da Aldo Moro'nun "Kızıl Tugaylar" tarafından kaçırılması ve öldürülmesi olayını izlerken İtalya Birleşik Komünist Partisi Siyasi Büro Üyesi Gustavo Hermann ile görüştü. İtalya Birleşik Komünist Partisi, Üç Dünya Teorisini savunan Marksist-Leninist bir partidir. Süper devletlerin dünya halklarının baş düşmanı olduğunu belirten İtalya Birleşik Komünist Partisi, bugün esas tehlikenin Rusya'dan geldiğine işaret etmektedir.

İtalya Birleşik Komünist Partisi, Rus tehdidine karşı Avrupa'nın birliğine önem veriyor ve bu yönde mücadele ediyor. İtalyan Partisi, ülkesindeki ekonomik ve siyasi buhranın temelinde Rusya'nın bulunduğunu belirtiyor ve sosyal-emperyalizme karşı bağımsızlık bayraklarını yükseltiyor.

*ATİLLA ARSLAN*

*İtalya'nın siyasi ve ekonomik durumunu anlatır mısınız?*

GUSTAVO HERMANN

İtalya'daki buhranın nedeni burjuvazinin zayıflığıdır. Bunun için tarihi değerlendirmeler yapmak gerekiyor. İkinci Dünya Savaşından sonra en kuvvetli parti İtalya Komünist Partisi idi. İtalya Komünist Partisi, faşizme karşı halkın yürüttüğü mücadeleleri denetliyor ve başarılı da oluyordu. Ayrıca İtalya coğrafi bakımdan önemli bir rol oynuyordu. İtalya Avrupa'nın merkezindedir ve bir Akdeniz ülkesidir.

İkinci Dünya Savaşından sonra Amerikan emperyalizmi İtalya'nın siyasi ve ekonomik hayatının içine girdi. 25 yıldır Hıristiyan Demokrat Partisi Amerikan emperyalizmine bağlı bir partiydi. Bu devirlerde revizyonist İtalya Komünist Partisi, Amerikan emperyalizmine karşı kararlı bir mücadele yürütmedi. Ekonomik mücadeleyi siyasi mücadeleden önde tuttu. Ekonomik mücadeleyi tercih ettiler. Bu Parti, bundan sonra bir burjuva partisi haline geldi. Bir sürü İtalyan kapitalisti bu Partiye üye olmaya başladı. Revizyonist Parti, kitleleri doğru bir yönde ve doğru bir çizgide mücadeleye sevkedeceğine, sınıf işbirliğini tercih etti. Bazı ekonomik yatırımlara girişti. Örnek olarak, ENİ (Internazionale Hidrokarburi), Monte Edison, IRI Yapım Endüstri fabrikalarını sayabiliriz. Sendikalar da aynı yolu tercih ettiler.

Amerikan emperyalizminin dünya halklarının mücadelesi sonucu aldığı yenilgiler, İtalya'da da kendini gösterdi. ABD'nin Avrupa üzerinde de hakimiyeti vardı. Ama bunu kaybetti. Aynı durum İtalya'da da görüldü. Şimdi İtalyan sanayisi Rusya ile çalışıyor. Mesela Fiat fabrikası, Rusya'da askeri tank ve silah fabrikaları kuruyor. Yukarıda adlarını saydığımız, ENI-IRI-Monte Edison fabrikaları Rusya ile önemli kontratlar yaptılar. Bugün İtalya'daki buhranın esas nedeni Rusya'dır. Bugün buhran içinde olan İtalya, başka yerden aldığı parayı, Rusya'ya kredi veriyor. İtalya Rusya'ya 3 milyar dolar kredi vermiştir. İtalya bu yüzden IMF'ye ve diğer Avrupa ve Amerikan bankalarına borçludur. Bugün İtalyan burjuvazisi de bölünmüştür.

"İTALYA 'KOMÜNİST' PARTİSİ İÇİNDE BİR SÜRÜ RUS AJANI VAR"

*ATİLLA ARSLAN*

*İtalyan burjuvazisi bölündü diyorsunuz. Bu grupları biraz açıklar mısınız?*

GUSTAVO HERMANN

İtalya burjuvazisi içinde üç kesim var. Birincisi, Amerika'ya yakın olan kesim. Bu grup burjuvazinin en küçük kesimini oluşturuyor. Yani Hıristiyan Demokrat Partinin küçük bir bölümü ve diğer küçük sağ partiler. Fiat önceleri çok kuvvetliydi ama şimdi o durumu yok. İşte bu nedenle diğer sağ partiler ortadan kayboldular.

İkinci grup, burjuvazinin Avrupa'ya yakın olan kesimi. Bunlar başta Almanya olmak üzere diğer Avrupa ülkeleriyle yakınlaşmayı savunuyorlar. Bu kesim, Hıristiyan Demokrat Partinin büyük bir bölümü, Yeni Demokrasi grubu, Liberal Parti, Il Settimanale ve Il Giornale gazetelerinden oluşuyor.

Üçüncü kesim, Rusya için mücadele veren cephe. Bu cephenin başını İtalya 'Komünist' Partisi çekiyor. Fiat fabrikası ve Hıristiyan Demokrat Partinin geri kalan kısmı bu kesimi oluşturuyor. İtalya 'Komünist' Partisi ile Rusya arasında çelişmeler var. Ama bu durum onların Rusya'nın reklamını yapmalarına engel olmuyor. İtalya 'Komünist' Partisi içinde bir sürü Rus ajanı var.

Bütün bu partiler buhrandan kurtulmak için mücadele veriyorlar. Ama bu mümkün değil. Bugün İtalya'da işsizlik ciddi oranda artmaktadır. 30 Nisan 1978 tarihinde verilen resmi rakamlara göre, işsiz sayısı 1 milyon 600 bindir. Ama bize göre işsiz sayısı 2 milyondan fazladır. Bunun yanısıra kaçak çalıştırılan, Çalışma Bakanlığınca izin verilmeyen işçiler de çoktur.

"KIZIL TUGAYLAR RUSYA İÇİN İYİ BİR ORTAM YARATMAK İSTİYOR"

*ATİLLA ARSLAN*

*Bizlere Kızıl Tugaylar hakkında biraz bilgi verebilir misiniz? Bunların arkasında KGB'nin bulunduğu söyleniyor. Siz ne diyorsunuz?*

GUSTAVO HERMANN

Kızıl Tugaylar 1970'den beri küçükburjuva devrimciliği adına mücadele ediyor. Kızıl Tugaylar, silahlı mücadeleyi öngören, işçi sınıfından kopuk örgütlerden biridir. Önceleri Kızıl Tugayların işçiler arasında kitlesi vardı. Bu niye böyleydi? Çünkü Kızıl Tugaylar, fabrika şeflerine saldırıyorlardı. Bu durum işçiler arasında memnuniyet yaratıyordu. Fakat daha sonra bu grubun maceracı ve yanlış bir siyasi çizgiye hizmet ettiğini gördüler. Bu grupla ilişkilerini kestiler.

Kızıl Tugaylar yalnız Hıristiyan Demokrat Partiyi düşman olarak görüyor. Kızıl Tugayların arasında bir sürü KGB ajanı var. KGB Marksist-Leninist örgütlere ajanlar sızdırarak yıkmak istiyor. Kızıl Tugaylar Rusya için iyi bir ortam yaratmak istiyor. İtalya'ya baktığımız zaman bunu daha iyi görürüz. Fiat şirketinin, Rusya ile işbirliği yapılmasına karşı çıkan müdürü Benedetti ile Başkan Olivetti Kızıl Tugaylar tarafından yaralandı. Neden Rus yanlısı diğer Fiat müdürlerini yaralamıyor? Başka bir örnek: La Stampa gazetesi yazarlarından Casalegno'nun Kızıl Tugaylar tarafından öldürülmesi. Casalegno yazılarında, dünyadaki tedhiş olaylarının ardında KGB'nin olabileceğini belirtiyordu. Casalegno hiç bir zaman Kızıl Tugaylara saldırmadı. O halde Kızıl Tugaylar neden onu öldürdü? Ayrıca Kızıl Tugaylar Hıristiyan Demokrat Partiyi bölmek istiyor. Hıristiyan Demokrat Partinin Avrupa'ya yakın olan kesimi, en çok saldırıya uğruyan kesim. Aldo Moro olayı da böyle bir olay. Ya da biz bunu böyle yorumluyoruz.

"ALDO MORO HER ZAMAN RUSYA'YA KARŞI AVRUPA'NIN BİRLİĞİ İÇİN ÇALIŞAN BİR KİŞİYDİ"

*ATİLLA ARSLAN*

*Aldo Moro'nun kaçırılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Niçin başka birisini seçmediler?*

GUSTAVO HERMANN

Aldo Moro her zaman Rusya'ya karşı Avrupa'nın birliği için çalışan bir kişiydi. Ayrıca Aldo Moro, İtalya 'Komünist' Partisinin önünde de büyük bir engeldi. İtalya 'Komünist' Partisi hükümete girmek istiyor, ama Moro buna şiddetle karşı çıkıyordu. Rusya Avrupa'nın birliğine karşı. Aldo Moro, 1976 yılının sonunda Yugoslavya ile Osima adı altında bir anlaşma yaptı. Bu anlaşmanın özü: "Ekonomik Yardımlaşma, Bağımsızlık ve Eşitlik" di. Moro, Yugoslavya ile ilişkileri güçlendirmek istiyordu. Bu durum ne Rusya'yı ne de İtalya 'Komünist' Partisini memnun ediyordu. Kızıl Tugaylar da Rusya'nın bir örgütü olduğundan, Moro engelini aşmaları gerekiyordu. Nitekim amaçlarına da eriştiler. Bugün Kızıl Tugayların Çekoslovakya'da Kızıl Tugaylar için özel çalışma kampları yapılmıştır. Ayrıca, Kızıl Tugayların ve tedhiş faaliyetlerinin ardında Rusların olduğunu teşhir eden işçiler, İtalya 'Komünist' Partisinin desteğiyle işlerinden atıldılar.

# Rus ve Küba desteğindeki Etyopya kuvvetleri sivil halka karşı misket bombaları kullanıyor

● **Etyopya Devlet Başkan Mengistu: "Somali'ye saldırabiliriz"**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Eritre Kurtuluş Cephesi, Asmara kenti çevresinde son derece şiddetli çarpışmaların cereyan ettiğini ve beşinci gününe giren Etyopya saldırısında misket bombaları kullanıldığını ve bunun bir katliama neden olduğunu bildirdi.

Eritre Kurtuluş Cephesi tarafından Hartum ve Beyrut'ta yapılan açıklamalarda, 40 bin kişilik bir kuvvetle saldıran Etyopya birliklerinin ağır kayıplar verdikleri ve bu nedenle takviye getirdikleri bildirildi.

Cephe sözcüsü, Etyopya saldırısında sivil halkın şiddetli hava bombardımanı nedeniyle büyük kayıplar verdiğini ve Etyopya Hava Kuvvetlerinin misket bombası kullandığını söyledi.

Misket bombaları, İsrail'in Mart ayında Güney Lübnan'a giriştiği saldırı sırasında, Filistin mülteci kamplarına karşı da kullanılmış ve olay dünyada tepkilere yol açmıştı.

Etyopya kuvvetleri, bin Sovyet askeri danışmanı, 17 bin Kübalı asker ve çok sayıda Güney Yemen ve Doğu Alman asker tarafından desteklenmektedir. Devlet Başkanı Mengistu Haile Mariam, bu askerlerin çarpışmalara katıldığını söylemiş ve "İlerici dostlarımız bizimle beraber yaşıyor, bizimle beraber savaşıyor ve bizimle beraber ölüyorlar" demişti.

Etyopya Devlet Başkanı Mengistu, önceki gün Ciciga'da yaptığı bir konuşmada, Somali'yi yeniden suçladı. Mengistu, Somali'nin, Etyopya kuvvetlerinin Ogaden'den çekilmesinden sonra bölgeye yeniden kuvvet yığma eğiliminde olduğunu söyledi. Mengistu, "Eğer bu provokasyonlar devam ederse, Etyopya kuvvetleri doğrudan doğruya Somali'ye saldıracaktır" dedi.

## Çavuşesku:

# "Silahlanma yarışı büyük bir tehlikedir"

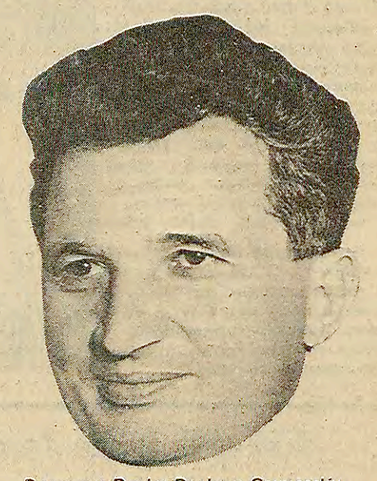

Romanya Devlet Başkanı Çavuşeskü, ülkesinde tüm emekçilere milliyet farkı gözetilmeksizin her alanda eşit haklar sağlandığını belirtti.

**Başka devletlerin topraklarındaki yabancı askerler çekilmelidir**

**"Tedhişçiliğin köküne inilmeli ve ortadan kaldırılmalıdır"**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Romanya Devlet Başkanı Nikolay Çavuşesku, İtalyan gazetesi Il Populo'ya verdiği demeçte, silahlanma yarışının barış için çok ağır bir tehlike yarattığını bildirdi. Çin, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ne ve bazı Asya ülkelerini ziyaret amacıyla Uzakdoğu'da bulunan Çavuşesku'nun Il Populo gazetesine demeci Romen basınında da yer aldı.

Çavuşesku Uzakdoğu ziyaretinin tüm sosyalist ülkeler ve tüm dünya devletleriyle iyi ilişkiler kurmayı amaçladığını bildirdi. Uluslararası sorunlara ilişkin fikir alışverişinde de bulunacağını kaydeden Çavuşesku, Uzakdoğu ülkeleriyle ilişkilerini barış ve işbirliği yararına güçlendireceklerini belirtti.

Çavuşesku Il Populo muhabirini cevaplarken, Romanya'nın başta nükleer alanda olmak üzere silahsızlanmaya geçilmesinden yana olduğunu söyledi ve Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Konferansı için hazırladıkları önerileri şöyle özetledi.

Tüm devletler silahlanmalarını ve askeri kuvvetlerini bu yılki düzeylerinde dondursun. Önümüzdeki yıldan 1985'e kadarki dönemde askeri harcama ve askeri kuvvetler yüzde 10-15 oranında düşürülsün, Burdan elde edilecek devlet gelirlerinin yarısı ülkelerin kendi kalkınmalarına, öteki yarısı da en yoksul ülkelere bağışlansın.

Romanya'nın önerisinde uzun vadeli olarak da askeri blokların kaldırılması, başka devletlerin topraklarındaki yabancı askerlerin çekilmesi nükleer silahların kullanılmaması yolunda vaadlerde bulunulması yer alıyor.

ROMANYA TEDHİŞÇİLİKLE MÜCADELE EDİLMESİNİ İSTİYOR

Çavuşesku, İtalyan gazetesinin Aldo Moro'nun katli ve tedhişçilikle ilgili görüşlerini açıklarken bu kahpece cinayetin kendisinde ve Romen halkında derin öfke uyandırdığını bildirdi. Romanya Komünist Partisinin tedhişçiliği, tarihi boyunca mücadeleyle ezdiğini belirten Çavuşesku, her ne şekilde olursa olsun teröre karşı olduklarını kaydetti. "Tedhişçilik politik savaşın dış şekli değildir, şu veya bu ülkede sorunlar tedhişçilik yoluyla daha da ağırlaşır ve çözülemez" diyen Çavuşesku bu tür hareketlerin ne olursa olsun haklı gösterilemeyeceğini vurguladı. Çavuşesku ayrıca, tedhişçiliğin köküne inilmesi ve ortadan kaldırılması için mücadele edilmesi gerektiğini belirtti.

ORTADOĞU'DA SONUCA VARILMASINI İSRAİL ÖNLÜYOR

Ortadoğu konusundaki bir soruyu da cevaplayan Romanya Devlet Başkanı, Mısır Devlet Başkanı Sedat'ın İsrail ziyaretini barış sürecini hızlandıran bir olay olarak tanımladı. Çavuşesku, İsrail'in Ortadoğu'da sonuca varılmasını engelleyen bir tutum içinde bulunduğuna dikkati çekerek, yine de barış sürecinin devam ettiğini söyledi. Çavuşesku Mısır-İsrail görüşmelerinin devamından yana olduklarını bildirirken Ortadoğu konusunda toplanacak bir konferansa Suriye, Ürdün ve Filistin Kurtuluş Örgütü temsilcilerinin de katılması gerektiğini tekrarladı.

AVRUPA KOMÜNİZMİ

Avrupa komünizmi akımına ilişkin görüşlerini de açıklarken Çavuşesku, Batı Avrupa'daki bazı partilerin sorunlarını kendi ülke halklarının koşullarına ve gerçeklerine uygun bir biçimde ele aldıklarını söyledi. Çavuşesku, bu akımın Batı Avrupa'daki bazı komünist partilerin ekonomik ve sosyal sorunlarını çözmek için sosyalizme doğru gelişmede kendi yollarında yürümek arzusunun ifadesi olarak anlaşılması gerektiğini bildirdi.

ROMANYA ORTA GELİŞMİŞ BİR ÜLKE OLMAK İÇİN ÇALIŞIYOR

Romanya'nın bugünkü ekonomik durumunu "Gelişmekte olan bir ülke" olarak belirleyen Çavuşesku önümüzdeki beş yıl içinde ülkesinin orta gelişmiş bir ülke aşamasına ulaşmayı hedeflediğini bildirdi. Çavuşesku ülkesinde tüm emekçilere milliyet farkı gözetilmeksizin her alanda eşit haklar sağlandığını, da bildirdi.

Çavuşesku İtalyan gazetesine verdiği demeçte, Romanya-İtalya ilişkilerinin son yıllarda devamlı ilerleme kaydettiğini ve daha da ilerleme eğiliminde olduğunu söyledi.

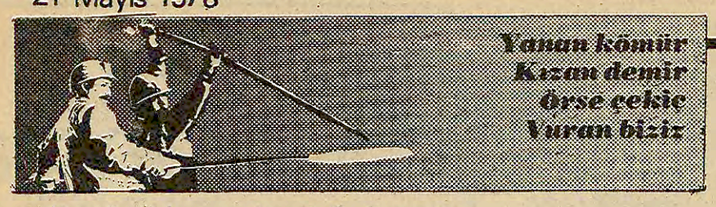


Makinaya kapak koymayan işverenin ihmali yüzünden

# Malatya Tekel Fabrikasında bir kadın işçinin 3 parmağı koptu

MALATYA
Selahattin Karakoç

Malatya Tekel Tütün Fabrikasında çalışan Leman Beyge adlı kadın işçinin 3 parmağı işverenin ihmali yüzünden makina arasında kaldı. Hastanede ziyaret ettiğimiz kadın işçi olayı bize şöyle anlattı:

"Benim parmaklarımın kaldığı yer sigara imalat makinasının aspratörüdür. Daha önce de Semra Tonak adlı arkadaşımızın da üç parmağı aynı yerde kesildi. Nermin Karakuş ve Ayşe Çakar arkadaşlarımızın da saçları kesildi. Burası için bir önlem alınmak istense kolayca alınır. Ayrıca çalıştığımız yerde aşırı toz var. Birçok arkadaşamızın fazla nikotin yüzünden mideleri ağrımaktadır. Sendika ve işverenin bu konuyla ilgilenmesini istiyoruz."

Sempozyum sona erdi:

## İşçiler artık söz değil iş bekliyor

İş kazalarıyla ve meslek hastalıklarıyla boğuşan işçi sınıfının acil talebi:

# Sağlıklı işyerleri Sağlıklı bir hayat

● *Bütün işyerleri sağlık şartları açısından geniş bir kampanya ile yeniden denetlenmeli, hepsi hakkında rapor tutulmalı ve gerekli önlemler alınmalıdır*

● *Ulusal planda işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda tek bir yetkili kuruluş oluşturulmalıdır*

İLO ve Çalışma Bakanlığının ortaklaşa düzenlediği "Çalışma şartlarının iyileştirilmesi" sempozyumu cuma günü bitti. Biz bir hafta boyunca çeşitli işkollarındaki çalışma şartlarını ve bu şartların yol açtığı bazı meslek hastalıklarını sayfamızın sınırları çerçevesinde tanıtmaya çalıştık. Şüphesiz anlatabildiklerimiz gerçek durumun çok küçük bir bölümüdür.

Sağlık sempozyumunda İşçi Sağlığı ve İşgüvenliği konusuna "bundan sonra daha ciddi olarak eğilineceği" bu konunun "bir devletin çağdaşlık düzeyini belirten bir gösterge niteliği taşıdığı" gibi sozler en yetkili ağızlardan sarfedildi.

### SÖZ DEĞİL İŞ

Bu sözler güzeldir ama Türkiye işçi sınıfı böyle sözleri 50 yıldan beri dinlemiştir. Hâlâ da tozun toprağın, kazaları ve hastalıkları doğuran şartların içinde çalışarak aynı sözleri dinlemeye devam etmektedir. İşçi sınıfı artık güzel sözler değil iş bekliyor, eylem bekliyor. Bu konuya gerçekten bir çözüm getirilmesini istiyor, hem de zaman geçirmeden.

### TALEPLER

İşçi sınıfının ana talebi "Sağlıklı işyerleri ve Sağlıklı bir hayat" tır. Bunun gerçekleşmesi için devlete işverenlere ve işçi sendikalarına düşen birçok görev vardır.

Bugünkü devlet düzeni içinde işyerlerinin kontrolünden Çalışma Bakanlığı sorumludur. Öyleyse Çalışma Bakanlığı bu sorumluluğu tam olarak ve her yönüyle üstlenmelidir.

### 1— Yetkili bir kurul oluşturulsun

Ulusal planda işçi sağlığı ve işgüvenliği konusunda işyerleri hakkında cezai tedbirleri almakla da yetkili tek bir kuruluş olmalıdır. Bu kuruluş bilimsel bir temele dayanmalı ve alacağı kararlar bağlayıcı nitelik tasımalıdır.

### 2— Uzman doktorlar çoğalsın

Meslek hastalıkları konusu üniversitelerde uzmanlık dalı haline getirilmeli işçi sağlığı konusundaki öğretim ve eğitim kurumları geliştirilmelidir.

### 3— Meslek hastaneleri açılsın

SSK meslek hastalıkları hastaneleri açmalı, bu yönde uzman doktorlar yetiştirmelidir. İşyerlerinin denetimi konusunda SSK'ye düşen görevler de vardır. SSK bu güne kadar ihmal edilen bu görevi de yerine getirmelidir.

### 4— Kullanılan hammaddeler tetkik edilsin

İşyerlerinde kullanılan malzemeler listeler halinde İSGÜM'e sunulmalı ve tetkik edilmelidir. İSGÜM'ün izin vermediği maddeler ve miktarlar kullanılmamalıdır. Bu konuda yasal boşluklar derhal giderilmelidir.

Yoğun sanayi semtlerinde işçi sağlığı dispanserleri ve sağlık ocakları açılmalıdır.

### 5— Düzenli sağlık kontrolü yapılsın

İşçiler düzenli olarak ve hastalık ihtimali yüksek olan işkollarında sık sık muayene edilmelidir. "İşgöremezlik" tespit edilmese bile, en küçük hastalık belirtisinde işçi, hastalığa yol açan etkenlerden uzaklaştırılmalı aynı işyerinde aynı ücretle başka işlere verilmelidir. Hasta işçinin işten çıkarılarak kaderine terkedilmesi önlenmelidir. Malulen emeklilik şartları ülkemiz şartlarına göre yeniden gözden geçirilmeli ve emeklilik tazminatı yükseltilmelidir.

### 6— İşçi sağlığı komiteleri yeniden düzenlensin

Koruyucu hekimlik kurumu geliştirilmeli işyeri hekimliği işverenlere bağlı olmaktan kurtarılmalıdır.

Elliyi aşkın işçi çalıştıran işyerlerinde kurulması gereken İşçi Sağlığı ve İşgüvenliği Komiteleri yasal değişiklik yoluyla işverene bağımlı olmaktan kurtarılmalıdırlar.

İşyerinde gerekli sağlık tedbirlerini almayan işverenlere başta hapis cezası olmak üzere ağır ceza maddeleri konmalı bu konuda yasalarda değişiklik yapılmalıdır.

### 7— Küçük işletmeler sağlık hizmetlerinin karşılanması konusunda desteklensin

Devlet küçük işverenlere işyerlerinde gerekli sağlık önlemlerini almaları açısından yardımcı olmalı, işveren kuruluşları da işçi sağlığı hizmetlerinde kullanılmak üzere özel bir fon oluşturmakla yükümlü kılınmalıdır.

İşçi sendikaları işçi sağlığı konusunda bugüne kadar süren ihmalciliği bırakmalıdırlar. Bu konuda işyerlerine göre özel talepler geliştirilmelidir. İşçi sağlığı konusu sözleşmelerin temel taleplerinden biri haline getirilmelidir.

### Tayin edici olan işçilerin yürüteceği mücadeledir

Gerek devlet, gerek işverenler gerekse sendikalar bu konuya bundan sonra ne kadar eğileceklerdir? Bunu belirleyecek olan işçi sınıfının bu konuda yürüteceği mücadeledir.

Hiç bir kuruluş bizzat işçiler kadar bu soruna sahip çıkamaz, çünkü bu yüzden yaralanan sakat kalan aniden veya hergün bir parça ölen sonuçta gene işçilerdir.

Sağlık sorunu işçi sınıfının yaşama ve çalışma şartlarını düzeltme mücadelesinin önemli noktalarından birisidir.

Bu sorunun temelden çözümü, emekçilerin gerçekten sağlığı ve mutlu bir çalışma ortamına kavuşması ancak kârdan önce insan hayatına değer veren bir düzenin kurulmasıyla mümkün olacaktır.

Halkımızın Bağımsızlık ve Devrim mücadelesinin öncü gücü olan işçi sınıfı sağlık sorununda da halka öncülük edecek bir mücadele yürütecektir. Bütün halkın sağlıklı bir yaşama kavuşması için "Sağlıklı işyerleri ve Sağlıklı bir hayat" talepleri bundan sonra daha yaygın ve daha kararlı bir şekilde yükseltilmelidir.

Türk-İş 7. Bölge Temsilcisi Mehmet Akar:

# "Türk-İş ve DİSK üyesi işçilerin çıkarı ortaktır"

● "İki konfederasyonun birliğini bazı yöneticiler engelliyor"

● "Anarşi dış düşmanlarımızın bizi yıkmak için giriştikleri faaliyettir"

DİYARBAKIR

Türk-İş 7. Bölge Temsilcisi Mehmet Akar, çeşitli konular hakkındaki sorularımızı cevaplarken "Türk-İş ve DİSK'in başındaki bazı yöneticilerin işçilerin birliğini engelledikllerini, Türkiye'de hüküm süren kargaşalığın da sağ sol meselesi olmaktan çıkıp doğrudan düşmanlarımızın yürüttükleri Türkiye'yi yıkma faaliyeti olduğunu belirtti Türk-İş 7. Bölge Temsilcisi şöyle dedi:

"Türk-İş ve DİSK üyesi işçiler arasında ideolojik bir ayrılık olduğunu ben şahsen kabul etmiyorum. DİSK'in solcu, Türk-İş'in ise sağcı olduğu söyleniyor. Oysa AP'li olup Türk-İş'ten ayrılıktan sonra bağımsız bir sendikayla DİSK'e geçen Türk-İş üyesi işçiler az değildir Türk-İş ile DİSK üyeleri işçilerinin çıkarları ortaktır. Bu iki konfederasyonun birleşmesinde işçilerin yararı vardır, memleketin yararı vardır. Fakat gerek mahalli, gerekse genel merkezlerdeki bazı sendika yöneticileri bu birliğin sağlanmasını engelliyorlar."

Mehmet Akar, Türkiye'de hüküm süren anarşi konusundaki görüşlerini sorduğumuzda ise şu karşılığı verdi:

"Bu mesele artık sağ-sol meselesi olmaktan çıkmıştır. Bu mesele artık doğrudan dış düşmanlarımızın bizi birbirimize vurdurmak ve bizi yıkmak için giriştikleri faaliyetlerdir. Bu durum böyle devam ederse, öyle inanıyorum ki, bir gün artık halk gidişata dur diyecek ve hükümetin kararını beklemeden onlara hadcini bildirecektir."

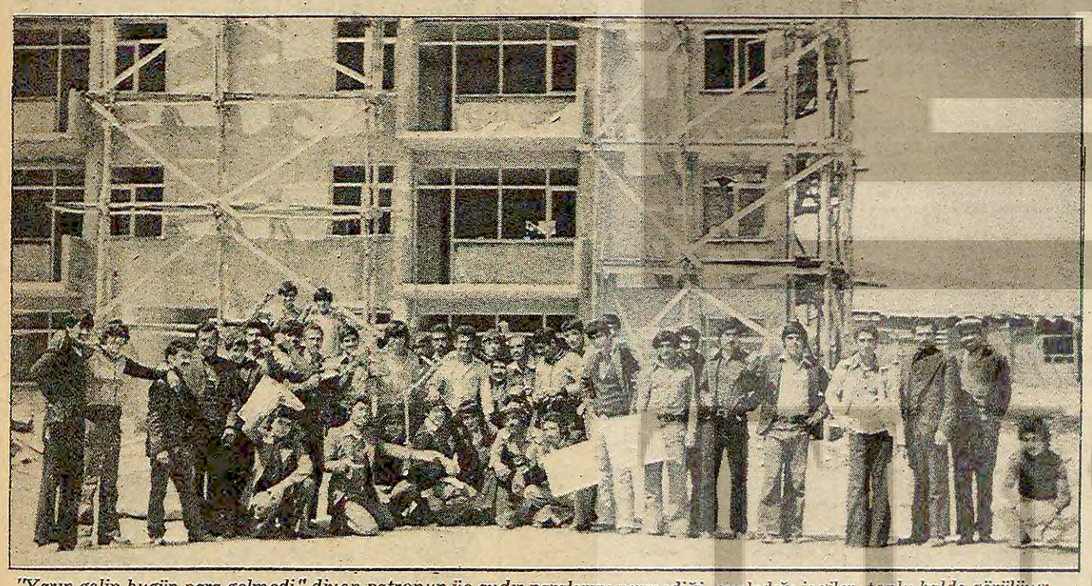

*"Yarın gelin bugün para gelmedi" diyen patronun üç aydır paralarını vermediği, oyaladığı işçiler, toplu halde görülüyor.*

# EMLAK KREDİ BANKASI KONUT YAPIMINDA ÇALIŞAN İŞÇİLER 3 AYDIR PARALARINI ALAMIYORLAR

*İşçiler, paralarını alıncaya kadar çalışmayacaklarını söylediler*

Denizli Emlak Kredi Bankası konut yapımında çalışan 50 işçi üç aydır ücretlerini alamıyor. İşçiler paraları verilmediği için borç para alarak, bakkala hesap açtırarak ve aç gezerek yaşadıklarını söylüyorlar. Kendileriyle görüştüğümüzde "Patron Mehmet Yücel'den para istiyoruz. Ancak o "yarın gelin bugün para gelmedi" gibi aldatmacalarla bizi üç aydır oyalıyor. Bizde bugün çalışmıyoruz. ve parayı alıncaya kadarda çalışmayacağız" diye söze başlıyorlar.

Aralarından bir işçi konuşmayı sürdürüyor.

"Biz Van, Ağrı, Kars, Maraş'tan geldik Yani Doğudan. Kürdüz biz. Buralarda ekmek parası için , karın tokluğu için çalısırız. Memlekete para göndermek için. Ama işçinin bugün aldığın para bugün biter. Hatta yetmez bile. Çünkü hayat pahalı. Yarınamı? Hak getire?

Sözü bir başka işçi alıyor ve anlatıyor:

—İki yıldır nişanlıyım. Elli bin başlık istiyorlar. Bende dersen ha bak cep boş. Zaten çalıştığım parayı da alamıyorum.Bu adamlara sadece çalışacaksın, sabahtan akşama, ama para isteyemiyeceksin. Çok rahatsız oluyorlar, akılını oynatırlar. Çünkü vermeye pek alışkın değiller. hep almasını bilirler.

Bir diğeri sürdürüyor konuşmayı:

—Bak arkadaş karşıdaki binaları görüyorsun. Ne kadar güzel değil mi? bu eller var ya işte bu ellerin işi onlar. O evleri yapan eller onların sahibi olmasımıda bilir. Yeter ki biz sahip olmak istiyelim. Türkiye'de işçileri, fakirleri savunan bir hükümet olmadı. Yok. Bizi ancak biz savunuruz.

Bir diğer işçi devam ediyor:

—Bize sigortalısınız diyorlar. Ama sigortalı olup olmadığımızı bilmiyoruz. İş güvenliğimiz de yok. Patron istedimi işten atar. Ayrıca inşaatta tehlikeli iş biliyorsun. Sıva yapıyorum. İskeleye konan bir tahtanın kırılması benim sonum demektir. Çoluk çocuğuma kim bakar o zaman? Biz yarınımızdan umutlu olmak istiyoruz. Sömürülmek, 100-150 liraya köle gibi çalışmak istemiyoruz.

Bütün işçiler paralarını alıncaya kadar mücadele edeceklerini söylediler.

## İşçinin avukatı

### Patron hammadde yokluğu gerekçesiyle işten atabilir mi? Fabrika yeniden açılırsa durum ne olur?

**Soru**

*Bizler 50 civarında işçinin bulunduğu bir fabrikada çalışıyoruz. Patron hammadde bulamıyorum diyerek çoğumuzu işten çıkardı. İşin aslı ise şöyle: Patron yeni alacağı makinalarla aynı işi daha az işçiye yaptırmayı hasaplıyor. Patron aynı zamanda şunu söylüyor:*

*"Şu anda fabrikayı revizyona tabi tutuyorum. Daha sonra ihtiyaca göre eski işçilerin bir kısmını işe alacağım"*

*Görünüşe göre eskilerden pek çok arkadaş işsiz kalacak. Şimdi biz sizden iki şey öğrenmek istiyoruz. Birincisi böyle bir gerekçeyle patron işçi çıkarabilir mi? Bunun hukuki dayanağı var mı? İkincisi, fabrika tekrar normal üzetime geçtiğinde bütün işçileri işe almak zorunda mıdır? Bu konuda bizi aydınlatmanızı istiyoruz.*

**Cevap**

İş Kanunu'nun değiştirilmeden önceki metni, işverenlerin "işlerini daraltmak veya işçilerini azaltmak amacıyla işyerinden toplu olarak " çıkarabileceklerini ve durumu işçilerin çıkarılmasından en az bir ay önce Bölge Çalışma Müdürlüklerine bildirme zorunda olduklarını öngörmekteydi. Ayrıca, işverenler, çıkarma tarihinden itibaren altı ay içinde aynı işler için dışardan işçi almak istediklerinde, toplu olarak işten çıkarılan işçilerle hizmet sözleşmesi yapmakla yükümlü tutulmuşlardı. 1927 Sayılı yasayla değiştirilen 24. maddenin yeni metni ise, iktisadi nedenle toplu işçi çıkarmaya ilişkin sınırlamaları tamamen kaldırmış; toplu veya tek olarak işten çıkarma yönünden yapılan ayrımı geçersiz kılarak, fesih hakkının kullanılmasında dolaylı bir etki yaratmaya çalışmıştır. İş Kanununun 24. maddesine göre, hizmet sözleşmesinin işveren tarafından 13. maddeye göre bildirimli yahut 17/III gereğince bildirimsiz feshi durumunda işveren hizmet sözleşmesi sona eren işçilerin yerine, çıkma veya çıkarma tarihinden itibaren altı ay içinde başka işçi alamaz. Bu süre içinde işyerine aynı işler için yeniden işçi almak ihtiyacı doğarsa, işveren iş ilişkisi sona eren söz konusu işçileri tekrar işe almakla yükümlüdür. Ayrıca, işlerine son verilen işçilerin sayısı on veya daha fazla olursa, işverene birbildirimde bulunma yükümlülüğü getirilmiştir. Gerçekten, işveren belirtilen sayıda ve ya daha fazla işçinin hizmet sözleşmesini feshettiğinde , bu işçilerin adlarını ve niteliklerini çıkarma tarihinden en az bir ay önce ilgili iş ve işçi bulma kurumu örgütüne bildirmek zorundadır. Bu bildirimin amacı da, işten çıkarılan işçilerin yeni bir işe yerleştirilebilmelerine olanak sağlama olup, iktisadi nedenle toplu işçiyi çıkarmayı sınırlamak değildir.

# örse çekiç

Gülay Kurnaz

## TPAO grevi ve hükümetin ücret politikası

İlk sinyal THY grevinde verildi. THY Genel Müdürü Babüroğlu ile Hava-İş Sendikası arasında İstanbul'da yapılan görüşmeler iyi gidiyordu. Uzlaşmazlık maddeleri atlanmadan çözülüyordu. Hava-İş yetkililerinde de bu meselenin halledildiği görüşü hakimdi. Sonunda protokol imzalandı ve Ankara'ya gidildi. Ama Ankara "hayır" dedi. Protokol bakanlıktan döndü. Ecevit, Hava-İş yetkililerine "Bu bizim hükümet olarak KİT'lerdeki ilk sözleşmemiz. Bu zammı veremeyiz. Diğerlerine kötü örnek olur" demişti. Ve böylece THY grevi beklenmedik bir şekilde başladı.

Arkasından Ecevit'in Almanya'ya giderayak verdiği demeç geldi. Ecevit sözleşmelerde istenen ücret zamlarından yakınıyor ve böyle giderse devlet batar diyordu.

Çok geçmeden de, 90 günlük bir ertelemeden sonra TPAO grevi başladı. Başbakanın yine aynı türden bir demeci ile karşılaştık.

Ardarda gelen bu olaylar, hükümetin önümüzdeki dönemde izleyeceği ücret politikasını ortaya koymaktadır.

Hükümet, ücretleri dondurmak, hiç değilse sınırlandırmak istiyor. Bu isteğin, IMF'nin ve diğer emperyalist kredi kuruluşlarının yıllardır ısrarla önerdikleri bir tedbir olduğunu artık herkes biliyor.

Hükümet ücretleri sınırlandırmanın ilk adımı olarak da Kamu İktisadi Kuruluşlarını seçmiştir. 78 yılı, KİT'lerde çalışan onbinlerce işçinin sözleşme yılıdır. Ve Ecevit'in demeçleri de ilk adımda KİT'lerde çalışan işçileri hedef almaktadır.

Türkiye'de yıllardır, işçi sınıfının bir kesiminin ücretlerinin çok aşırı yükseldiği, "imtiyazlı bir zümre haline geldiği" propagandası yapılır. İşyerleri ve işkolları arasındaki ücret dengesizliğine işaret edilir. Örnek olarak da çoğunlukla KİT'lerde çalışan işçiler gösterilir.

Evet, Türkiye'de çeşitli işkolları ve işyerleri arasında bir ücret dengesizliği mevcuttur. Bugün çalışan nüfusun büyük çoğunluğunun sigortasız sendikasız olduğunu sanayileşmenin çok geri düzeyde olduğunu göz önünde bulundurursak, bu dengesizliğin sebebini de anlarız.

Fakat ücretlerdeki bu eşit olmayan artışların başka bir yönü de vardır. Çeşitli işyerlerinde sözleşmelerle alınan farklı ücret artışları ve sosyal haklar işçi sınıfının mücadelesinde ilerletici bir rol de oynamaktadır. Herhangi bir fabrikada, mücadele sonucu kazanılan iyi bir ücret zammı ve sosyal haklar, aynı işkolundaki diğer işçiler için bir örnek teşkil eder ve genel ücret düzeyinde bir yükselme yaratır. Örnek verecek olursak, Arçelik veya Demir Döküm sözleşmesinde kazanılan haklar, İstanbul'da Maden-İş kolundaki bütün fabrikaların sözleşmesini etkiler. Telra işçileri bilirler ki, o yıl Arçelik'te kazanılacak haklar, kendi sözleşmelerini de etkileyecek, daha iyi bir sözleşme yapmalarını kolaylaştıracaktır.

Hükümetin ve MESS'liler başta olmak üzere patronların yaptıkları ise, bu ücret farklılıklarını işçiler arasında bir rekabet konusu haline getirmektir. Nisbeten yüksek ücret alan kesimi "haksız kazanç sağlayan bir grup" gibi göstermeye ve bu kesimin mücadelesini işçi sınıfının ve kamuoyunun desteğinden mahrum bırakmaya çalışırlar. Çünkü üst düzeydeki bu sınırlama kademe kademe diğer ücretlere de yansıyacaktır. Amaçları da zaten ücretler arasındaki dengesizliği gidermek değil, ücretlerin genel düzeyini bu yolla düşürmektir.

Ecevit hükümetinin KİT'lerdeki ücret düzeyleri ile ilgili söylediklerine de bu açıdan bakmak ve uzun vadeli değerlendirmek gerekir. Bütün bu "Aşırı ücret artışı", "işyerleri arasında dengesizlik" "sendikal anarşi" propagandasının gelip dayanacağı yer, yine, "toplu sözleşme düzeni " meselesi olacaktır. İşyeri sözleşmesi mi, işkolu sözleşmesi mi tartışması yeniden alevlenecektir. Patronların zaten açık açık söylediği de budur, Ecevit'in ağzındaki bakla da budur.

TPAO grevinin önümüzdeki aylarda KİT'lerde verilecek olan mücadelenin başarıyla sonuçlanması, işçi ücretlerinin genel düzeyini düşürme teşebbüsüne karşı tüm işçilerin bir başarısı olacaktır.

## Aliağa Sondaj Kampında 5 işçi CHP'li oldukları gerekçesiyle işten atıldı

İZMİR (ÖZEL)

Aliağa Sondaj Kampında çalışan 5 işçi CHP'li oldukları gerekçesiyle işten atıldı.

İşten atılanlardan Zeynel Çetinkaya Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına başvurdu. Başvuru üzerine Elektrik Etüd Genel Direktörlüğü hiç bir inceleme yapmadan Zeynel Çetinkaya'ya cevap gönderdi.

Gönderilen cevapta dilekçede söz konusu edilen iddiaların geçersiz olduğu bildirildiği halde aynı tarihte Aliağa Sondaj Kampı Şefliğine gönderilen yazıda durumun incelenmesi istenmektedir.

## İZMİT TÜRK KABLO'DA ÇALIŞANLAR HAYAT PAHALILIĞI PRİMİ ALDI

KOCAELİ (THA)

İzmit'in Derince Bölgesinde kurulu Türk Kablo Fabrikasında çalışan 400 işçi ve memur sözleşme dışı hayat pahalılığı ikramiyesi aldılar.

Türkiye'de hayat pahalılığının korkunç boyutlara ulaşması ve toplu sözleşmelerle verilen zamların yetersiz kalması yüzünden Türk-Fin ortaklığı ile kurulmuş olan Türk Kablo'da çalışan şef ve formenler, 8'er bin, memurlar 6'şar bin, işçiler de 5'er bin lira pahalılık ikramiyesi aldılar.

## TEK GIDA-İŞ'E BAĞLI EGE BÖLGESİ FIRIN İŞÇİLERİ İŞVERENLE SÖZLEŞME İMZALADI

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası Eğe Bölgesi Merkez şubesi ile Ege Bölgesi Fırın İşverenleri Sendikası arasında 165 işyerinde çalışan 2500 işçi adına toplusözleşme imzalandı.

Sendikadan yapılan açıklamaya göre sözleşme 1 Haziran 1978 tarihinde itibaren ve 1 yıl süre ile geçerli olacak. Böylece yapılan yeni zamlara göre çeşitli bölümlerde çalışan işçilerin ücretleri 200 ile 375 lira arasında değişmektedir. (AA)

İLAN
SUNGURLU CUMHURİYET SAVCILIĞINDAN

| Cinsi | Miktarı | M.Bedeli Lira-Krş. | G.Teminatı Lira-Krş. | Şekli | İHALENİN Tarihi | Saati |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Somun Ekmek | 100.000 Adet | 280.000.00 | 14950.00 | Kap.Zarf | 24.5.978 | 14.30 |
| Yaş sebze | 8 Kalem | 44.250.00 | 3318.75 | " | " | 15.00 |
| Kuru Erzak | 21 Kalem | 310.100.00 | 16150.00 | " | " | 15.30 |
| Lin. Kömürü | 150 Ton | 100.500.00 | 6275.00 | " | " | 16.00 |
| Karışık meşe odunu | 100 Ton | 90.000.00 | 5750.00 | " | " | 16.30 |
| Koyun eti | 3.500 Kg | 227.500.00 | 12625.00 | " | " | 17.00 |
| Sığır eti | 2.500 Kg | 150.000.00 | 8750.00 | " | " | 17.00 |

Sungurlu kapalı ceza ve tevkif evinin 1978 mali yılı ihtiyacı 2490 sayılı kanunun hükümlerine göre ihaleye çıkartılmıştır. Şartnamesi çalışma saatlerinde C.Savcılığında görülebilir. İhale yukarda yazılı şekilde gün ve saatinde C.Savcılığı odasında toplanacak komisyonca yapılacaktır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ve ticaret odası, geçici teminat belgelerini ihale saatinden bir saat öncesine kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri posta gecikmelerinin kabul edilmeyeceği ilan olunur.

Basım:15584—303

# ...Türkiye'de geçen hafta...

## YİBA yangınında 45 yurttaş hayatını kaybetti

Geçtiğimiz hafta içinde Ankara'nın Dışkapı semtindeki YIBA Çarşısında meydana gelen büyük yangın, 45 yurttaşımızın hayatını kaybetmesine yol açtı.

Yangının çıktığı binada bir okulun bulunması ve yangının öğrencilerin ders saatinde rastgelmesi ölü sayısının artmasında büyük rol oynadı. Ancak binanın yangın merdivenlerinin olmayışı ve hemen hemen bütün katlarda patlayıcı ve yanıcı maddelerin bulunuşu kötü sonucu etkiledi.

Yangın sırasında çevrede toplanan komandolar "komünist itfaiye" sloganları atarak, halkı kışkırtmaya çalıştılar ve yangının söndürülmesi çalışmalarını engellediler. İtfaiye yetkilileri böyle çabuk yayılan bir yangına ilk defa rastladıklarını ve sabotaj ihtimalinin çok olduğunu belirttiler. Diğer taraftan İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'da bina içinde bulunan bir matbaanın kapısının dıştan kilitli olduğu halde içerde 8 kişinin yanarak öldüğünü söyleyerek sabotaj ihtimaline dikkati çekti. MSP ise Meclis'te sabotaj söylentileri üzerine bir araştırma önerisi verdi. Şimdiye kadar yangının çıkış nedeni üzerinde ve sabotaj iddiaları ile ilgili bir sonuca ulaşılması mümkün olmadı.

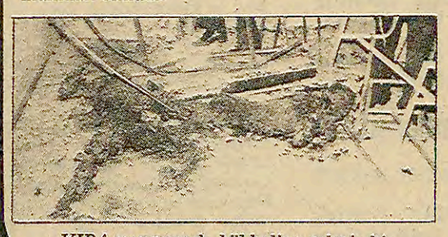

*YIBA yangınında kül haline gelmiş bir yurttaşın cesedi.*

*Ecevit-Callaghan*

## Ecevit Avrupa gezisinde Rusya'nın Türkiye için tehdit olmadığını iddia etti

Başbakan Bülent Ecevit, geçtiğimiz hafta da Avrupa gezisini sürdürdü. Ecevit, Almanya'dan sonra uğradığı Londra'da,dünya kamuoyunda ilgiyle izlenen bir basın toplantısı yaptı. Başbakan buradaki açıklamalarında, Türkiye için tehdidin Sovyetler Birliği'nden değil de, Yunanistan'dan geldiğini iddia etti. Ecevit'in bu sözleri, Montrö Zirvesiyle olumlu bir yola giren Türkiye-Yunanistan ilişkilerine gölge düşürücü olarak nitelendirildi. Başbakan Ecevit, ayrıca, Londra'daki açıklamalarında, ABD'nin ambargoda ısrar etmesinin Kıbrıs sorununu ve Yunanistan'la ilişkilerin düzelmesini olumsuz yönde etkilediğini de tekrarladı. Ecevit, Londra'da Başbakan Callaghan ve Muhalefet Partisi Lideri Margaret Thatcher ile de görüştü.

Başbakan Bülent Ecevit, Londra'dan sonra Başbakan Kreisky ile görüşmek üzere Avusturya'nın başkenti Viyana'ya gitti. Ecevit, Viyana Havaalanında verdiği demeçte, "Silahlarımızın tiplerini de değiştirmek zorunda kalacağız" dedi. Ecevit bu sözleri Sovyetler Birliği'nden silah alınıp alınmayacağı yolundaki bir soru üzerine söyledi. Ecevit açıklamasında, ambargo kalkmazsa NATO Zirvesi sonunda hazırlanacak olan bildiriye imza atmayacaklarını da belirtti.

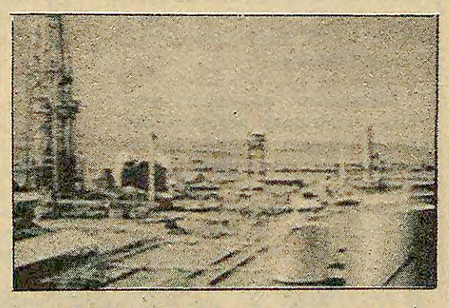

## 5000 TPAO işçisi grevde

Geçen haftanın en önemli olaylarından biri de TPAO bünyesinde çalışan, beş bini aşkın işçinin greve başlaması oldu.

Daha önce Bakanlar Kurulu tarafından 3 ay ertelenen TPAO grevi, Petrol-İş Sendikası tarafından Batman Rafinerisi ve bölgedeki kuyularda uygulanıyor.

Başbakan Ecevit'in son yurtdışı seyahatinden önce işçi ücretlerini artışının sınırlandırılacağı yolundaki demeci, dikkatleri TPAO grevi üzerine çekti. Nitekim Ecevit yurtdışı dönüşünde daha ayağının tozu ile bu greve karşı olduğunu açıkladı. TPAO grevi, hükümetin ücretleri sınırlama politikasının yol açacağı gelişmeler açısından belirleyici olacağından, grev işçi ve işveren kesimi tarafından dikkatle izleniyor.

# PETROL-İŞ: "TPAO GREVİ YAYGINLAŞACAK"

ANKARA (THA)

Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Cevdet Selvi, Batman işyerinde 3000 işçiyi kapsayan grev uygulamasıyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, grevin yaygınlaşacağını belirtti. Başbakan Bülent Ecevit'in greve karşı demeciyle ilgili olarak, "İşverenler ve birtakım bürokratlar sermaye sözcüsü iktidarlara söyletemediklerini Sayın Ecevit'e söyletmişlerdir" dedi.

Petrol-İş Genel Başkanı Selvi, TPAO işçilerinin zor ve ağır şartlar altında sekiz aydan beri sabır ve umutla beklediklerini bildirerek, sendikanın üyeleri için yaptığı taleplerin günün yaşam koşullarına uygun olduğunu belirtti.

Selvi bu konuda şöyle dedi:

"Bu olumlu ve sabırlı tutumumuz karşısında konuya sahip çıkmayanlar şimdi de sermaye sözcüsü iktidarların söyletemediklerini Başbakan Sayın Bülent Ecevit'e söyletmekte, bundan da işverenler ve birtakım bürokratlar çok memnun görünmektedir.

"Ekonominin darboğazdan çıkması için üretim araçları başındaki işçiler olağanüstü gayret sarfederek kendilerine düşen sorumluluğu yerine getirirken, hayat pahalılığının çok ileri boyutlara varması, çalışan kesimi zor durumda bırakmıştır. Sendikamız bu durumu gözönüne alarak, makul ölçüler içinde saptanan ücret artışı istemektedir."

"İşveren çevreleri ve hükümet yetkilileri, sendika ile üyelerini birbirinden ayrı düşünür gibi göstermek isteyen açıklamalar yapıyorlar. Üyesinin sendikasına sendikanın da üyesine güveni tamdır.

"Basın aracılığı ile yapılan bu gibi açıklamalar grevin yaygınlaşmasından başka bir işe yaramayacaktır."

## Adalet Bakanı Can: Cezaevlerinde görev yapacak 122 doktor kadrosu daha sağlandı

ANKARA (AA)

Adalet Bakanı Mehmet Can, mahkumların sağlık sorunlarını karşılamak üzere yeniden 122 doktor kadrosu sağlandığını açıkladı.

Hastanelerdeki iş hacminin çokluğunun yanı sıra dar kapasite nedeniyle hasta olan tutukluların yeteri kadar tedavi olamadıklarını belirten Mehmet Can, bu sağlık ihtiyacının karşılanması amacıyla 1978 bütçesinden 122 cezaevi tabibi ve diş doktoru kadrosunun temin edildiğini söyledi.

Cezaevlerinde çalışmak isteyen doktorlara tatmin edici maddi imkanlar sağlandığını bildiriren Adalet Bakanı, ayrıca tüm tutuklu ve mahkumların sağlık kontrolünden geçirilmesi için Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile işbirliği yapılacağını belirtti.

## Bağımsız Ulaş-İş Sendikası DİSK'e katıldı

ANKARA (ÖZEL)

Bağımsız ULAŞ-İŞ Sendikası, 20 Mayıs 1978 günü Ankara'da yaptığı Genel Kurul toplantısında oybirliği ile DİSK'e katılma kararı aldı. ULAŞ-İŞ eski Genel Başkanı Sabri Topçu yeniden Genel Başkanlığa seçildi.

Toplantıda bir konuşma yapan DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, "Türk-İş'in 'İşçi konularında kamuoya muhatap olarak' yürüttüğü çalışmalarda ne kadar başarısız olduğunun görüldüğünü" söyleyerek, SSK'yı örnek verdi ve DİSK'in SSK'da temsil edilmesi gerektiğini belirtti.

# GERÇEĞİN IŞIĞINDA

## Ne kadar ekmek o kadar köfte

**Doğan Yurdakul**

Brüksel'de NATO Savunma Bakanları toplantısı devam ediyor. NATO toplantısı, ambargo oylaması, yaklaşan silahsızlanma konferansı, silah ve savunma konuları tartışıldıkça, "yeni ulusal savunma kavramı"nın da ne olduğu değilse bile ne olmadığı ortaya çıkıyor.

Savunma Bakanımız Brüksel'de, NATO'ya "Biz ne kadar alırsak, size o kadar veririz" demiş. İşte yeni ulusal savunma kavramının yeni bir tanımı. Arnavut atasözünde olduğu gibi: "Ne ka ekmek, o ka köfte!"

* * *

1000 dolar: Amerikancılık,
500 dolar: İki süper devlet arasında dengecilik,
100 dolar: "Sovyetler tehdit etmiyor"culuk,
Sıfır dolar: Rusyacılık.

Ne olduğunu merak mı ettiniz? Yeni ulusal savunma kavramının tarifesi. Ne tarafa yakın olacağı, Amerika'nın vereceği yardıma göre belli oluyor.

* * *

Şimdi bir de "ileri harekat üssü" lafı çıktı. Türkiye'de bir "ileri harekat üssü" kurulması sözkonusu. Gazetelerin yazdığına bakılırsa, Türk hükümeti bu konuda fazla ısrarlı davranmıyor. Böyle bir üssün ülkemizde kurulması, NATO'dan alınacak bir taviz gibi görülüyor. NATO ise tamamen aksi kanıda. İleri harekat üssünü, Türkiye'nin kendine vereceği bir taviz olarak görüyor. Eh, Demirel'den sonra Ecevit de tekrarladı ya "üs yok, tesis var". Öyleyse bu tavizi kimin kime verdiğini tartışmaya da gerek yok. Çünkü taviz yok, tesis var.

* * *

Bazıları şimdiye kadar emperyalizmi sadece silah satmaktan ibaret bir şeymiş gibi görüyorlardı. Ambargo meselesi ortaya çıkınca bu anlayış da iflas etti. Çünkü bu kez emperyalizm silah satmamak pozunda ortaya çıktı. Bu anlayışın bir sonucu daha var. Emperyalizm silah satmak veya silah satmamak olunca, yeni ulusal savunma da silah satın almak veya satın almamak oluyor.

* * *

Türkiye'de işler iyice karıştı. Bir açıkça "Amerika gelsin" veya "Rusya gelsin" diyenler var. Bir de açık konuşamadıkları için derdini çok dolaylı yollardan ifade edenler var. Bunların bir kısmı "Amerika gitsin de Rusya mı gelsin" diyor. Başka bir kısmı "Rusya gelmesin de Amerika gitmesin mi" diyor. Ama böyleleri arasında günün modası: "Amerika kalsın, Rusya da gelsin!" Bütün bu gürültü patırtı bir sözü unutturmak için yapılıyor: "Amerika da Rusya da gitsin."

# Odalar Birliği Genel Kurulu olaylı geçti

- **Sezai Dıblan, ambargonun Orta Doğu ve Avrupa'da telafisi güç durumlar yaratacağını söyledi**
- **Feyzioğlu konuşurken, Demirel ve AP'li işadamları salonu terketti**

HABER MERKEZİ

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin 33. Genel Kurulu dün Ankara'da başladı. Genel Kurulda Demirel ile Feyzioğlu birbirlerine girdiler.

Başbakan Yardımcıları Turhan Feyzioğlu ile Faruk Sükan, Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Sanayi Bakanı Orhan Alp, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ve çok sayıda AP'li parlamenterin katıldığı Genel Kurulun açış konuşmasını Sezai Dıblan yaptı.

SEZAİ DIBLAN'IN KONUŞMASI

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Sezai Dıblan konuşmasında "Sorunların giderek büyümekte ve bazı noktalarda kendilerini nefis müdafasına zorlamakta olduğunu" söyledi.

"Son günlerde Anayasanın getirmiş olduğu karma ekonomik düzeni bozucu, devletin ekonomik hayata daha ileri ölçülerde müdahalesini artırıcı girişimler, dikkat ve endişelerimizi üzerinde toplamış bulunmaktadır" diye sözlerine devam eden Dıblan, enflasyondan şikayet etti. Sezai Dıblan, hükümetin enflasyona karşı daha etkili tedbirler almasını istedi. Yeni vergi tasarısını da eleştiren Dıblan, "Bunu kendi mantığı içinde dahi olumlu olarak değerlendirmek mümkün değildir" dedi.

Dıblan konuşması sırasında ambargo sorununa da değindi. Dıblan'ın bu konudaki görüşleri özetle şöyle:

"Devletimize uygulanmakta olan ve devamında ısrar edilen ekonomik ve askeri ambargo, sadece güvenilir bir müttefik olan Türkiye'ye sıkıntı vermekle kalmaz, Orta Doğu ve Avrupa için telafisi hiç de kolay olmayacak bir takım ciddi sorunlar doğurabilir.

"Asya ve Afrika'ya geçit veren Jeopolitiği ile, 45 milyon nüfusu ile bin yıllık tarihinin tecrübe ve imtihanından geçmiş milletiyle Türkiye Cumhuriyeti'nin kime ne sağladığı, neye nasıl engel olduğu dost düşman herkes tarafından iyi değerlendirilmektedir. Dıblan sözlerini, ambargonun yarattığı güçlüklerin de üstesinden gelinebileceğine güvendiğini belirterek son verdi.

DEMİREL "BORÇTAN NEDEN KORKUYORSUNUZ?"

Genel Kurulda söz alan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, bugünkü sorunların temelinde komünizmi tehlike saymayan, mülk ve miras edinmeye, iş tutmaya karşı çıkan zihniyetin yattığını iddia etti. Demirel Türkiye'nin üç önemli meselesinin "büyüme, ekonomiyi büyütme ve ekonomiyi iyi dağıtma" olduğunu da ileri sürdü.

DEMİREL—FEYZİOĞLU ÇATIŞMASI

Demirel'den sonra kürsüye Feyzioğlu çıktı. Feyzioğlu konuşurken ön sırada oturmakta olan Demirel zaman zaman müdahale etti ve iki parti başkanı el kol hareketleriyle, karşılıklı bağırıştılar. Daha sonra Demirel ve bazı AP'li parlamenterler salonu terk ettiler.

Söz alan Turhan Feyzioğlu, "Anarşiye, ekonomik darboğazlara, ambargoya, dış tehditlere karşı ulusça elele vermek için partilerdeki ve çeşitli kuruluşlardaki sağduyu sahiplerinin yitirecek zamanları kalmadığı inancında" olduğunu söyledi.

Feyzioğlu 2. MC hükümeti döneminde yapılanları eleştirirken salondan sataşmalar oldu. Feyzioğlu "Eski Başbakan döneminde 5 milyon dolar döviz bulunamıyordu" deyince, salondaki AP'lilerden "biz hırsızız" sesleri yükseldi. Feyzioğlu 4. Beş Yıllık Planın da MC hükümeti döneminde hazırlanamadığını söyleyince, Demirel ayağa kalkarak "Yalan söylüyorsun" diye bağırdı. Feyzioğlu da "Sen o planın plan olmadığını biliyorsun" dedi. Karşılıklı bağrışmalardan sonra Demirel ve bazı AP'liler salonu terkettiler.

VATANDAŞIN CEBİNE EL ATANLAR

Daha sonra İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı ve Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler konuştular.

Bazı çevrelerin Türkiye'yi Lübnan ve Vietnam'a benzetmek istediklerini söyleyerek sözlerine başlayan Özaydınlı, "Yasaların dışına çıkanların devamlı takipçisiyiz" dedi.

İçişleri Bakanı şöyle konuştu:

"Tehlikeyi hep birlikte ortadan kaldıracağız. Siyasi partilere düşen görev budur. Komünizme ve kaba kuvvete karşıyız. Yasaları hakim kılmaya çalışıyoruz."

Bazı delegelerin Taksim mitingi hakkında ne düşündüğünü sormaları üzerine Özaydınlı "Bayrağımızın ve Atatürk resminin bu meydanda bulunmamasını nefretle karşılıyorum" diye cevap verdi.

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler fiyat artışlarının nedenini, piyasa denetiminin olmamasına bağladı. Köprülüler bazı yeni yasa tasarılarından söz ederek "Gerçek namuslu işadamamını da tedirgin eden ve sadece kendi çıkarlarını düşünenleri ekonomimizden kurtarırsak işadamlarımız da hükümetimiz de kurtulmuş sayılacaktır" diye konuştu. Köprülüler, "Bazı gizli ellerin halkın cebine uzandığını" belirterek, "Halkın cebine el uzatanları gelin hep birlikte yakalayalım" dedi.

CUMHURBAŞKANI VE ECEVİT'İN MESAJI

Başbakan Bülent Ecevit, Odalar Birliği Genel Kuruluna gönderdiği mesajda, Türkiye'nin içinde bulunduğu güç şartlardan kurtulması için tedbirler aldıklarını ileri sürdü. Ecevit, hükümetin dışa bağımlılığı azaltıcı bir sanayileşme stratejisi izlediğini de iddia etti.

# Türkiye'de 131 gazete komünizm propogandası yapıyormuş!

*Millet Meclisinin 9 Mayıs tarihli birleşiminde İzmir AP Milletvekili Zeki Efeoğlu'nun yaptığı gündem dışı konuşmadaki sataşmasına cevap veren CHP Balıkesir Milletvekili Sayın Sadullah Usumi, AP'lilerin konuşması sırasında sarfettikleri sözleri ve özellikle basını ilgilendiren bir konuyu içerdiğinden tutanağıyla birlikte gazetemize göndermiş Sayın Usumi'nin gönderdiği tutanağı okuyucularımıza sunuyoruz.*

BAŞKAN— Sayın Usumi, zabıtları getirdim efendim, sataşma olduğunu tespit ettim, söz veriyorum, Yalnız yeni bir sataşmaya meydan vermemenizi de rica ediyorum.

SADULLAH USUMİ (BALIKESİR CHP)—Sayın Başkan, değerli milletvekilleri bir Adalet Partisi Milletvekili gündem dışı konuşurken 131 gazetenin Türkiye'de komünizm propagandası yaptığını ifade etti. (AP sıralarından "Doğru, az bile söylemiş" sesleri) Buna siz daha ilavesini yapın, isimlerini söyleyin. Yalnız şerefli insan isimleri de beraber söyler. Kafadan atmaz. (AP sıralarından "kafadan atmıyoruz" sesleri)

ZEKİ EFEOĞLU (İZMİR AP) Ben, 131 ismi sayarım, o zaman şerefsizliği kabul edersiniz. Ben sayamazsam istifaya hazırım.

SADULLAH USUMİ (Devamla)— Evet, lütfen dinleyin.

ZEKİ EFEOĞLU (IZMIR AP)— Şerefsizliği kabul edin, ben size 50 tanesini hemen sayayım. (AP sıralarından gürültüler.)

SADULLAH USUMİ (Devamla) Şerefli adam isim de söyler.

ZEKİ EFEOĞLU (İZMİR AP)— Ben, 50 tane komünistin ismini hemen sayarım, sen o zaman şerefsiz olursun.

BAŞKAN —Rica ediyorum, rica ediyorum Sayın Efeoğlu.

SADULLAH USUMİ( Devamla)— Şimdi değerli arkadaşlarım, nereden başladı, tartışma nereden başladı? "Erkeksen 131 tane komünizm propagandası yapan gazetenin ismini say" dedim. "Yarın sayacağım" dedi, laf mı? Değerli arkadaşlarım. Laf mı? 31 tane değil, bu arkadaşım gazetecilikte yaptı zannediyorum, on tane istesem sayamaz burada arka arkaya. (AP sıralarından gürültüler.)

Nedense Adalet Partili arkadaşım çok sinirlendi. Bunu anlamamak mümkün değil, mümkün değil. Çünkü "131 tane" diyor. 100 tane değil, 110 tane değil, 131 tane, Enteresan rakkam. Yani bir, bir saymış 131 bulmuş. Diyorum ki, ben gazeteciyim; 24 sene gazetecilik yaptım, 14 sene yönetimde bulundum. Şerefle basını hep beraber temsil ettik. Şerefli arkadaşlarım orada oturuyor. Şerefli isen say 131 tane ismi. (CHP sıralarından alkışlar, AP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlarım, sinirlendikten sonra bana dedi ki, "Balıkesir Milletvekili senelerini Halk Partili milletvekili olarak değil, benim yerim Moskova'nın yoluymuş. Bak işe, benim yerimi beyefendi tayin edecek.

(CHP sıralarından "Türk halkı tayin eder" sesleri) Ben, fikriyle beraber teşekkül etmiş bir adamım. 50 yaşıma geldim. Hiç bir devrede ne sağa, ne sola ne öteye , ne beriye oynamadım. Hep emekçinin yanında kaldım. 14 sene sendikada yönetimde bulundum. Şimdi söylüyorum; solculuğu itham edilir bir vasıta olarak göstermek istedin. Ben de şerefle kabul ediyorum; solcuyum ben. Solcu olarak geldim ben buraya. (CHP sıralarından alkışlar) Solu temsil ederek geldim. Ben Vehbi Koçların, Nejat Eczacıbaşıların kucağında gelmedim buraya. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN— Bağlayınız, Sayın Usumi.

SADULLAH USUMİ (Devamla)- Ama değerli arkadaşlarım..

BAŞKAN— Rica ediyorum.

ZEKİ EFEOĞLU (İZMİR AP) Komünist olmadığını ilan eder misin?

SADULLAH USUMİ (Devamla)— Değerli arkadaşlarım, bir şeyi doğru söylemek lazım. (Başkanın tokmakla kürsüye vurması)

ZEKİ EFEOĞLU (İZMİR AP)— Ben komünist değilim de, ben komünist değilim de.

SADULLAH USUMİ(Devamla)— Bir şeyi iyi bilmek lazım. Bana Moskova nın yolunu gösterenler, önce İsviçre'nin yollarını kapatsınlar. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri) Bana Moskova'nın yolunu gösterenler Usumi'yi iyi tanısınlar.

Değerli arkadaşlarım, Ben Ankara'da temel attım.

BAŞKAN— Sayın Usumi, toparlayın lütfen.

SADULLAH USUMİ (Devamla)— Türkiye'de işçiyi, emekçiyi ve de köylüyü güçlendirmek için yapılan her savaşta olacağım. Her fikir kavgasında olacağım, olacağım. Dokunuyor mu size yoksa?

ZEKİ EFEOĞLU (İZMİR AP)— Komünist olmadığını ilan et.

SADULLAH USUMİ (Devamla)— Solcu olmak şereftir.

ZEKİ EFEOĞLU (İZMİR AP)— Komünizme karşı olduğunu ilan et.

SADULLAH USUMİ (Devamla)— Sermayeyi savunanlar utansın. Değerli arkadaşlarım.

BAŞKAN— Rica ediyorum karşılıklı görüşmeyelim.

Sayın Usumi...

SADULLAH USUMİ( Devamla)- Köylüden işçiden yana olanları kınamak istediniz, sayın milletvekili. Ben tekrar ediyorum. Tekrar söylüyorum. Ben hem işçiyim, hem köylü çocuğuyum. (Gürültüler) Ömrüm yettiğince, ölene kadar, son nefesime kadar, hem işçinin hakkını, hem de köylünün hakkını savunacağım. Gerekirse sana karşı da savunacağım. Partine karşı savunacağım. (Gürültüler)

BAŞKAN— Sayın Usumi, bağlayınız efendim. Sözünüzü kesmek zorunda bırakmayınız beni. Tekrar tekrar ikaz ediyorum. Rica ederim.

SADULLAH USUMİ (Devamla)— Şaşıyorum, yani şurada Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir kesiminde söz ve fikir mücadelesi yapıyoruz. Fikir kavgası yapıyoruz. Acze bakınız, acze bakınız, solu küçültmek istiyorlar. Solcu olmamak başka şeydir, solu küçültmek solu yok etmeye çalışmak başka şeydir.

ZEKİ EFEOĞLU (İZMİR AP)—Sen onlar kadar olamazsın. (Gürültüler)

BAŞKAN: Rica ediyorum arkadaşlarım.

SADULLAH USUMİ (Devamla)— Edemezsiniz gücünüz yetmez. Solu yoketmeye çalışmak başka şeydir. Edemezsiniz, gücünüz yetmez buna...

(AP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN— Rica ederim arkadaşlar.

SADULLAH USUMİ (Devamla)— Sol Türkiye'de fışkırmıştır. Usumi de solcudur, yerini Cumhuriyet Halk Partisinde ve Ankara'da almıştır, Elbette ki bundan gocunacaksınız değerli arkadaşlarım.

BAŞKAN— Tamamlayınız sayın Usumi.

SADULLAH USUMİ(Devamla) Değerli arkadaşlarım, ben Halk Partisi Milletvekiliyim, yerimi kimseden emir alarak tayin etmem, kendi aklıma göre tayin ederim. Benim yerim işte o şerefli koltuklardır. Saygılar sunarım arkadaşlarım. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri alkışlar).

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR

24 Röportaj: ŞENOL KONUKÇU

# "Bizim sorunlarımıza yer veren ilk AYDINLIK oldu"

"Ne bayramımız belli ne pazarımız. Bir ölüm bir hastalık olsa gene çalışmak zorundayız"

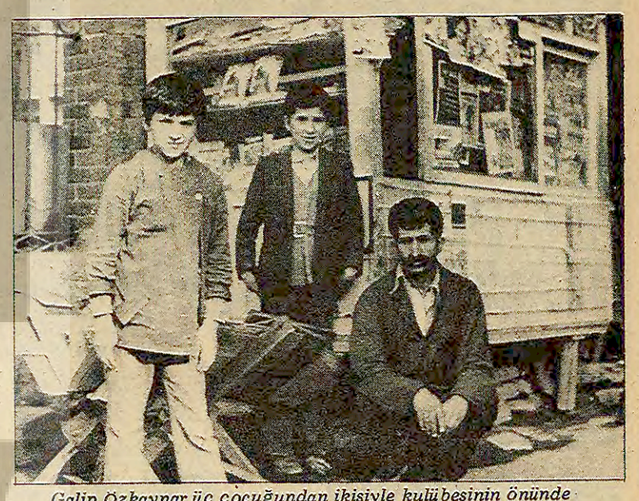

*Galip Özkaynar üç çocuğundan ikisiyle kulübesinin önünde*

Galip Özkaynar 33 yıldır Bakırköy'de gazete satıcılığı yapmakta. Aydınlık'ta çıkan gazete bayileri ile ilgili röportajı görür görmez, hemen bize telefon ederek kendisiyle de görüşmemezi istedi. Galip Özkaynar Aydınlık'ın bu girişiminden dolayı çok memnun olduğunu söyleyerek şunları anlattı:

"Şimdiye kadar hiç bir gazete bizim sorunlarımızla ilgilenmedi. Bizim sorunlarımıza yer veren ilk gazete Aydınlık oldu.

"Ben aslen Erzincanlıyım. İstanbul'a küçükken gelmişiz. Geliş nedenimiz yoksulluktur. Memlekette toprak falan bir şeyimiz yok. İstanbul'a ilk geldiğimde pazarcılık yaptım. Boş zamanlarımda gazete satıyordum. Mesleğe giderek alışmağa başladım. 33 seneden beri de Bakırköy mıntıkasında gazete satıcılığı yaparım.

"İlk önceleri dağıtım şirketleri yoktu. Gazeteleri bölge bayilerinden alıyorduk. Daha sonra bu bayiler kaldırıldı. Ve dağıtımı bir kaç büyük dağıtım şirketi yapmaya başladı. Her sabah 4'30'da kalkıp, gazetelerin dağıtıldığı yere giderim. Bazen gazetelerin hepsi veya bir tanesi geç gelir. O zaman saatlerce orada bekleriz . Gazeteler bize geç geldiği için haliyle biz de abonelerimize geç verebiliyoruz.

"Benim gibi aylık aboneleri olanların şöyle bir sorunu var: ben burada abonelerin dışında günde 80-100 liralık satış yapabiliyorum. Abonelerin paralarını ise gazete ay sonunda veriyor. Oysa biz dağıtım şirketlerine haftada bir hesap vermezsem dağıtım şirketleri gazeteyi kesiyor. Dağıtım şerketlerinde teminatımız olmasına rağmen bize kolaylık göstermiyorlar. Bize hiç mi güvenleri yok? bu yüzden birçok aboneme gazete veremiyorum. Dağıtım şirketleri bize hesap ödemede kolaylık göstermelidir, anlayış bekliyoruz.

Galip Özkaynar diğer sorunlarını da şöyle anlattı:

"Hiç bir sosyal hakkımız ve güvencemiz yok. Senenin 365 günü bu işi yapmak zorundayız. Ne bayramlarımız belli, ne pazarımız. Bir ölüm olsa, bir hastamız olsa gene çalışmak zorundayız. Buna rağmen sonumuz garanti değil. Yaşlandık mı, elimiz ayağımız tutmaz oldu mu sonumuz felaket.

bir de bazen şu veya bu gazeteyi sattığımız için baskı oluyor. Bizim isteğimiz her fikirden gazete mecmuaları rahatça satabilmektir. İsteyen istediğini alıp okuyabilmelidir.

"Bütün bayi arkadaşlara selam."

İLAN

3/120NCİ SEYYAR JANDARMA HUDUT TABUR SATIN ALMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINDAN

BAŞKALE

| CİNSİ: | MİKTARI: | TAH. FİYATI: | GEÇ. TEM.: | KATİ. TEM.: | BEDELİ: | İH TAR. | İH. S. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| PATATES | 10.000 Kg. | 5.00 TL. | 3.750.- | 7500.-TL. | 50.000 | 6.6.978 | 15.00 |
| KURU SOĞAN | 10.000 Kg. | 5.00 TL. | 3.750.- | 7500.-TL. | 50.000 | 6.6.978 | " |
| | | TOPLAM | 7.500.- | | 1.500.-TL. | 100.000 TL. | |

BAŞKALE Hudut birlikleri için yukarıda yazılı 2490 sayılı kanunun 31nci maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır. Buna ait şartname ANKARA-İSTANBUL Levazım Amirliklerinde ve BAŞKALE Levazım Müdürlüğü ile BAŞKALE Belediyesinden hergün mesai saatlerinde görülebilir.

İhaleler belirtilen gün ve saatte BAŞKALE Jandarma Hudut tabur satın alma komisyon odasında yapılacaktır. İsteklilerin yatıracakları teminat makbuzu veya banka makbuzu ile ikametgah belgesi ticaret odasına kayıtlı ticaret vesikası ile hazırlayacakları teklif mektupları ile belirtilen gün ve saatten bir saat evvelinde kadar komisyona itiraz etmeleri veya gelmiş olmaları şarttır. Postadaki gecikmeler kabul edilmeyeceği ilan olunur.

İMZA
Mustafa KARATAN
J. Üteğm.
Tb. Sat. Alm. Kom. Bşk.

ASLININ AYNIDIR 2/5/1978
Nusret Timuroğlu
P.Atğm.
İlan. Bür. Sb.

Basın:15620—304

# Televizyon reklamları

**Cenap Nuhrat**

Reklam olgusu kapitalist piyasa mekanizmasının vazgeçilmez bir unsuru olarak köylünün tarlasından kentlinin yatak odasına kadar her yere giriyor. Artık insanlara "pastel"renkli çarşaflarda yatıp, "sakin bir göl üzerinde hafifçe yüzermiş gibi" uyanmanın faziletleri anlatılıyor. Bilmem ne marka donunun üzerine giydiği bilmem ne marka pijamasıyla yatağından kalkan erkek, hangi "müzikli sabunla" yıkanacağını ve "daha çok öpülmek için" hangi marka jiletle tıraş olacağını uykusunda sayıklıyor. Kahvaltı masasına oturup inek böğürtüleri arasında sütünü içiyor ve kıravatını gevşetip halının üzerinde bir takla attıktan sonra kapıdan çıkıyor. Bir de ne görsün? Herkes ona bakıyor: "Farkedilmiştir!"

İktisat açısından reklam kısır bir faaliyettir. Hiç bir üretkenliği , üretimi artırıcı hiç bir etkisi yoktur. Esas olarak plansız ekonomilerdeki üre-

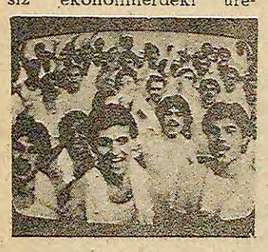

tim anarşisinden ve başıboşluktan kaynaklanır. Gelişmiş kapitalist ülkelerde ekonomik düzenin doğası gereği üretim sürekli olarak artar, buna karşılık halkın tüketim olanakları aynı ölçüde gelişmez. Bu durumda reklamlar iki amaca hizmet eder. Bir yandan halka "şu malı değil, bunu al" derken öbür yandan da halk arasında sahte bir tüketim talebi ortaya çıkarır. Olmayan ihtiyaçlar yaratır. Böylece rasyonel olmayan bir tüketim isteğini kamçılar.

Kaldı ki, bizim gibi birçok alanda üretim yetersizliği görülen bir ülkede reklamlar iyice anlamsız bir nitelik kazanmaktadır. Örneğin sütün, margarinin mumla arandığı bir ülkenin televizyonunda süt ve margarin reklamı yapılmasını açıklamak mümkün değidir. Bugün Türkiye'de reklamcılık milyonları sokağa atan bir "endüstri"dir. Reklam alanına yatırılan para yatırımlara kaydırılsa önemli bir istihdam alanı yaratılır.

Bir başka nokta da televizyonun insanlar üzerindeki kötü etkisidir. Reklamlar doğrudan insan davranışlarını yönlendirmeyi ve insanları belli bir yönde şartlandırmayı amaçlar. Bunun için çeşitli yöntemler kullanır:

Reklamlar, burjuva değer yargılarını körükler. Onlardan yararlanır. Bu düzen içinde elde edilebilecek küçük rahatlıkları kullanarak ve küçük burjuva mülkiyet tutkusunu kamçılayarak yoksul ve orta halli kitleleri düzene bağlar. Örneğin bir yandan insanları daha ışık olmaya özendirir. "Hemen farkedileceksiniz", "daha güzel olacaksızın", "daha güzel kokacaksınız" diye bir sürü reklam filmi yapılır. Öte yandan bir arabası olan "köşeyi döner" ya da "düze çıkar" , bir katı olan geleceğini güvence altına alır, bir bankanın ya da gazetenin kartını cebine koyan vatandaş kendini "Rotary Klüp" üyesi sanır , saygın bir vatandaş

olur. Ve hele yorgun argın işten geldikten sonra herhangi bir konuda düşünmeyi tatil edip TV'nin karşısında tembel tembel "bizim bakkalın birasını" yudumlamak ne kadar da güzeldir!

Reklamlar halka sahte bir refah dünyası yaratır. Belli bir malın kullanımını bu dünya ile özdeşleştirir. Sözkonusu mal zengin bir ortam içinde sunulur seyirciye. O ortamın bütün gereklerini hiçbir zaman sağlayamayacak olan bir işçi ya da orta halli vatandaş onun içinden bir unsuru yani reklamı yapılan malı kullanınca kendini TV.de gördüğü ortamın bir parçasıymış gibi hisseder. Örneğin bir halıyı odasına serdi mi "Milyoner" olur. Bir mağazadan bir mendil de alsan modaya uyarsın, çonkü "moda odur." Bir elbise giydin mi "Bir numaralı adam" olursun.

Bütün bunlar esas olarak birbirine bağlı ve bir reklam programında iç içe verilen unsurlardır. Bunun dışında reklamlar sık sık seks unsurundan yararlanır. Kadını bu yolda bir araç olarak kullanır. Örneğin kadın, "daha çok öpüleceksiniz" der. ve çılgınlar gibi haykıran yaratıklar görülür ekranda, "değiştireceeeez!"

### TV REKLAMLARI BİR ZOR UNSURUDUR

Reklamcılık iktisadi bakımdan bir israf olması yanısıra , milyonlarca insan üzerinde bir zorlamadır. İnsanlarımız nesnel olarak kendilerini ilgilendirmeyen bir sürü görüntüyü seyretmeye ve kendine özgü acaip bir dili kullanan insanları dinlemeye zorlanıyorlar. TV reklamları bir gecede yarım saate yakın zaman alıyor. Seyirciler iki program arasında TV'yi kapayamadıkları için ister istemez reklamları da seyrediyorlar. Ve giderek özü beyin yıkama olan kendine özgü bir "reklam kültürü" gelişiyor.

## TV'de toprak sorununu işleyen önemli bir film izledik:

# "LADİK 76"

**M. Işık Sal**

**Yemyeşil ağaçlarla kaplı dağlar, masmavi bir gök, pırıl pırıl bir güneş ve vadide bir şişik göl, gölün kıyısında da bir kasaba. Üç yüzyıl öncesinin dörtyüz dükkanlı, onyedi camili, onsekiz okullu görkemli Ladik'inden geriye kalan küçük, kendi halinde bir Anadolu kasabası.**

**Tersakan'ın sularından daha fazla yararlanmak isteyen büyük toprak sahipleri, Ladik'in hemen aşağısına bir bent yaptırmışlar. Şişmiş Tersakan ve ortaya bir bataklık çıkmış. Çevresine hastalık ve ölüm saçan bir bataklık. Ladiklilerin bağ, bahçe ve topraklarını emmiş, şişik göl. Geriye kala kala sazlarla kaplı bir bataklık kalmış.**

**Ladikli 1952'den beri uğraşıyor batağın kurutulması, kaybolan toprakların geri alınması için. Ama bir sonuç yok. Ladikli artık yazını, güzünü yarı beline kadar bu pis bataklık içinde saz biçip bundan hasır örmekle geçiriyor. Kadın erkek, çoluk çocuk hasırcılıkla uğraşıyor. Ve yarım kilo ekmeğin 2.5 lira olduğu bu ülkede bu göz nuru, el emeği ürünü olan hasırı beş liradan satıveriyor toptancıya.**

Ladikli uğraşıyor, bendin kaldırılması, daha aşağı alınması, bataklığın kurutulması için. Hükümetler birbirini kovalıyor. Ama bir sonuç yok. Gepegenç insanlar gidi gidiveriyor birbiri ardına, ya da ekmeğini kazanmak için göçmek zorunda kalıyor yad ellere.

Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu öğretim üyeleri ve öğrencileri bunun öyküsünü yansıtıyorlar "Ladik '76"da. Filmi yöneten öğretim üyesi Güner Sarıoğlu. Sarıoğlu aynı zamanda filmin görüntü yönetmenliğini de yapıyor. Şiirsel çekimler birbirini izliyor. O renk cümbüşü akıp gidiyor ekranda. Fakir Baykurt'un en az görüntü kadar şiirsel metni de filmi tamamlıyor. Filmin yapımında BYYO'nun öğretim üyelerinden Nilgün Abisel, Uygur Kocabaşoğlu ve Hamza İnanç da görev almış. Filme çok iyi uymayan müziği ise Çetin Işıközlü bestelemiş.

1976'da çekilen film, Mayıs 1977'de tamamlanmış. Ancak ülke gerçeklerinin ekrana yansıtılmasının önüne sansür engeli çıkmış. Basın Yayın Yüksek Okulu bu karara karşı Danıştay'a başvurmuş. Danıştay sansür uygulamasına karşı yürütmeyi durdurma kararı almış. Filmi Televizyonda Danıştay sayesinde izleyebildik.

"Ladik 76" Toprak sorununu canlı bir biçimde dile getirdi.

## "Basın Tarihimizde Çöken Bir İmparatorluğun Öyküsü"

*TV'de pazar akşamları yeni bir yerli dizi gösterilmeye başlandı: "Basın Tarihimizde Çöken Bir İmparatorluğun Öyküsü".*

*Ziya Öztan'ın hazırladığı programın birinci bölümünde Tanzimat-I. Meşrutiyet arası dönemi ele alındı. Bu bölüm, 19. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İmparatorluğunun nasıl Avrupalı kapitalist ülkelere bağımlı hale sokulduğunu, bu ülkelerden alınan sınırsız borçların nasıl İmparatorluk egemen sınıflarının çıkarlarına, zevk ve sefahatine, Avrupa inceliğini taşıyan saray ve konakların yapımına harcandığını apaçık ortaya koyuyor.*

*Film, 1839 Ticaret Anlaşmasının imparatorluğu batının pazarı haline getirdiğini vurguluyor. Batılı ülkelere nasıl büyük ayrıcalıklar (kapitülasyonlar) verildiğini açıklıyor. Gülhane Fermanıyla tanınan özgürlüklerin yabancı tüccara yaradığını belirtiyor.*

*Belgesel dizinin ikinci ilginç yönü, bütün bu ekonomik, siyasal gelişmeleri, dönemin basınında yer alan yazılarla birlikte yansıtması. Böylece Öztan'ın filmi, Türkiye'de gazeteciliğin de bir tarihçesini vermiş oluyor. Basında mutlakiyet yönetimini eleştiren ilerici sesleri derli toplu bir biçimde seyirciye sunuyor.*

*Dizinin ilk bölümünde Türkiye'de ilk günlük gazete olan Takvimi Vekayi' nin 1831'de reformcu padişah II. Mahmut'un rızasıyla çıktığı, ancak bu gazetenin daha ilk başyazısında, gerçekdışı bir biçimde, Mısır valisine bile yenilmiş olan Osmanlı ordularının gücünü övdüğü belirtiliyor. 1840'da çıkan 2. Osmanlı gazetesi Ceride-i Havadis'in de İngilizlerce desteklendiğini, onların çıkarlarını savunduğunu vurguluyor.*

*Film, Türkiye'de gerçek anlamda gazetenin ilk 1860'da Şinasi ve Agah Efendi'nin çıkardıkları Tercümanı Ahval olduğunu ortaya koyuyor. 1862' de Şinasi tek başına Tasviri Efkar'ı çıkarıyor. Namık Kemal burada yazmaya başlıyor. Filmde, 1865' lerde Namık Kemal Ziya Paşa ve Ebüzziya Tevfik'in mutlakiyete ve yabancılara tanınan ayrıcalıklara karşı çıkan "Yeni Osmanlılar" cemiyetini kuruş çabaları, Namık Kemal'in Gülhane Fermanını eleştirmesi, yazılarında yurt sevgisini işlemesi anlatılıyor.*

*1866'da Namık Kemal ve Ziya Bey'in sürgüne gönderilmeleri, bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerine daha sonra Londra'da çıkardıkları Hürriyet gazetesi ile devam etmeleri anlatılıyor. 1870 İbret gazetesi deneyi ve N.Kemal'in Magosa'ya sürülüşüne yer veriliyor.*

*Film, Teodor Kasap'ın 1869'da çıkardığı Diyojen ve 1872'de çıkardığı Çıngıraklı Tatar gibi gazetelerle mizahı halkın mücadelesi yolunda nasıl ustaca kullandığını, bunun sonucu nasıl birçok ilerici mizah dergisinin çıktığını vurguluyor.*

*"Basın Tarihimizde Çöken Bir İmparatorluğun Öyküsü", yakın geçmişimizi ve gazetecilik tarihini belgesel bir biçimde ele almasıyla ilgi çekiyor. Dizinin bu akşamki ikinci bölümünde Abdülhamit'in baskı dönemi anlatılacak*



## TV'de gelecek hafta

### 22 Mayıs Pazartesi

19.30 DÖNME DOLAP: Programda Anneler günü ile ilgili bir söyleşi, çocuklara trafik kazalarına karşı öğütler, dokumacılığı ile tanınmış Buldan ilçesinin tanıtılması gibi konular yer alıyor.
20.00 DİNİDAN: Dinar yöresi halk oyunları ve giysilerinin tanıtıldığı bir program.
21.10 SORUNLARDAN BİRİ-ENERJİ: Programda petrol sorunları, Türkiye'nin petrol kaynakları, üretimi ve nerede, nasıl kullanıldığı konu ediniliyor.

### 23 Mayıs Salı

20.00 BİR KONU, BİR KONUK: Jülide Gülizar, çağdaş haberleşme konusunda Dr. Ertuğrul Özkök ile bir söyleşi yapıyor.
21.05 BEŞ DAKİKA (Defineci Ömer): Sunulacak küçük oyunda Bolu'nun bir köyüne yaka silktiren ve yörede Köstebek Ömer diye tanınan bir definecinin yaşamı canlandırılacak
22.00 TV OYUNU (TAŞRALI BİR ÖĞRENCİ): Taşradan İstanbul'a üniversitede okumaya gelen bir öğrencinin, büyük kentteki uyumsuzluğu, bunalımı, üniversite olaylarının öğrenci üstündeki etkileri konu edinilyor. Yapım-yönetim: Ünal Küpeli. Oyn: Mahmut Hekimoğlu, Gölgen Bengü.

### 24 Mayıs Çarşamba

20.05 TÜRK HALK MÜZİĞİ (Kemal Koldaş)
21.05 BEŞ DAKİKA (Trafik): Programda geceleri trafik kazalarına yol açan büyük sorunlardan, far ve far kullanımı üzerinde duruluyor.
21.10 YUNUS EMRE: Ünlü halk ozanını tanıtan belgesel bir program.

### 25 Mayıs Perşembe

20.00 KİM BU ÇOCUKLAR: Program dizisinin üçüncü ve son bölümünde, Korumaya Muhtaç Çocuklar Kanunu kapsamına girip de koruma kararı alınmamış kimsesiz çocukların toplum içindeki durumları işleniyor. Evlerinden kaçan, kaçak sigara satan, dilendirilen çocuklar görüntüleniyor, söyleşiler yapılıyor. Yapım-yönetim: Muammer Göz.
21.05 BEŞ DAKİKA (Gelinler ve Kaynanalar): Bu programda gelin kaynana geçimsizliği konu ediniliyor.
21.10 ZENGİN VE YOKSUL: 28. Bölüm.
22.15 HABER-PROGRAM

### 26 Mayıs Cuma

19.30 ÇALINAN TAÇ: TV'nin yeni dizi çocuk filmi.
20.00 DAĞARCIK: Şubat ayında yayınlanmış olan bu program, elektrik kesilmesi nedeniyle Kayseri, Yozgat ve çevresinde izlenememişti. Gelen binlerce imza üzerine ikinci kez yayınlanacak. Yozgat'ın Çandır kasabasında kurulan Kalkınma Kooperatifi ve çalışması ele alınıyor.
21.10 KADINLARIMIZ: Bu programda mesleklerinde ilk kadınlar konusu ele alınıyor. Av. Süreyya Ağaoğlu ve ressam Müzdan Arel'le görüşme yapılıyor.
22.55 HANEDANLARIN ÇÖKÜŞÜ: Sürekli filmin "Kostümlü Prova" adlı bölümü yayınlanacak. Bu bölümde Avusturya ve Rusya arasında boğazlar ve Bosna-Hersek pazarlığı sürer. Üç hanedanın yöneticileri bir araya gelip "hasta adam" dedikleri Osmanlı İmparatorluğu üzerindeki emellerini konuşurlar.

### 27 Mayıs Cumartesi

19.00 ATLI KARINCA: Okul Çağına yönelik dizinin 8. programı. 27 Mayıs Özgürlük ve Anayasa Bayramı nedeniyle 27 Mayıs darbesi ve İnsan Hakları Beyannamesi anlatılıyor.
21.05 BEŞ DAKİKA (Ah Bu Misafirler): Sunulacak küçük oyunda izleyicilere misafirlikle ilgili başlıca kurallar hatırlatılıyor.
21.10 HÜRRİYET VE ANAYASA BAYRAMI
22.40 TV'DE SİNEMA (Aşk Çeşmesi): Yönetmenliğini Jean Negulesco'nun yaptığı, başrollerinde Rossana Brazzi, Clifton Webb ve Jean Peters'in paylaştıkları bir Amerikan aşk filmi. Üç Amerikalı sekreterin Roma'daki aşk serüvenleri.

### 28 Mayıs Pazar

13.00 TELE-PAZAR 78: Çeşitli müzik programları ve söyleşiler, Fenerbahçe-Trabzonspor futbol maçından görüntüler, dizi serüven filmi, programın başlıca bölümleri.
21.05 GİYİM KUŞAM DÜNYASI: Dizi yerli filmin üçüncü bölümü. Bir dikiş atölyesinde çalışan beş genç kızın bir öğle vakti başlarından geçen olaylar, güldürü biçiminde işlenmiş.
21.35 BASIN TARİHİMİZDE ÇÖKEN BİR İMPARATORLUĞUN ÖYKÜSÜ: Dizi belgesel filmin üçüncü bölümü. 2. Meşrutiyetin ilanından sonra Osmanlı İmparatorluğu içinde gelişen olaylar, o dönemin basını içinden yansıtılıyor. İttihat ve Terakki, siyasal cinayetler, 31 Mart olayı, Harekat Ordusu, Trablusgarp Savaşı. Yapım-yönetim: Ziya Öztan.

*İstanbul Güreş İhtisas kulübü minik güreşçiler hocaları M.Ali Beklerle*

## Minikler Serbest Güreş müsabakaları yapılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Bölgesi 13-16 yaşları arasında serbest Güreş Müsabakaları İstanbul Güreş Kulubünde dün başladı. 36,38,40, 42, 45, 48, 51, 55, 59, 63, 68, 73, 78, kilolar arasıda yapılan müsabakalara İstanbul bölgesi güreş kulüpleri katıldı. Minikler Serbest Güreş Müsabakası bugün sona eriyor. 27-28 Mayıs tarihlerinde yine İstanbul Güreş Kulübünde 13-16 yaşları arasında Greko-Romen Müsabakaları yapılacak.

*İstanbul minikler serbest güreş müsabakalarına hazırlanan güreşçilerin çalışmaları görülüyor.*

## Beşiktaş 1 Adanaspor 0

Dün oynanan Türkiye Birinci Liginde Beşiktaş, Adanaspor'u 1-0 yendi. İnönü stadındaki maçın kaderini tayin eden tek golü 54. dakikada Şaban attı.

### Altınordu 2-Demirspor 1

İkinci Ligde Ankara'da Altınordu, Ankara Demir spor'u 2-1 yendi.

## Atletizmde yeni Türkiye rekorları

ANKARA (THA)

Dün Ankara'da yapılan atletizm seçmelerinde yüksek atlamada Remzi Tülek, 1.95'i geçerek Yıldızlar Türkiye rekorunu kırdı. Eski Türkiye rekoru 1.94 ile aynı sporcuya aitti.

### Seçmeler dün yapıldı

Atletizm Milli Takım Seçmelerinde 100 metrede İstanbul bölgesinden Selim Ergun 10 sayanlar yarışında Ayşe niye 5:10'la Aydın C- Özkul 15 saniye 2:10'la nur ile Orhan Aydın'ın Türkiye rekoru kırdı. rekorlarını yeniledi. 100 metre engelli baden Aydın 10 saniye

## İzmir'de halk gezisi düzenlendi

### Bisiklette kitle sporuna yöneliş

İZMİR (AA)

Sporun daha geniş kitlelere ulaştırılması amacıyla 28 Mayıs Pazar günü İzmir-Bornova yolunda Bisiklet Halk Gezisi düzenleneceği bildirildi.

Türkiye'de ilk kez İzmir'de yapılan bu uygulama ile ilgili olarak Beden terbiyesi Bölge Müdürü Erdenay Oflas "Bu bir halk gezisi olacaktır. Yarışma niteliğinde değildir" dedi.

## Dünya Kupası 1 Haziran'da başlıyor

ARJANTİN' 78
FUTBOLA EVET
İŞKENCEYE HAYIR

# ARJANTİN 78

* 1 Haziranda Arjantin'de başlayacak Dünya Kupasının heyecanı dört bir yanı sarıyor. Kupaya katılacak olan takımlar şu günlerde son hazırlıklarını yapmakla meşgul. Takımlar bir yandan Arjantin'e hareketin öncesinde son hazırlıklarını yaparken, bir yandan da son hazırlık maçlarını yapıyorlar.

Macaristan Milli Takım kafilesi hazırlıklarını B. Almanya'da sürdükmek üzere Polonya'dan ayrıldı. Macaristan Milli Takımının Arjantin'e hareketinden önce 24 Mayısta İngiltere ile bir karşılaşma yapacağı bildiriliyor.
* Dünya Kupasının diğer iddialı takımlarından biri olan Hollanda da Dünya Kupası arefesinde Paris'te düzenlenen dörtlü turnuvaya katılmak üzere Fransa'ya hareket etti.
* İtalya Milli Takımının teknik direktörü Bearzot ve İtalyan Milli Takımının futbolcuları Brezilya'yı favori olarak gördüklerini, Brezilya'nın kupayı kazanmasına ancak kötü hava şartlarının yol açabileceğini söylediler. İtalyan futbolcularına göre Arjantin'de birinci grupta Arjantin ve İtalya, İkinci grupta Polonya ve B. Almanya , üçüncü grupta Brezilya ve İspanya ve dördüncü grupta da Hollanda ve İskoçya çeyrek finallere yükselebilecekler.
* Futbol otoritelerinin favorileri Brezilya, Arjantin ve B. Almanya, İtalya ve İskoçya'nın da sürpriz yapabileceği söyleniyor.

## Rami Bahar Kupasında 2. hafta

*Tikveşli ve Göztepe takımları maçtan önce.*

**Rami Bahar Kupası Futbol karşılaşmaları 30 Nisan Pazar günü başladı. Turnuvaya çevre semtlerden altı takım katılıyor. Karşılaşmalar çok kalabalık bir seyirci kitlesi tarafından izleniyor. Rami, Gaziosmanpaşa, Bayrampaşa ve Küçükköylü sporseverler öteden beri bu tür turnuvalara büyük ilgi gösteriyor. Bu çevrede semt kulüpleri de bu ilgi ve destek sayesinde yıllardan beri varlıklarını sürdürebilmektedirler.**

TERTİP KOMİTESİ BAŞKANI RAFET AYDIN

Rami Bahar Kupasının düzenlenmesinde birinci derecede rol oynayan Tertip Komitesi Başkanı Rafet Aydın'la görüştük

Aydınlık- Turnuvayı düzenlemekteki amacınızı açıklarmısınız?

Rafet Aydın- Bütün gençleri bir araya toplayıp gençlere hizmet etmek.

Aydınlık- Halkın Turnuvaya ilgisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Rafet Aydın- Aynı turnuvayı geçen yıl da yapmıştık. Çok ilgi gördü ve dostça bir hava içinde geçmişti. Halkın şimdiki ilgisi de çok çok fazla.

Aydınlık- Çok kalabalık bir sporcu kitlesi tarafından yapılan amatör sporlara üvey evlat gibi davranılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Rafet Aydın- Amatör sporcular federasyon tarafından her zaman üvey evlat muamelesi görmüşlerdir. Amatör sporlar semtlerdeki iyi niyetli bir takım insanların eline kalmıştır. Amatör sporcuların da federasyonun imkanlarından faydalanmasını istiyoruz.

Aydınlık- Aydınlık gazetesi sporda şöyle bir anlayış getiriyor: "Önce dostluk, sonra mücadele" Siz bu görüş için ne diyorsunuz?

Rafet Aydın- Aydınlık gazetesinin belirtmiş olduğu dostluk ve spor anlayışına katılıyorum. Sporda iyi niyetin gereğine inanıyorum.

Rafet Aydın gazetemizin turnuvaya gösterdiği ilgiye teşekkür ederek sözlerini bağladı.

*Rafet Aydın bir maçı izlerken*

## Bayan ve Erkek Voleybol Milli Takımlarımız Balkan Şampiyonasına giderken

**İsmet Hancıoğlu**

Bayan ve Erkek voleybol Milli Takımlarımız bu ayın sonunda Bulgaristan'ın Pernik kentinde yapılacak Balkan Voleybol Şampiyonası için hazırlıklarını tamamladılar.

Ancak geçen haftalarda gazetelerde çıkan bazı haberler, voleybolcularımız arasında bir huzursuzluğun olduğunu su yüzüne çıkardı. Erkek takımından Oktay, Serdar ve Dünya Bayan Takımından ise Nezahat, Deniz ve Nilgün istifa ettiler. Bu oyunculardan Nilgün ve Deniz daha sonra istifalarını geri aldılar. Nilgün son anda Batı Almanya'ya hareket etti ve Turnuvaya katılmadı.

Öte yandan Bayan Takımını çalıştıran Bulgar antrenörü Panteliev istifa etti. Voleybol takımlarında neler oluyor? Takımlarımız Balkan Şampiyonasında neler yapabilir? Şimdi bu sorunların cevaplarını arayacağız.

Erkek voleybolcularımız Balkan Şampiyonasına Bulgar antrenör Kosta Shopov'un nezaretinde hazırlandı. Hazırlıkların başında Oktay, Serdar, Dünya'nın istifaları ortaya çıktı. Dünya istifasına gerekçe olarak Bulgar Antrenörünü ilgisizlikle suçlayan bir demeç verdi. Bizce Dünya'nın suçlaması yerinde. Spor camiasından çok Kapalıçarşı esnafını tanıyan Kosta Shopov'un ilgisizliği ayyuka çıktı. Shopov İngiltere'de yapılan Turnuvada da alış-verişe daldığı için takımla ilgilenemedi herhalde. Shopov yeni bir geziden geçen hafta içinde döndüğü için son günlere kadar takımı yardımcı antrenör Enver Göçener çalıştırdı. Shopov'un sık sık yurtdışına çıkmasının nedeni herhalde teknik bilgisini artırmak olmalı. Pekiyi ama dış ülkelerdeki karşılaşmalarda ya da yurt içindeki hazırlık çalışmalarında takımı yardımcı antrenör çalıştıracaksa, Shopov'un işi ne?

Bayan voleybol takımına gelince.

Bayan takımımız, döviz yokluğu nedeniyle "Bahar Kupası Turnuvası"na katılamadı. Bu turnuvada Milli Takımımız kendisi ile denk kuvvetler halindeki Batı Avrupa takımlarıyla karşılaşacaktı. Balkan Şampiyonasında ise voleybolcularımız, güç ve teknik bakımdan çok üstün takımlarla karşı karşıya gelecekler. İddialı olmadığımız bu turnuvada önemli olan dostça mücadele etmek ve voleybolu bizden üstün olan takımlardan öğrenebilmek.

Bayan Milli Takımımızın da bir antrenör sorunu var. Uzun süreden beri takımı çalıştıran antrenör takımın başında yok. Takım son iki turnuvaya teknik direktör Bulgar antrenör Panteliev ve Oral Yılmaz tarafından hazırlandı. Panteliev'in istifası ile bu işi Oral Yılmaz son güne kadar götürdü. Antrenör sorunu takımı etkiliyor. Bir kez takımın başına getirilen Panteliev gerçekte antrenör olmayıp hakemdir. Panteliev, yabancı hayranlığı ile tanınan bir kulübümüz tarafından ülkemize getirildi. Bu kişi yurdumuza nasıl geldi, Voleybol Federasyonu ve Bakanlık buna nasıl izin verdi? Bunları da ayrıca tartışmak gerekiyor.

Son ana kadar ki çalışmalara gelince, Oral Yılmaz takıma hakim olamamış, antremanlar, her gün birkaç eksikle yapılmıştır.

Görünen odur ki erkek ve bayan milli voleybol takımlarımız, Balkan Şampiyonasına ciddi bir biçimde hazırlanarak hereket etmektedirler. Bu durumda insanın aklına şu soru geliyor, Acaba spor müsabakasına mı yoksa alış-verişe mi gidiyorlar?

## Komandolar Atatürk Eğitim...

(Baştarafı 1. Sayfada)

atüyü yakmak istediler.

Dün sabaha karşı saat 02.30'da bir bidonun içine yerleştirilen patlayıcı maddenin patlaması sonucu üçüncü katta yangın başladı. Yangın, diğer katlara ulaşmadan itfaiye ekipleri tarafından söndürüldü. Patlama ve yangın sonucu Enstitü binasında büyük hasar meydana geldi.

MHP İLÇE MERKEZİNE YAPILAN BASKINDA 1 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul Beşiktaş MHP İlçe Merkezine dün saat 16.15 sıralarında bakım yapan 6 kişi, Ahmet Yücelman adlı muhasebeciyi öldürdü. İlçe Merkezine baskın yapanlar tarafından atılan dinamit de hasara yol açtı.

Beşiktaş MHP İlçe Merkezine gelen ve kimlikleri bilinmeyen kişiler, içerde bulunanları silahla tehdit edip yere yatırdı. Daha sonra Ahmet Yücelman'ın başına iki kurşun sıkarak öldürdüler.

Olayda öldürülen Ahmet Yücelman'ın üstünden, Kabataş Erkek Lisesi 5 B Sınıfı öğrencisi Selçuk Gürhan adlı öğrenciye ait bir kimlik kartı çıktı. Olaydan sonra binayı terkeden baskıncıların bıraktığı dinamitin patlaması üzerine de binanın camları kırıldı.

MHP İlçe Merkezine yapılan baskından sonra, ilçe merkezinden kanlar içinde bir gencin çıkarılarak bir otomobille götürüldüğü bildirildi. Ancak polisin bütün aramalarına rağmen bu yaralının izine rastlanmadı.

SİVAS

MHP'li komandolar Sivas'ta bir öğrenciyi tabancayla ağır yaraladılar.

Önceki gün Sivas Yüksek Sosyal Bilimler okulu gece bölümü 1. sınıf öğrencisi Ahmet Yener'i okul dönüşü geçtiği yolda pusu kuran komandolar 58 AT plakalı Murat otomobilden 7 el ateş ederek kaçtılar. Ahmet Yener'le birlikte yürüyen iki arkadaşı da açılan ateş sonucu hafif yaralandı. Katillerin Elazığ'dan Sivas'a geldikleri ve olaydan sonra Elazığ'a kaçtıkları bildiriliyor.

## Valiler anarşiyi tartışıyor...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Çakmur'dan başka İçişleri Bakanlığının ilgili daire başkanları katılacaklar.

Toplantının öğleye kadar ki bölümüne başkanlık edecek Başbakan Bülent Ecevit bir de konuşma yapacak. Toplantının öğleden sonra ki bölümü ise İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın Başkanlığında sürdürülecek.

Toplantıda esas olarak hükümet tarafından yayınlanmış olan ve valilerin yetkilerini açıklayan genelgeler üzerinde durulacağı öğrenildi. Toplantıya katılan valiler asayiş konusunda alınmış ve alınacak önlemler konusundaki görüşlerini açıklama olanağı bulacaklar. Bu arada özel olarak da eğitim kurumlarında sürdürülen güvenlik önlemlerinin yeni öğrenim yılında nasıl ele alınacağı konusu üzerinde de durulacak.

## Televizyon

**13.00 ULUSLARARASI ÇİÇEK SERGİSİ**
**13.05 AŞIK ALİ İZZET İLE BİR SÖYLEŞİ**
**13.30 FOTOĞRAFÇILIK ÜZERİNE SÖYLEŞİ**
**14.05 GENÇLER İÇİN MÜZİK(Dış Kaynaklı)**
**14.45 ÇİZGİ FİLM (Kazaklar Nasıl Evlenirler)**
**15.06 DÜNYA BOKS ŞAMPİYONASI FİNALİ**
**15.55 ARJANTİN 78**
Dünya Kupası Finaline hazırlanan Arjantin'deki hazırlık çalışmaları yansıtılıyor.
**17.05 VURGULU RİTM MÜZİK ALETİYLE İRANLI BİR SANATÇIDAN KÜÇÜK BİR GÖSTERİ**
**17.15 FENERBAHÇE-BOLUSPOR MAÇI**
**17.35 KORKUSUZLAR**
**17.42 TELE-YARIŞ (Sunan: Cenk Koray)**
**18.25 BİR SEZONUN ÖYKÜSÜ (F. Bahçe nasıl Şampiyon oldu)**
**18.45 AMATÖR TİYATROLAR**
**19.15 TELE-PAZAR İZMİR YOKSULLAR EVİNDE**
**20.30 HABERLER**
**21.15 GİYİM KUŞAM DÜNYASI (2. Bölüm)**
**21.45 YÜZYILIN OYUNU**
**Altı bölümden oluşan ve futbol sporunu konu edinen dizinin "Kazananlar ve Kaybedenler" adlı ilk bölümü sunulacak.**
**22.15 BASIN TARİHİMİZDE ÇÖKEN BİR İMPARATORLUĞUN ÖYKÜSÜ**
**Dizinin ikinci bölümünde şu olaylar anlatılacak: Alman sermayesinin imparatorluk içinde etkinleşmesi, Bağdat demiryolunun yapım öyküsü, Düyunu Umumiyenin kuruluşu, Tütün rejisi, Avrupa'daki Jön Türk eylemleri, İttihat ve Teraki Cemiyetinin kuruluşu. Yapım-Yönetim: Ziya Öztan.**
**22.45 BİR KONSER (Debussy'nin Sonat'ı)**
**23.15 GÜNE BAKIŞ**

## Radyo

### TRT1

| | |
|---|---|
| 05.05 Türküler, Oyun Havaları | 18.15 Bölgesel Yayın |
| 06.02 Günaydın | 19.00 HABERLER |
| 07.02 Köye Haberler | 19.30 Bölgesel Yayın |
| 07.30 HABERLER | 20.15 Tarla Dönüşü |
| 07.40 Bölgesel Yayın | 20.35 Barok Müzik |
| 09.02 Tatil Sabahı | 21.00 HABERLER |
| 11.58 Reklamlar | 21.02 Dinleyici İstekleri |
| 12.02 Radyo Tiyatrosu | 21.30 Spor Dergisi |
| 13.00 HABERLER | 22.00 Kısa Haberler |
| 13.20 Oyun Havaları | 22.02 Türk Yorumcuları, Türk Bestecileri |
| 13.30 Bölgesel Yayın | 22.30 Bilin Çalalım |
| 15.01 Türkçe Hafif Müzik | 23.00 HABERLER |
| 15.15 Fasıl | 23.10 Türküler Geçidi |
| 15.45 Türküler | 23.30 Bizden Sesler-Bizden Besteler |
| 16.05 Spor-Magazin | 00.02 Gece Konseri |

### TRT2

| | |
|---|---|
| 08.00 Gün Başlıyor | 14.45 Şarkılar |
| 08.30 Sabah Konseri | 15.15 Geçmişten Bu güne Senfonik Müzik |
| 09.00 Türküler Geçidi | 16.00 Şarkılar ve Saz Eserleri |
| 09.30 Bizden Besteler | 16.30 Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konserlerinden |
| 10.00 Çocugun Dünyası (Haz: Oya Fişek) | 17.30 Türküler |
| 11.00 Açıklamalı Solo Konseri | 17.45 Şarkılar |
| 11.30 Radyo Sözlüğü (Haz: Metin Coşkunoğlu) | 18.15 Deneysel Müzik |
| 11.50 Çagdaş Türk Sanat Müzigi | 19.30 Haftanın Olayı |
| 12.15 Klasik Koro (Yön: Mefaret Yıldırım) | 20.00 Ses ve Saz Dünyamızdan (Yön: Ali Rıza Tınaz) |
| 13.15 Çigan Müziği | 20.30 Açık Oturum |
| 13.30 Aşıklık Gelenegi (Haz: Mehmet Özbek) | 21.30 Türk Hafif Müziği |
| 13.45 Şarkılar | 22.02 Yuy-Kür Saati |
| 14.00 Çagdaş Türk Sanat Müzigi | 23.00 Caz Dünyasından |
| 14.30 Türküler | 23.30 HABERLER |
| | 23.35 Çagdaş Türk Sanat Müziği |

### TRT3

| | |
|---|---|
| 07.00 Açılış ve Program | 15.30 Erkekler Topluluğundan Klasik Türk Müziği Eserleri |
| 07.02 Güne Başlarken | 16.00 Caz Ustaları |
| 07.30 Barok Müzik | 16.30 Bizden Besteler |
| 08.00 Sabah İçin | 17.00 Hafif Müzik |
| 09.00 Meltem | 17.45 Çeşitli Sololar |
| 09.45 Türk Sanat Müziği Formları | 18.00 Musikimizde Divan Edebiyatı |
| 10.00 Türk Halk Müziginde Usüller ve Ritm özellikleri | 18.30 Plak Dolabından |
| 10.15 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu | 19.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları (Haz: Nida Tüfekçi) |
| 10.30 Çagdaş Türk Sanat Müzigi | 20.00 Büyük Eserler |
| 11.00 Müzik Magazin | 21.00 Pazarın Konseri |
| 11.45 Küçük Konser | 22.00 Opera Dünyasından |
| 12.15 Okullarda Müzik | 23.00 Çagdaş Türk Sanat Müzigi |
| 13.00 Tangolar | 24.00 Caz Müziği |
| 13.30 Müzik Soyleşileri | 00.30 Samanyolu |
| 14.00 Konser Saati | |

ABD Savunma Bakanı Brown:

## Ambargo sorunu bu yaz çözülecek

AYDINLIK HABER MERKEZİ

Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanı Harold Brown ambargo ile ilgili sorunların bu yaz çözüleceğini umduğunu söyledi. NATO Savunma Bakanları toplantısı sonunda bir basın toplantısı düzenleyen Brown, "Amerikan Kongresindeki tartışmalar daha zaman alacak. Bu bir ya da birkaç ay isteyen bir iş" diyerek, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Amerikan yönetimi, ambargonun kaldırılmasının, yalnız Türkiye'nin değil, Yunanistan'ın, Amerika Birleşik Devletleri'nin ve bütün NATO'nun güvenliği açısından taşıdığı önemi Kongreye anlatma çabasından vazgeçmek niyetinde değil. Ambargo kalktığı takdirde, bunun bu bölge ülkelerinin Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs'ın sorunlarının çözümüne de yardımcı olacağı kanısındayım."

PAPANDREU: "BİLDİRİ TÜRK YANLISIDIR"

Yunanistan Ana Muhalefet Partisi PASOK'un Başkanı Andreas Papandreu ise NATO Savunma Bakanlarının Brüksel'deki toplantısından sonra yayınlanan ortak bildiriye sert tepki gösterdi. Papandreu, bildirinin "NATO'nun Türkiye'nin Yunanistan'a karşı saldırgan planlarını destekler nitelikte" olduğunu söyledi.

Papandreu, Atina'da düzenlediği basın toplantısında şöyle dedi:

"NATO Savunma Bakanlarının Türk yanlısı deklarasyonu, Atlantik İttifakında silinmeyecek bir leke teşkil etmektedir.

"Bu deklarasyonla NATO, Türkiye'nin Kıbrıs'ı merhametsizce istilasını ve ada topraklarının yüzde 37.5'ini işgalini resmen mükafatlandırmaktadır.

"Ecevit birkaç gün önce

## Buğday üretimi...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğanüstü verimli hasatlara bir yenisi eklenecek.

İHRACAT

Ticaret Bakanlığı yetkilileri ise, bu yıl geçen yılın aksine yabancı ülkelerin bizden daha fazla buğday almak istediklerini söylüyorlar. İran, Irak, Suriye, Libya'nın yanı sıra Bulgaristan ve İtalya da bizden buğday almak istiyor.

Türkiye yemeklik, tohumluk ve yemlik olarak yılda ortalama 11 milyon ton buğday tüketiyor. Bu yıl nüfus artışları dolayısıyla bu miktarın 11 milyon 500 bin tona çıkacağını belirten yetkililer, artan kısmın dışarıya satılacağını söylüyorlar.

Dışarıya satılan buğdayın fiyatı ise, Amerika'daki Şikago borsasına göre belirleniyor.

Geçen yıl dışarıya tonu ortalama 130 dolardan 2 milyon 225 bin ton buğday satılarak, 229 milyon doların üzerinde döviz sağlandı.

FARKLI MALİYET HESAPLARI

Bu yıl buğday üreticisi, geçen yıla göre yüzde 15-20 oranında daha fazla masraf yaptı. Bununla birlikte değişik kuruluşlar, üreticinin masrafları konusunda farklı farklı maliyet hesabı yapıyorlar.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü bu yıl üreticinin 30-40 kuruş kadar daha fazla masraf yaptığını belirtirken, Marmara-Trakya Ziraat Araştırma Enstitüsü, bu yıl üreticinin buğdayın kilosuna 30 kuruş daha fazla masraf yaptığını söylüyorlar.

Toprak Mahsulleri Ofisi ilgilileri ise, masraf artışının bu yıl 20 kuruş olduğunu ileri sürüyor. Bu konuda Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi uzmanlarının verdiği rakam ise, 40 kuruşun üzerinde. Çukurova Ziraat Fakültesi de masraf artışının 15 kuruş dolayında olduğunu iddia ediyor.

ÜRETİCİ: "BUĞDAY TABAN FİYATI BİR AN ÖNCE AÇIKLANSIN"

Üreticiler, buğday taban fiyatının bir an önce açıklanmasını istiyor. Çeşitli illerin Ziraat Odaları Başkanları, üreticilerin şimdiden taban fiyatları konusunda kendilerine baskı yapmaya başladıklarını söylüyorlar.

Kişi başına yılda 225 kilo ekmek tüketilen Türkiye, dünyanın sayılı ekmek tüketicisi ülkelerinden biri. Türkiye'de tohumluk ve yemlik olanlar ayrıldıktan sonra, yalnız insanların beslenmek için tükettikleri buğday miktarı yılda 4.5 milyon tona ulaşıyor.

## Sovyetler...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ların gerçekleşmesi gerektiğini söyledi:

— Amerika ile Tayvan arasında 1949'dan beri süregelen anlaşma iptal edilmelidir,

— Washington ile Taipei arasındaki diplomatik ilişkiler tamamen kesilmelidir,

— Amerikan birlikleri Adadan geri çekilmelidir.

Sovyetler Birliği'nin bütün Afrika kıtasında Küba birlikleri kullandığını ve askeri güçlerini artırdığını belirten Deng Siao-ping, Sovyetler Birliği'nin Çin'i kuşatmaya çalıştığını, ancak Çin'in bundan korkmadığını vurguladı.

Afrika'daki Sovyet faaliyetlerinin emperyalist faaliyetler olduğunu söyleyen Deng, Çin'in buna karşı koymaya çalıştığını, Amerika'nın ise sadece bu tehditin farkında olduğunu sözlerine ekledi. Deng, Küba'nın Sovyetler Birliği tarafından sömürüldüğünü de kaydetti.

Öte yandan Carter'in Ulusal Güvenlik Başdanışmanı Zbigniew Brzezinski, dün Amerikan hükümetinin özel bir uçağı ile Pekin'e gitti.

Brzezinski, Pekin'de Dışişleri Bakanı Huang Hua ve Bakan Yardımcısı Bayan Vang Hai-yung tarafından karşılandı. Brzezinski Çin'de üç gün kalacak

## Bingöl'de...

(Baştarafı 1. Sayfada)

şöyle gelişti: Beritan göçebe aşireti mensupları ile Yenibaşlar köyünde oturan "Kısı" ailesi arasında çıkan münakaşa, Alıcal bucağı karakoluna intikal ettirildi. Bunun üzerine Jandarma Karakolu Komutanı Assubay Çavuş Erdoğan Ekmen ve iki jandarma eri köye gittiler. İddiaya göre jandarmalarla "Kısı" ailesinden Timur, Hasan ve Mehmet adlı üç kardeş arasında münakaşa başladı. Bu sırada Jandarma Komutanı Assubay Erdoğan Ekmen yanındaki jandarmanın elindeki otomatik tüfeği kaparak, üç kardeşi yaylım ateşine tuttu. Assubay ve iki jandarma eri, olaydan sonra askeri araçla köyden kaçarak, Bingöl İl Jandarma Alay Komutanlığına sığındılar.

Olaya elkoyan Bingöl Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Tahsin Sönmez tarafından köyde yapılan otopsi sonucu üç kardeşin otomatik silahla taranarak öldürüldüğü saptandı. Savcı Yardımcısı, assubayının, gözaltında bulunduğunu ve şimdilik keşin bir açıklama yapmayacağını söyledi.

Üç kardeşin öldürülmesiyle sonuçlanan cinayetin köylerde geniş tepki yaratması üzerine çevrede sıkı önlemler alındığı bildiriliyor.

CHP MİLLETVEKİLİ EZMAN'IN AÇIKLAMASI

CHP Bingöl Milletvekili Hasan Celalettin Ezman, Bingöl'de üç vatandaşın öldürülmesi olayı hakkında THA muhabirine bir açıklama yaparak, jandarma başçavuşunun "vur" emri verdiğini söyledi. Ezman, assubayını emri üzerine iki jandarma erinin ateş açtığını, üçüncü erin ise emre uymadığını söyledi. Ezman ayrıca, cinayetin sorumlusunun jandarma başçavuşu olduğunu belirtti ve olayın örtbas edilmeye çalışıldığını belirtti. CHP Milletvekili, bazı çevrelerin Malatya olaylarına benzer bir olayı Bingöl'de de tekrarlama çabasında olduklarını sözlerine ekledi.

Aydınlık'ın sorularını cevaplayan MTTB Malatya İl Başkanı Mahmut Baştürk:

## "Malatya'da Kavmiyetçilerin dükkanlarına el sürülmemesi dikkat çekiciydi"

SELAHATTİN KARAKAŞ

Hamit Fendoğlu ve ailesinden üç kişinin öldürülmesinden sonra Malatya'da patlak veren olaylarla ilgili olarak muhabirimiz MTTB Malatya İl Başkanı Mahmut Baştürk ile görüştü. Baştürk'ün sorularımıza cevapları şöyle oldu:

SORU: Malatya'da son zamanlarda meydana gelen olaylarla ilgili görüşlerinizi anlatır mısınız?

MAHMUT BAŞTÜRK: İlimiz Türkiye'nin etnik gruplar olarak hassas bir bölgesidir. Yani Alevi-Sünni halkın yaşaması bu meseleye daha çok hassasiyet kazandırmıştır. Malatya'da sevilen bir kişi olan Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun ne idüğü belli olmayan bir bombayla öldürülmesi, vahim olaylara ebep olmuştur. Etrafa esnafların dükkanlarına saldırılar yapılmış, üzücü olaylar meydana gelmiştir. Bu olaylar Malatya'da değil dışarda düzenlenmiş olaylardır. Biz MTTB olarak bu olayları tasvip etmiyoruz. Ülkemizde Amerika'nın, Rusya'nın, diğer emperyalistlerin ajanları cirit atmaktadır. Malatya'da Hamido'nun ölümü de karanlık bir olaydır. Olayın sorumluluğu şu ya da bu gruba mal edilemez. Bu olayların aslında Malatya'da başını çeken 20-30 kişidir. Fakat olayla ilgili olmayan bazı kişiler de gözaltına alınmıştır. hatta dövülmüştür.

Bu saldırıda bizim arkadaşlarımızın dükkanları da saldırıya uğrayıp, tahrip ve talana maruz kalmıştır. Fakat kavimiyetçi kişilerin dükkanına el sürülmemiştir. Olaylar kontrol altına alınmamıştır. Uzun bir zamandır Malatya olayında kışkırtıcı ajanlar vardır. Bu olaylardan siyasi partiler kendilerine pay çıkarmaya çalışmıştır. Olayları önlemek için hükümet gerekli çabayı sarfetmemiştir. Mesela halk çarşıya bırakılmayabilirdi. Sokağa çıkma yasağı ilan edilebilirdi. Hükümetin bu konudaki tavrı pasiftir. İkinci olarak Türkiye'de çok sayıda kışkırtıcı ajan mevcuttur. Bunlar fırsatı ganimet bilip ortalığı birbirine katmış, kardeşi kardeşe kışkırtmaya çalışmıştır. Şunu da söyleyebiliriz; hükümet belki de bu kadar büyük olaylar olabileceğini ummamıştır.

SORU: Halkın birliğinin sağlanaması konusundaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

MAHMUT BAŞTÜRK: Biz gerek kafatasçı zihniyete sahip ülkücü kesimlere olsun, gerekse, Doğu'da şoven Kürtçü akımlara olsun karşıyız. Biz halkın birliğinin bunların düşüncesiyle sağlanabileceğine inanmıyoruz. Ayrılıklar, halkın parçalanmışlığı kapitalist düzenin sonucudur. Prof. Robinson'un tanımıyla "kapitalizm, herşey benim, altta kalanın canı çıksın" der. Emperyalizm ve kapitalizm halkın birleşmesini engellemiştir. Kavimiyetçiler, kapitalist düzenin parçası durumundadır. Halkın birliğini sağlamak için emperyalizme, ırkçılığa, kapitalizme karşı mücadele etmek gerekir.

SORU: Dünyanın durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

MAHMUT BAŞTÜRK: Dünyada bir huzursuzluk hüküm sürmektedir. Bu huzursuzluğun kaynağı emperyalist-kapitalist sistemden gelmektedir. Biz İslam ülkelerinin bir araya gelmesini istiyoruz ve savunuyoruz. Dünyanın her yanındaki emperyalistlere karşı bütün ülkelerin birleşmesini istiyoruz. ABD ve Rusya. Türkiye'nin Arap ülkeleriyle biraraya gelmesini engellemektedir. Türkiye'nin siyasi yönünün değişmesi halinde emperyalizm galebe çalınabilir. Üçüncü Dünya Bloku Türkiye'ye birtakım yararlar sağlayabilir. Üçüncü Dünya ülkelerinin ABD ve Rusya'ya karşı mücadeleleri iyi bir şeydir. ABD ve Rusya'ya karşı mücadele temel olduğu sürece biz de bu mücadeleyi savunuyoruz. Üçüncü Dünya içindeki hükümetlerin tutarsızlıklarına karşı mücadele edilmeli, yoksa bu eylem başarıya ulaşamaz.

Amerika ve Rusya birbirleriyle hem çatışıyor, hem de kana ve pisliğe bulaşmış ellerini birbirine uzatarak tokalaşıyorlar. Üçüncü bir dünya savaşı her an çıkabilir. Dünyadaki son durum bunu gösteriyor. Pazarları paylaşmak için birbirleriyle her yerde boğuşuyorlar. Ülkeleri birbirine kışkırtıp silah satıyorlar. Birçok müdahalelerde bulunuyorlar. Emperyalizm yok olmadığı sürece emperyalist savaşlar olacaktır. Emperyalizm yok edilmeli ki savaşlar yok edilebilsin.

## Zehirden şifa olur mu?

(Baştarafı 1. Sayfada)

bir yandan da Türkiye'de Batıdan kotardığı yeni borçları ve ertelettiği borçları saymakla bitiremiyor. Bu nasıl iştir? Ecevit'in söylediklerinin hangisi doğrudur?

Batılılara diyor ki, "Siz bize borç vermiyorsunuz, Türkiye'de yatırım yapmıyorsunuz. Biz de bu yüzden Sovyetler Birliği'nden alıyoruz sizin vermediğinizi."

Türkiye'ye dönüyor, bize diyor ki, "Bin bir meşakkate katlanarak ve yüreğimiz kan ağlayarak, 4.5 milyar dolarlık borcu ertelettik, 1 milyar dolardan fazla yeni borç alma imkanı yarattık."

Feneri yakacak olan gazı Batıda dolduruyor Başbakan, fakat fener Sovyetler Birliği'ne göz kırpıyor.

Bu denizde seyreden gemi rotasını bu adına "denge" denen ve fakat "dengesiz" yanıp sönen fenere göre çizmeye kalkarsa en yakın kayalığa bindirmez mi?

Bir emperyalistin yedeğinde bir başka emperyalistin boyunduruğuna karşı çıkılabilir mi? Ne mümkün! Bu politikanın adı müşteri kızıştırmaktır. Her iki emperyalistten koparabildiğinin en fazlasını koparabilmek için uygulanır.

Batıya "Bize borç vermezsen Sovyet Blokuna kayarız" diyeceksin. Sovyetler'e döneceksin, "Bak biz Batı blokundan uzaklaşıyoruz. Sen de bize daha çok yatırım yap, daha fazla borç ver" diye bir terane tutturacaksın.

Ve bu politikanın adı anti-emperyalizm olacak. Ve Türkiye halkının dişiyle tırnağıyla, kan ve ter içinde ve her türlü baskıya, zulme, zindanların karanlığına rağmen emperyalizme karşı verdiği mücadelenin mirası üzerine oturacaksın.

Diyeceksin ki "sağlam bir savunma sağlam bir ekonomi üzerinde kurulur.".

O zaman şu soruların cevaplanması gerek. Öyleyse bu geziler nereden çıktı? Batının verdiği borçlar, yaptığı yatırımlar değil mi Türkiye'yi borçlarını ödeyemez hale getiren? Şimdi alınması için bin bir meşakkate girilen borçlar mı yaratacak sağlam Türkiye ekonomisini? Ve bu temel üzerine mi inşa edilecek sağlam savunma?

"Batının vermediğini veren Sovyetler Birliği" gerçekte Türkiye ekonomisine ne verdi? Seydişehir'de ve İskenderun'da zarardan başka bir şey üretemeyen ve Türkiye'yi her geçen gün biraz daha borçlandırmaktan başka bir işe yaramayan hurda yığınlarından başka ne "yardım"ı yaptı Türkiye ekonomisine? Volframımıza el koymaktan, liman kolaylıkları talep etmekten, işçilerimizi, mühendislerimizi beceriksizlikle suçlamaktan ve Türkiye ekonomisinin can damarlarına pençesini geçirerek bütün ekonomiyi kontrolüne almaktan, gelişmesini durdurmaktan başka ne verdi Türkiye'ye, Batıdan farklı, Sovyetler Birliği?

Türkiye üzerinde menfaat çatışması olan süper devletler, Amerika ve Rusya'nın Türkiye'yi suyu çekilmiş değirmene çevirmekten başka ne faydası var Türkiye'ye.

Emperyalistlere değil, süper devletlere değil, Türkiye halkına, Türkiye halkının yaratıcı gücüne güvenmeye başladığımız gündür işte sağlam bir ekonominin inşa edilmesine, sağlam bir savunmanın varedilmesine başlayacağımız gün.

İşte o gün Türkiye'nin tarihinde bir dönüm noktası olacak.

## Butto'nun...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Butto Cumartesi günkü duruşmada bulunmadı.

Davaya bakmakta olan Pakistan Baş Yargıcı Enver Ül Hak, duruşma sırasında Butto ve avukatının kendisine yönelttiği "taraflılık" iddialarını kabul etmedi ve reddi hakim talebini red etti.

Butto'nun avukatı Yahya Bahtiyar'ın, savunmasını şu üç noktada topladığı bildirildi.:

Butto hakkında açılan dava tamamen siyasal amaçlıdır ve uluslararası bir komplonun ürünüdür.

Bidayet Mahkemesi yargıçları, Butto'ya karşı tarafsız davranmamışlar, düşmanca davranışlarla davanın adaletli biçimde görülmesini engellemişlerdir.

Müdahil taraf, Butto'nun suçluluğunu kanıtlayamamıştır ve üstelik dosyanın bazı kısımlarında tahrifat yapmıştır.

## Prof.Erem...

(Baştarafı 1. Sayfada)

kun üstünlüğüne inanılmasını sağlamak ister. Yargı kararlarının uygulanmasını sağlamakta ısrarlıdır. Antidemokratik kanun hükümlerinin kaldırılmasını istemektedir" dedi.

Erem, İTİA'da düzenlenen "Kitle Örgütlerinin Demokratik İşlerliği" konulu tartışmalı açık oturumda, "Katılımlı Demokrasi Anlayışı ve Barolar" başlığı altında bir konuşma yaptı.

"Bazı kuruluşların yönetime ve yasamaya etkili olma çabalarının ülkemizde anayasal bir konu olarak güncel bir hale geldiğini" belirten Erem şöyle dedi:

"Bu soruyu belli bir siyasi akımın temsilcileri olumsuz yanıtlamakta ve baskı gruplarının adeta yasa dışı olduklarını ileri sürmektedir. Buna karşın diğer bir siyasi akım daha olumlu bir davranış içindedir". Erem, birinci anlayışın meslek kuruluşlarını gereksiz saydığını ve onları siyaset yapmakla suçladığını kaydederek, "Bu anlayış amacına uygun düşen önlemlere başvuracaktır. Lüks Anayasa (demokrasinin fazlasının zararlı olduğu) deyiminin altında yatan bu anlayıştır" şeklinde konuştu.

## Rus emperyalizmine...

(Baştarafı 1. Sayfada)

başka İngiltere Muhalefet Partisi, Fransız Merkez Demokratlar Birliği gibi Rusya'nın hegemonyacılığına karşı çıkan siyasi partilerin üyeleri katılacak. Kendi ülkelerinde milli bağımsızlık ve devrim için mücadele eden bir çok Marksist-Leninist Parti de Lizbon Konferansında Sovyet sosyal-emperyalizminin saldırgan emellerini teşhir edecek. Aralarında Portekiz Komünist Partisi (Marksist-Leninist), İspanya Devrimci Emekçiler Örgütü, İtalya Birleşik Komünist Partisinin de bulunduğu devrimci örgütlerden başka Belçika ve Fransa Bağımsızlık Hareketleri de Lizbon Konferansında hazır bulunacaklar.

Rusya'nın askeri stratejisi, savunma önlemleri, Avrupa'nın birliği, demokratik hakların savunulması, Doğu Avrupa'da insan haklarının çiğnenmesi konularının ele alınacağı Konferans üç gün sürecek.

Türkiye'den de Avrupa Türkiye Halk Birlikleri Federasyonu Başkanı Yıldırım Dağyeli'nin katıldığı Lizbon Konferansı, Moskova yöneticilerini uzun zamandan beri rahatsız ediyor. Pravda gazetesinin Konferansın Tertip Komitesi Başkanı ve eski Çalışma Bakanı Yüzbaşı Rosa'yı hedef alan yazısı Portekiz'de nefretle karşılandı.

Avrupalı siyasal gözlemcilerin yakından izlediği "Rus Emperyalist Tehdidine Karşı Lizbon Konferansı" sonunda alınan kararların yayımlanacağı bildiriliyor.

## Halkın mezarlığa değil özgürlüğe ihtiyacı var

(Baştarafı 1. Sayfada)

yalist ve gerici ideolojilerin baskısı altındaki her insan, bir devrimci için yarın aynı saflarda omuz omuza savaşacağı bir arkadaştır.

Devrimci düşünceler, ilk başta daima küçük bir azınlık tarafından benimsenir. Bu ilk uyananlar, yani mücadelenin öncüleri, eğer kendi görüşlerinde olmayan herkesin üstüne "seni mezara gömeceğim" diye giderlerse, devrimi başarabilirler mi? Buna imkan yoktur.

Devrimci, bütün halka mezar değil, özgürlük vaderek, bugün hangi görüşte olursa olsun bütün halkın menfaatlerini savunarak saflarını genişletir ve düşmanı tecrit eder. "Yurtlarda yalnız benim kafadarlarım yatabilir, okullara yalnız benim düşüncemde olanlar girebilir" diyen adam, kendisine "devrimci" adını verse de hala esas olarak faşist ideolojinin etkisinden kurtulmuş değildir.

Devrim yalnız devrimci olan yoksul köylülere değil bütün yoksul köylülere toprak dağıtacaktır. Ülkü Ocaklarına kayıt yaptırmış köylü de toprağa ve hürriyete kavuşacaktır.

Devrim, yalnız devrimci olanlara değil, herkese iş sağlayacaktır, Tabii Ülkü Ocaklılara da.

Devrim, bütün halka hürriyet getirecektir. Ülkü Ocaklarına yazılmış halktan insanlar da, gerçek özgürlüğü o zaman tanıyacaklar.

Aynı şekilde devrim, bütün öğrencileri öğrenim özgürlüğüne ve can güvenliğine kavuşturacaktır. Eskiden Ülkü Ocaklarına üye yazılmış gençler de bu özgürlükten herkes gibi yararlanacaktır.

Önüne geleni mezara gömeceğini söyleyenler, şu veya bu okulu ya da mahalleyi mezarlık yapmak iddiası taşıyanlar, birçok aldatılmış insanı Türkeş'in kucağına itmekten başka hiç bir şeye hizmet etmezler.

Bugün Türkiye'de 1 milyon insan Türkeş'e oy vermektedir. Bunların ailelerini de eklersen birkaç milyon insan eder. Bunların büyük çoğunluğu, halk sınıfları içinde yer alıyor. Devrim, bu insanlara mezar değil, yoksulluktan kurtulmayı, özgür ve bağımsız bir ülkenin dürüst yurttaşları olarak yaşamayı vadediyor.

Mezara gömülmesi gereken bir şey varsa, faşist ve revizyonist ideolojilerdir. Maceracılık da bugün revizyonizmin gübreliğinde bitmektedir.

Bırakalım şu çocukluğumuzdaki mahalle kavgası anlayışı ile devrimcilik yapmayı! Bugün sınıf mücadelesi, iki süper devlete karşı 45 milyonluk halkı birleştirmek için verilen mücadeledir. Bu mücadele mahalleleri ve okulları mezar haline getirerek değil, faşist ve gerici fikirlerin etkisi altındaki insanlara dostça yaklaşarak zafere ulaştırılabilir.

## Paris'in...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yolcu ve 1 hostesin yaralandığı bildirildi.

Öldürülen 3 tedhişçinin üzerlerinden çıkan kimliklere göre, Filistinli oldukları açıklandı. Ölenlerin kimlikleri açıklanmadı. Ölen tedhişçilerin üzerinde çok sayıda el bombası bulundu. Ancak, çatışma sırasında el bombaları kullanılmadı.

## Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada)

gerektiğine inanıyoruz. Ayrıca İsrail'in Birleşmiş Milletler kararlarına uygun olarak, işgal edilmiş başka topraklardan da bir an önce çekilmesini, Orta Doğu sorunlarının çözümü için gerekli görüyoruz."

Başbakan Ecevit, "Filistinlilerin devlet kurma haklarını tanımanın, Orta Doğu sorunlarına gerçekçi ve geçerli çözümler bulunabilmesi için vazgeçilmez koşul olduğunu" belirttiği konuşmasında, Türkiye ile Arap ülkeleri arasındaki ilişkiler konusunda da şunları söyledi:

"Arap ülkeleri ile aramızda çok yakın inanç bağları vardır, tarihsel bağlar vardır, kültür bağları vardır, aynı zamanda Arap ülkelerinden bazıları ile yakın komşu durumundayız. Bu olanaklar bize, hepimizin, gerek Türkiye'nin gerekse bütün Arap ülkelerinin daha müreffeh ve mutlu bir gelecek için işbirliği yapmaları yolunu açıyor."

Ecevit, Kıbrıs Rum yönetiminin Kıbrıs sorununun çözümünü zorlaştırdığını iddia ettiği açıklamasında, ambargoyla ilgili olarak da şöyle dedi:

"Ambargonun Kıbrıs sorunu ile ilgili olumsuz etkisi artık inkar edilemeyecek kadar açıklığa kavuşmuştur. Öyle umuyorum ki, bu gerçek karşısında artık Amerikan Kongresi de ambargoyu kaldırma işlemini çabuklaştırsın."

## AET Türk-Yunan anlaşmazlığına karışmak istemiyor

ATİNA (THA)

Selanik'te yapılmakta olan AET Yunanistan Karma Parlamento Komisyonunun dünkü toplantısında AET temsilcileri adına konuşan Avrupalı parlamenter Spenal, Türk-Yunan anlaşmazlığına karışmak istemediklerini söyledi. Spenal şöyle dedi:

"Eşit muamele ilkesine bağlılığımızdan ötürü, Türk-Yunan anlaşmazlıklarına arabulucu bile olmayız."

## Elçi...

(Baştarafı 1. Sayfada)

meyi amaç edindiğini belirtti.

Orman İşletmelerinde düzenlenen brifingte konuşan Bayındırlık Bakanı, yıllar yılı dış sömürücü güçlerle işbirliği yaparak halkı ezip sömürmeyi amaç edinenlerin terörü politik bir araç olarak kullandıklarını da söyledi ve şöyle devam etti:

"Dış sömürücülere hizmet eden işbirlikçiler, terörü bu güne kadar bir araç olarak kullandılar.

"Yaptıkları karanlık işler, çevirdikleri dolaplar ortaya çıkarıldıkça, azgınlıkları da artıyor. Son çırpınışlarıyla halkın üstüne çullanıyorlar.

"Ne pahasına olursa olsun halktan kopuk, halkı sömürmeyi amaç edinen bu güçlerin kökünü mutlaka kurutacağız. Sorunlara çözüm ne p

# KAZAN KALKTI

Mezarlıklar Müdürünün
Kazan Kalktı'ya özel demeci:

# HER YERE MEZARLIK YAPILAMAZ

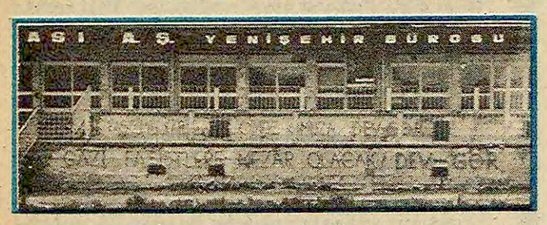


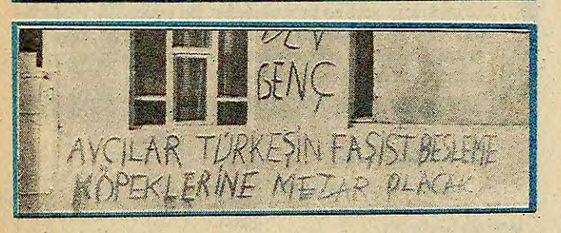


✻ Nerenin mezarlık olacağına Belediye Meclisi karar verir, her önüne gelen bu konuda fikir söyleyemez

✻ Bu işten boya fabrikatörleri kazançlı çıkıyor

Büyük şehirlerde yolda giderken zaman zaman gözünüze duvarlarda bazı yazılar çarpar. Tıpkı yayınladığımız resimlerde olduğu gibi. Mesela İzmir'de Narlıdere'ye girerken mavi boyayla adam boyunda harflerle yazılmış bir yazı görürsünüz: "NARLIDERE MAOCULARA MEZAR OLACAK", Ya da Ankara'da Seyranbağları girişinden bir yazı: "SEYRAN KOMÜNİSTLERE MEZAR OLACAK". Veya "GAZİ FAŞİSTLERE MEZAR OLACAK".

Kafamızda kocaman bir soru işareti: Kocaman bir yerleşim merkezi, bir mahalle ya da bir okul, bütünüyle mezar haline getirilebilir mi? Bunu bir bilene soralım dedik ve açtık Mezarlıklar Müdürlüğüne bir telefon ve sorduk:

"Afedersiniz acaba bir semt bütünüyle mezarlık haline getirilebilir mi?"

Karşımızdaki yetkili şaşırdı, bir an sustu. Herhalde "acaba işletiliyor muyum" diye düşündü. Sonra "Nereden çıktı bu ?" diye sorumuza soruyla yanıt verdi.

Kısaca anlattık ve "Nerenin mezarlık olacağına kim karar verir?" dedik.

"Bir şehirde nerenin mezarlık olacağına Belediye Meclisi kararverir. O şehrin genişliği, yerleşim durumu dikkate alınarak, şehir planında mezarlık olacak. yer belirlenir. Daha sonra burada gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra, mezarlık kullanıma açılır. Cenazesi olanlar başvururlar, kendilerine yer tahsis edilir"

"Peki" dedik inatla ve eski sorumuzu tekrarladık. "Bir semt olduğu gibi mezarlık haline getirilebilir mi?"

"Yetkili herhalde içinden bir "lâhavle çekerek cevap verdi: Bırak kardeşim alla'sen, hiç akıl kârı mı, bir semtin ya da yerleşim yerinin mezarlık olması"

"Peki niye bu adamlar böyle yazıp duruyor?"

"Valla kardeşim, bunların bu yaptıklarına akıl erer mi hiç? Ama bildiğim bir şey var, bundan kazançlı çıkan boya fabrikatörleri."

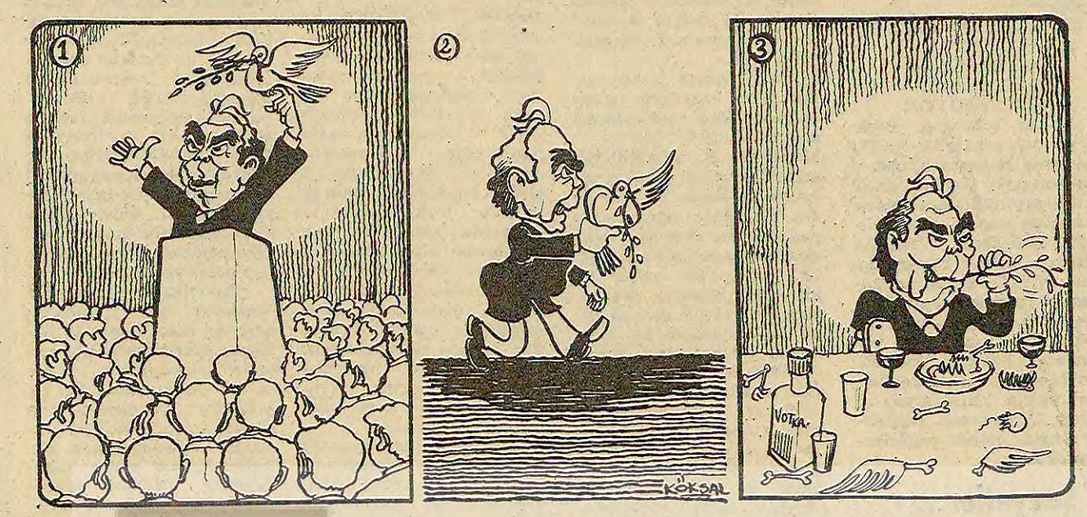

(Foto Şakayollu)

## Hükümet pahalılığı önlemek için tedbir alıyor

ANKARA(ÖZEL)

Son zamanlarda başdöndürücü bir hızla artmakta olan fiyatlara karşı hükümetin acil tedbirler alacağı öğrenildi. Bu konuda görüştüğümüz yetkililer, "Bugüne kadar aldığımız tedbirler maalesef artan hayat pahalılığını önlemeye yetmedi. Bundan sonra daha zecri tedbirler almak kararındayız" dediler. Fotoğrafta hükümet pahalılığa karşı tedbir alırken görülüyor.

## Haftanın Fıkrası

### Modern Nasreddin Hoca

Adamın biri Hoca'yı görünce heyecanla anlatmaya başlamış:

"- Hocam bugün tam üç lira kazandım. Karaköy'den Eminönü otobüsüne binecektim. Son anda binemedim. Otobüs kalkınca peşinden koşmaya başladım. Eminönü'ne kadar koştum, yakalayamadım. Ama böylece de üç lira kazanmış oldum."

Hoca pozunu bozmadan konuşmuş:

"- Be oğlum, öyle yapacağına bir taksinin peşinden koşsaydın, otuz lira kazanırdın!"

## 7 GÜN KAYNAYAN KAZAN

### PAZAR

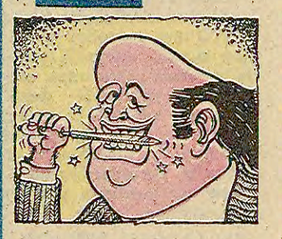

Demirel, AP'nin Samsun'daki mitinginde "Hükümetle dişe diş mücadele edeceğiz" dedi. Bu yüzden bir sürü eleştirilerle karşılaştı. Bu eleştirileri anlamak mümkün değil. Peki, ne deseydi? "Saç saça mücadele edeceğiz" deyip de yalan mı söyleseydi?

### PAZARTESİ

Türkeş Korutürk'e işkenceler hakkında bilgi verdi. İşkence görmeyen bir Korutürk kalmıştı. Desenize, sonunda o da işkence gördü.

### SALI

Ecevit İngiltere'de yaptığı basın toplantısında "Sovyetler artık tehdit teşkil etmiyor" dedi. Bu sözleri söylediği ülkenin Genelkurmay Başkanı, "en büyük tehdit Rusya'dır" dediği için Sovyetler tarafından "sarhoş tavşan" diye suçlanmıştı. Ecevit bu basın toplantısını yapmak suretiyle aynı suçlamayla karşılaşmaktan kurtuldu. Ama bu sefer de Türkiye'nin dış politikası ve şu ünlü "ulusal savunma" kavramı sarhoş tavşana döndü. İki süper devlet arasında sarhoş olmuş bir tavşan. Amerika ambargoyu kaldırırsa "Sovyet tehdidi var", Amerika ambargoyu kaldırmazsa "Sovyet tehdidi yok".

### ÇARŞAMBA

Ambargo meselesi Celal Bayar'a da "özeleştiri" yaptırdı. Bayar, "NATO bizim eserimizdir. İşin bu şekle gelmesinden teessür duymaktayım. ABD Kongresi bunu yapmamalıydı." dedi. Yassıada duruşmalarında DP yöneticileri Başol'un sorularını "hatırlamıyorum beyefendi" diye cevaplardı. Demek Bayar'ın hafızası da 96 yaşından sonra açılmış.

### PERŞEMBE

"Anya manya kumpanya" Tiyatrosunda yapılan İGD geceleri sona erdi. Bir büyük gazete TKP Merkez Komitesinin İstanbul'da toplandığını yazdı. Anya manya kumpanya oyunu çocukların ebe seçmek için avuçlarının bir içini, bir dışını çevirmeleri şeklinde oynanır. Bunların avucunun biryüzünde İGD, bir yüzünde TKP yazıyor.

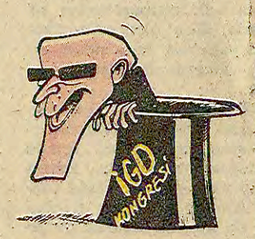


### CUMA

Ecevit TPAO grevine karşı çıkmış. Zaten Başbakan iki şeye çıkıyor. Bir seyahate çıkıyor. Bir de işçi haklarına karşı çıkıyor.

### CUMARTESİ

Bakanlar Kurulu, mühür, pasaport ve değerli kağıtlardaki ayyıldızın sağa dönük olmasına karar verdi. Artık ayyıldız da şu türküyü söyler herhalde.

O yana dönder beni
Bu yana dönder beni
Sağ yanımda yara var
Sol yana dönder beni.

Kazancı

45

Selçuklu veziri Nizamülmülk'ün Siyasetname Kitabından yararlanarak
Yazan: RÜSTEM ALADAĞLI
Çizen: SEVİNÇ ALTAN

# BABEK
## Bir halk isyancısının destanı

1550 sene önce Babek önderliğinde halk, Abbasi Sultanlarına karşı isyan eder. Sultan, Babek'in üzerine ordular gönderir. Halk kendini savunur. Orduları bozguna uğratırlar. Sultan Afşin'in komutasında yeni bir ordu kurar. Afşin, Babek'in üzerine saldırır. Savaş sırasında Ali Maziyar ölür.

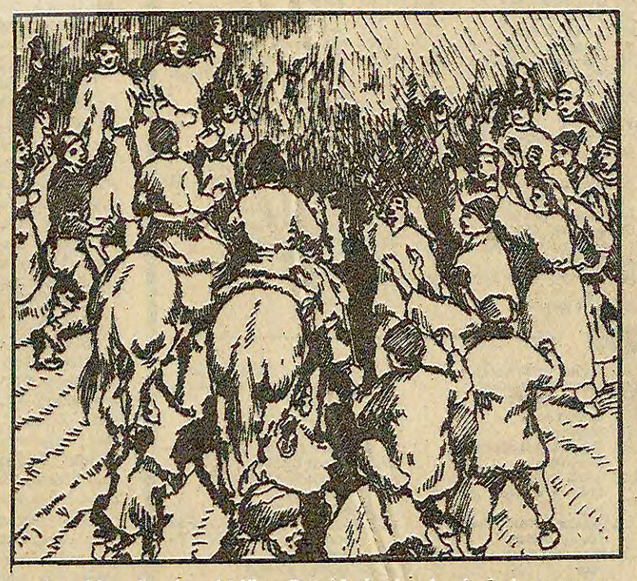

Zafer sarhoşluğu içindeki Afşin, yağma hırsıyla Bazz'a daldı. Tam bir harabeye çevirdi şehri. Taş üstünde taş bırakmadı. Yaktı, yıktı. Babek'i yakalayamadığı için son derece öfkeliydi. Hıncını Bazz'ın taşlarından çıkardı. İnsan ölüsünden geçilmiyordu sokaklar. Sağ kalanlar da esir düşmüştü. Bunların arasında Babek'in kızı ve karısı da vardı. Tarih 845 senesinin Ramazan ayının onuydu.

Babek'le dört yoldaşı Aras ırmağını aşarak Arran'a vardılar. Burası Babek'in dostu olan Ermeni derebeyi Sunbat'ın memleketiydi. İyi günlerde dost olan Sunbat Babek'in yenildiğini duymuştu. Onun Arran'a geldiğini haber alınca Sultanın gözüne girmek, kendi halkı içindeki Babek taraftarlarını ezebilmek amacıyla dostluğunu falan unuttu.

Babek dört yoldaşından birini sunbat'ın yanına gönderdi. Sunbat Babek'in haberini alınca hemen yanına gitti. Sahte bir samimiyetle ona sarıldı. Baş sağlığı diledi.

–"Bu yurt da senindir, Babek. İstersen burada kal. Azerbaycan'da durum tekrar düzelince gidersin. Kalem senindir" dedi.

Babek Sumbat'la beraber Arran kalesine gitti. Ermeni halk Babek'in geldiğini duyunca yollara dökülmüştü. Sevgi ile onu kucaklıyorlar, hep birlikte Bazz'da kırılan kardeşlerine yanıyorlardı.

Afşin Babek'in peşindeydi. Bir yandan da her yere saldırıyor halkı acımasızca kırıyordu. Babek'i de yakalayıp isyanı tamamen bastırmak istiyordu. Babek sağ oldukça zalimlere huzur yüzü yoktu. Bazz ve Babek otuz yıldır nice zorlukların altından kalkmıştı. Sultan "Tam köklerini kuruttum" diye düşünürken, Babek daha güçlü olarak ortaya çıkmıştı. Afşin bunları hatırladıkça deliye dönüyordu. Bir an önce Babek'i yakalamak için her yana adamlar saldı. Bu sırada bir haberci geldi Afşin'in yanına. Sunbat "Babek benim yanımda" diye haber göndermişti.

(Devamı var)

Erdinç Suelkar

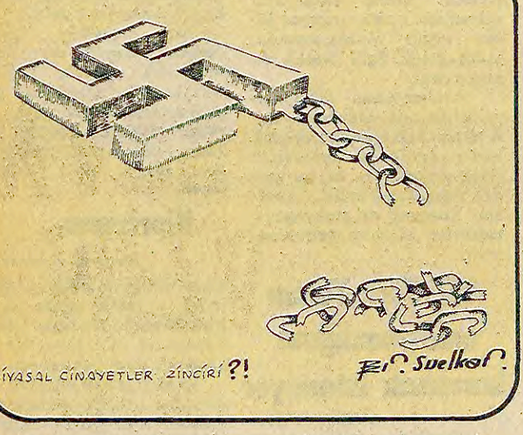


Sedat Güzey